

NAPREJ ZA SREČO IN NASMEJANA LICA

Vsako leto doslej smo občani šmarske občine praznovali svoj praznik polni zmagoslavja in zanosa, ko nam je zmanjkovalo prstov, da bi prešteli in našli vse dosežke in delovne zmage enega leta. Vsako leto doslej smo v govorih in v listinah napovedovali še večje rezultate, še hitrejša koraka razvoja. Tako je bil naš praznik vedno in dejansko praznik zmagoslavja in obnem mobilizacija za nove napore, za slovo, za skupno delo.

Kako pa letos?

Bodo na naših licih namesto smehljaja zmagovalca, sence in gube skrbi?

Bomo zaradi številnih samoodpovedi, nedoseženih načrtov, zavoljo razkoraka med cilji, ki so včasih mejili že na sanje, in med stvarnostjo, vrgli puško v koruzo, se prepustili melanholiji, obupu, ali celo brezpl. dnemu zabavljanju in kritiziranju počez in podolgem?

Morda? Nekateri redki posamezniki!

Mi pa ne!

Nas 99,9%, ki nosimo v sebi gene Gubčeve vojske, ki smo s Titom in za Tita previharili številne še hujše viharje, nas ne pokoleba vsak zastoj, vsak neuspeh, pač pa nas razburi, da se še z večjo vneto zagrizemo po poti navzgor in složni premagujemo težave. Za nas je nastala situacija izziv, da se odpovemo ležernosti in zaspanosti, ki sta nas že malo načeli in čvrstih pesti ter jasnih misli stopimo naprej. Samo naprej!

Pa ne, da bi se s parolami in pretirano vneto slepili. Dejstva, dosežena stopnja razvoja in možnosti za v bodoče govorijo to, seveda če jih bomo hoteli in znali izkoristiti.

Res je, da smo v naši skupnosti nekoliko zastali s silnim tempom razvoja preteklih let, da smo se morali strezniti in da bo vsak moral prispevati svoj delež k skupnim naporom in to dejanski del, ne samo besede. Vendar drugače ne gre! Če smo trošili več kot smo ustvarili in če smo živeli na račun tistega kar bomo šele ustvarili, potem se nimamo kaj sprenevedati. Umiriti je treba vse vrste porabe, prav tako pa povečati proizvodnost vseh oblik in na vseh ravneh, pa bomo porinili barko v normalni tok in zopet mirneje zadihali. In zato imamo tudi v naši občini kar dobre, če ne že vse pogoje.

Dosedanji dosežki, ki jih v zadnjih letih ni bilo malo, nam pomenijo čvrst temelj na katerem lahko gradimo naprej. Širša skupnost je postavila prednostne naloge (hrana, energija, proizvodnja za izvoz itd.), ki jih morda pri nas lahko celo lažje izvršujemo kot drugod, zaradi dosedanje usmeritve in prirodnih ter drugih objektivnih pogojev.

Stabilizirati ne pomeni ustaviti razvoj, pač pa preusmeriti naše moči in napore v tisto, kar je pametnejše, v sedanjem trenutku boljše in sprejemljivejše. Tudi tu imamo dobre osnove, ki izvirajo tudi iz pretekle usmerjenosti razvoja gospodarstva v naši občini.

In kar je najvažnejše, kar prekaša vse danosti. Imamo ljudi, delavce, kmete, vse delovne ljudi, ki navajeni skromnosti že leta ustvarjajo, polni volje in prepričanja, boljše življenje sebi in vsem bodočim. Imamo občane, smo občani, ki smo že nešteto krat dokazali, da smo za skupne interese pripravljeni žrtvovati vse, da smo še čvrstejši, še bolj zagreti takrat, ko udarjajo v nas valovi ujim vseh vrst in kot granitna skala, sestavljena iz tisočih kamenčkov, kljubujemo vsem viharjem tega sveta.

Zaupanje v nas same, v našo enotnost in moč je najvažnejše in prepričan sem, da nam ga ne manjka. Ne za še bolj zavzeto in premišljeno delo; ne za samoodpovedovanje, kadar bo potrebno, in ne za srečo z nasmejanega lica, ko se ob prazniku spominjamo veličine naših preteklih dejanj.

Naša pot je Titova pot in vodi samo naprej.

DARKO BIZJAK
predsednik Skupščine občine
Šmarje pri Jelšah

NOVI TADNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE,
SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

VINKO HAFNER V AERU IN KOVINOTEHNI

Predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner je prejšnjo sredo obiskal kolektiv celjskega Aera (na sliki) in Kovinotehne, kjer se je pogovarjal z delavci o gospodarskih rezultatih in razvoju samoupravnih odnosov ter socialni politiki. Popoldne pa je bil tudi na razširjeni seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Več o tem berite na 2. strani.

Foto: F. Pungertič

SREČANJE TELEFONISTOV IN TELEGRAFISTOV

V torek je bilo v Celju prvo srečanje telefonistov in telegrafistov delovnih organizacij PTT dejavnosti s celotnega celjskega območja. Najprej so si ogledali razstavo PTT dejavnosti v Muzeju revolucije (odprli so jo 25. avgusta), nato pa še nov, sodoben PTT center na Golovcu. Priložnost prvega skupnega srečanja so izrabili tudi za daljši pogovor o doseženih uspehih in razvoju PTT podjetja. Govorili so tudi o vrstah naročniških telefonskih central in njihovem delovanju ter o teleks mreži in uporabi teleprinterjev. Delavci na srečanju so tudi dobili napotke za manipulacijo na naročniških telefonskih centralah in teleprinterjih.

Namen srečanja je bil predstaviti novosti in problematiko s področja dejavnosti PTT, pokazati najnovejšo tehniko telekomunikacij in izmenjava mnenj med delavci, ki delajo po različnih poštah na celjskem območju.

Tudi to srečanje telefonistov in telegrafistov sodi v okvir proslave 20-letnice ustanovitve PTT podjetja Celje, ki bo prihodnji petek, 11. septembra s slavnostno otvoritvijo novega, sodobnega PTT centra na Golovcu. Z njim naj bi se končno za dalj časa razrešile dolocene težave na tem področju.

T. VRABL

ŠE VEČ V IZVOZ

Avbelj in Zemljarič v Hmezadu

V torek popoldne so SOZD Hmezad v Žalcu obiskali predsednik predsedstva SRS Viktor Avbelj, predsednik republiškega izvršnega sveta Janez Zemljarič in član predsedstva SRS Tone Bole ter republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ivo Marenk.

Potem ko so Žalčani predstavili SOZD Hmezad, je beseda tekla v glavnem o hmeljski proizvodnji v letošnjem letu ter o načrtih do konca tega srednjeročnega obdobja. Janez Zemljarič je pohvalil Hmezadova prizadevanja za čim večji izvoz. Le ta naj bi letos znašal 291 milijonov dinarjev, že v prvem polletju pa so dosegli 63 odstotkov načrtovanega izvoza, uvoz pa naj bi letos v Hmezadu znašal dobrih 106 milijonov dinarjev. Janez Zemljarič je predstavnik žalskega Hmezada pozval, naj povečajo napore za še večji izvoz kot ga načrtujejo. Ker predstavlja največji delež izvoza prav hmelj, naj strokovne službe proučijo, koliko hmelja res potrebujemo doma. Če bodo le te ugotovile, da pivovarne s hmeljem neracionalno gospodarijo, to pa nekateri trdijo, potem ni vzroka, da hmelja ne bi smeli izvoziti še več kot je načrtovano. Beseda je nanesla tudi na odnose na trgu in

promet s hmeljem. Odlok o prometu s hmeljem bo objavljen v prihodnji številki Uradnega lista. Če se bo tudi potem dogajalo, da nekateri ne bodo spoštovali samoupravnih sporazumov in bodo špekulirali, kar pomeni, da je ogrožen družbeni interes, potem bo treba najodločnejše ukrepati in proti povzročiteljem uvajati sankcije. Ko je ob koncu beseda nanesla še na gradnjo celjske regijske mlekarne, je predsednik slovenskega izvršnega sveta dejal, da takšne naložbe kot je ta odločno podpirajo, saj gre za proizvodnjo čim več hrane in za dobro oskrbo prebivalstva. Sicer pa so gostje Viktor Avbelj, Janez Zemljarič, Ivo Marenk in Tone Bole pohvalili proizvodni program Hmezada, prizadevanja za krepitev družbenega sektorja in orientacijo v povezovanje z zasebnim sektorjem našega kmetijstva. Kajti, kot je menil Janez Zemljarič, treba je iti po obeh poteh. In ko je beseda nanesla še na odnose na relaciji trg-zasebni kmetovalec, ne gre prezreti še misli Viktorja Avblja, ko je dejal, da je treba obsoditi tudi takšne kmete, ki koristijo dobrine kooperacije, ko pa dobijo na drugih področjih, recimo na Hrvaškem, določene tržne viške bolje plačane, mirne vesti prodajajo drugam.

JANEZ VEDENIK

ŠOLSKI ZVONEC!

Veseli otroški živ-zav se je preselil z ulic v šolske klopi. Ne, ne, tako dobesedno pa ne mislimo. Prav gotovo pa bo minilo še nekaj dni, preden bodo otroci postali pravi šolarji, torej taki, ki mirno sedijo pri pouku in zavzeto poslušajo učiteljico pri tabli, taki, ki ne pozabijo napisati šolske naloge, taki, ki so zmeraj pripravljeni na spraševanje, pa taki, ki ne razgrajajo in se ne pretepajo na šolskih hodnikih in še bi lahko naštevali, kakšen naj bi bil idealni šolar. In ker idealnega šolarja ni, najbrž nihče navadnemu šolarju, ki izpolnjuje svoje šolske obveznosti, ne bo zameril, kadar bo tu pa tam malo bolj razposajen. Šole so torej oživele, otroci že pišejo svoje prve šolske naloge. Starši, učitelji, dedki in babice, skratka vsi smo nared, da se spet posvetimo šoli in šolskim vprašanjem.

VVE - DM

DVORANA GOLOVEC CELJE

OBIŠČITE PETI SEJEM VSE ZA OTROKA V CELJU

VZGOJA, ZDRAVJE IN ZAŠČITA NAŠEGA OTROKA • IZOBRAŽEVANJE IN UČILA •
REKREACIJA, ŠPORT IN IGRA • ZANIMIVE SPREMLJAJOČE PRIREDITVE

OD 1. DO 6. SEPTEMBRA 1981

V. HAFNER V AERU IN KOVINOTEHNI

SPODBUDNI REZULTATI

Uspeh jih ne sme uspavati

Predsednik Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner je po obisku v Velenju prišel v sredo v Celje. Tu je obiskal delovni organizaciji Aero in Kovinotehno, kjer so ga seznanili z rezultati polletnega poslovanja in delom družbeno-političnih organizacij.

Obe organizaciji sta uspešno gospodarili. V Aeru ugotavljajo, da so bili v prvih štirih mesecih bolj uspešni, za sedanje zaostajanje pa so krive težave na področju uvoza surovin, od katerih so precej odvisni, čeprav v zadnjem času iščejo domača nadomestila. Prizadevajo si za čim večjo lastno pridelavo lesa in s tem papirja. Precej tudi izvažajo, vendar so zaradi dražjega papirja v tujini nekonkurenčni. Zato se usmer-

jajo zlasti v dežele v razvoju.

Tovarišu Hafnerju so v Aeru tudi pojasnili, kako poteka sodelovanje med TOZD-i, ki so dohodkovno povezani. V zvezi s temeljno organizacijo v Medvodah pa jih je predsednik slovenskih sindikatov opozoril, da ne smejo pozabiti na problem vse večjega onesnaževanja Save in Sore. Hkrati je ocenil, da je Aero uspešna delovna organizacija, vendar ne smejo biti zadovoljni z doseženim. Trenuten gospodarski položaj v Jugoslaviji in svetu je takšen, da lahko kaj hitro zaidejo v težave. Pomembno je, da izbirajo lastno skumulacijo in sredstva regionalno vlagajo. Trenutno načrtujejo nov obrat za izdelavo samokopirnega papirja v Kosovski Mitrovici. Tovariš Hafner

je poudaril pomen te naložbe za razvoj pokrajine Kosovo, pa tudi za delovno organizacijo Aero.

V Kovinotehni pa so tovariš Hafnerja seznanili s prizadevanji za preusmeritev iz uvoza v izvoz. Kot trgovska organizacija pa se srečujejo z vrsto težav od stare trgovske miselnosti, delovne discipline do nizkih osebnih dohodkov in zamrzne marže v trgovini. Tovariš Vinko Hafner pa se je zlasti zanimal za sistem nagrajevanja po delu v trgovini. Predstavniške delovne organizacije pa je opozoril na skrb za delavca, ki se je doslej odrekal višjemu osebnemu dohodku v korist boljših pogojev dela.

TATJANA PODGORŠEK

SEJEM VSE ZA OTROKA

NE PRESENEČA

Skromna udeležba proizvajalcev

V dvorani Golovec v Celju so v ponedeljek odprli sejem vse za otroka. Sejem bo odprt do 6. septembra. Na njem si obiskovalci lahko ogledajo številne proizvode namenjene otrokom: od prehrane do pohištva. Ker je letošnji sejem vključen v program Mednarodnega leta invalidov, so organizatorji posebno pozornost namenili izdelkom, opremi in pripomočkom iz zavodov in organizacij, ki se ukvarjajo z usposabljanjem oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju.

Ta del razstavišnega prostora si je nedvomno vredno ogledati. Tu so razstavljeni številni izdelki, ki so jih izdelale srednje duševno prizadete osebe in osebe z različnimi telesnimi napakami, ki se usposabljaajo, za življenje in delo, v zavodih v Ljubljani, Mariboru, Dornavi pri Ptujju, Mengšu, Kranju in Vipavi. Čeprav je izbor razstavljalcev zelo skromen, je njihova dejavnost predstavljena tako, da se lahko vsak obiskovalec izčrpno seznani

SREČANJE NA VOLUŠKI GORI

Voluška gora pri Jurkloštru je bila med narodnoosvobodilnim bojem zavetišče treh partizanskih bolnišnic - R-7, R-9 in R-10. V teh skritih bolnišnicah se je zdravilo nekaj sto ranjencev.

Na pobudo nekdanjih oskrbovancev-ranjencev, zdravstvenega in tehniškega osebja bo 13. septembra v vasi Voluš pod centralno bolnišnico srečanje bivših ranjencev, zdravnikov, bolničarjev in tehničnega osebja. Za srečanje je zagotovljen avtobusni prevoz iz Laškega ob deveti in iz Rimskih Toplic ob pol deseti uri. Začetek prireditve ob tovariškem srečanju bo v Voluš ob 11. uri. Organizator prireditve in srečanja, občinska organizacija ZB NOV Laško, vabi vse, ki so kakorkoli vezani na voluške bolnišnice, da se srečanja udeležijo.

KOZJANSKO 81

UTIHNILI KRAMP

Veliko dela bo tudi drugo leto

Ob koncu prejšnjega tedna so na vseh deloviščih v naši republiki brigadirji odložili krampe in lopate. Tako se je zaključilo še eno brigadirsko poletje, kjer je na desetih republiških in zveznih akcijah sodelovalo čez 5000 mladincev in mladink ter pionirjev. Tudi zvezna mladinska delovna akcija Kozjansko 81 se je svedčano zaključila v brigadirskem naselju Bistrica ob Sotli prejšnjo soboto.

Na Kozjanskem, je v treh izmenah sodelovalo 16 mladinskih delovnih brigad in ena specializirana enota rdečega križa ter pionirska brigada. Skupaj se je akcije udeležilo 657 brigadirjev iz vseh naših republik in avtonomnih pokrajin.

Delali so na enajstih deloviščih. Glavno delovišče je bilo v Sodni vasi, kjer so obnavljali cesto v dolžini treh kilometrov. Sodelovali so tudi pri gradnji vodovodov, lokalnih cest, kanalov za elektrifikacijo, pomagali pri urejanju okolice krajevnih skupnosti na tem področju.

Ocenjujejo, da bo vrednost opravljenih del 11 milijonov dinarjev od vrednosti 130 di-

narjev za eno norma un... so jo brigadirji opr... Opravili so čez 75.000 m... ur in s tem presegli zast... no normo za okoli 50 odst... kov.

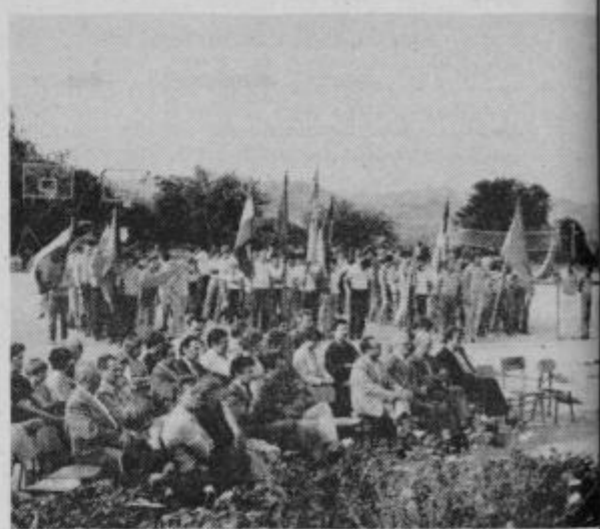
Enako zavzeto kot na... je potekalo delo v intere... dejavnostih. Brigadirji... lahko vključili v foto kro... plesni, radioamaterski te... v tečaj prve pomoči, kda... želel pa je lahko opravil... izpit iz teorije za voznike... tornih vozil.

Vseskozi je potekala... tična šola Edvarda Kar... katere se je v povprečju... ležilo nad 60 odstotkov... gadirjev.

Dobro je potekalo tu... formiranje tako med sam... brigadirji v tem naselju... tudi z brigadami iz dr... naselij ter s krajani.

Ob večerih se je odv... kulturni program, ki je... tignil k sodelovanju ml... ustvarjalce iz brigade, pa... di domača mladina se je... odzvala sodelovanju ob... borm ognju.

Nasploh ocenjujejo, da... mladinska delovna akcija... Kozjanskem dobro uspeš... V

NOVA JAVNA ZAKLONIŠČA

NAŠA VARNOST

Zaklonišča so draga, a potrebna

Zoran Lah je referent za civilno zaščito pri Občinskem sekretariatu za LO pri Skupščini občine Celje. Gradnji javnih zaklonišč posvečamo v zadnjih letih vse večjo pozornost. Kako je s tem v Celju?

Zoran Lah: »V zadnjem času posvečamo gradnji zaklonišč veliko pozornost in za to tudi namenjamo znatna finančna sredstva. Območje občine je razdeljeno na tako imenovano prvo in drugo po- potrebnost graditi zaklonišča. Tisti, ki so v tako imenovani tretji coni, pa so gradnje zaklonišč oproščeni. Zaklonišča so zelo dragi objekti, saj je cena kvadratnega metra v zaklonišču tudi trikrat do štirikrat višja od kvadratnega metra stanovanjske površine. Ker je zaklanjanje eden najpomembnejših zaščitnih ukrepov civilne zaštite in predstavlja v pogojih sodobne vojne edino perspektivo, danes gradijo zaklonišča tudi v drugih razvitih državah, tako na vzhodu kot zahodu.«

Kje dosegajo najboljše rezultate?

Zoran Lah: »Zavidljive rezultate dosegajo recimo v Švici in Švedski, kjer imajo pokritih zakloniščnih prostorov za kar 80 odstotkov

vseh prebivalcev.«

So pri nas pri gradnji zaklonišč kakšne posebne zave?

Zoran Lah: »Glede na to da naša družba intenzivno gradi sodobna zaklonišča, le drugo petletno obdobje seveda odstotek pokritosti zaklanjanje prebivalstva tako velik kot drugod. V liti so pokrite potrebe po zakloniščih v najsodobnejših stanovanjskih soseskah, medtem ko to situacijo jememo v starih mestnih jedr z gradnjo skupinskih javnih zaklonišč.«

Kaj pa prostori zaklonišč v mirnem času?

Zoran Lah: »V mirnem času služijo prostori javnih zaklonišč v različne namene kot za skladišča opreme, potrebe civilne zaštite, prostor za arhiviranje dokumentov, tudi potrebe stanovanjskih blokov itd. Prostor morajo biti v mirnem času koristno uporabljeni, ne pa smetajo biti zapuščen.«

Trenutno sta v Celju gradnji dve javni zaklonišči...

Zoran Lah: »Eno javno zaklonišče gradimo v sklopu VVZ, drugo pa ob skupščini občine Celje. bolj poznano ob Narodni domu.«

TONE VRAB

PODOBNO KOT DRUGOD

Po obisku Aera in Kovinotehne so predsedniki Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafnerja seznanili s polletnimi gospodarskimi rezultati v celotni celjski občini. Na razširjeni seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta pa so poleg tega razpravljali o uresničevanju resolucije 3. kongresa samoupravljalcev in o pripravah na 3. konferenco Zveze sindikatov Jugoslavije.

Ugotovili so, da z doseženimi rezultati ne morejo biti zadovoljni, čeprav v industriji ni bilo

večjih izgub. Dohodek je namreč porasel le za 30% v primerjavi z lanskim prvim polletjem, kar je daleč za stopnjo inflacije. Izvoz prav tako zaostaja za lanskimi dosežki, pa tudi njegova regionalna struktura je slaba, saj je največji delež usmerjen v socialistične dežele. Tovariš Vinko Hafner je opozoril, da je izvoz v tem času izredno pomemben. Poleg tega pa je menil, da se stanje v celjskem gospodarstvu ne razlikuje od situacije drugod in da je pač odsev trenutnih gospodarskih tokov v Jugoslaviji in svetu. Dejal je, da je potrebno opozoriti tiste delovne organizacije, ki niso dosledno upoštevale resolucijskih določil o delitvi dohodka.

Na razširjeni seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta so poleg tega sklenili, da morajo tudi delovne organizacije, ki poslujejo na robu rentabilnosti, izdelati sanacijske programe. Naloga sindikalnih organizacij pa je, da skrbijo za socialno varnost delavcev glede na vedno večje življenjske stroške.

TATJANA PODGORŠEK

VINKO LAVRINC

Rodil se je pred 38 leti v Rečici pri Laškem, kjer živi še danes. Vseskozi ga odlikuje velika skromnost in želja pomagati drugim, ne da bi ob tem računal tudi na najmanjše lastne koristi.

Vinko Lavrinc. Po poklicu lesostrugar, zaposlen v Bor Laško.

Poleg dela in družine ima eno samo veliko ljubezen, »spočetjo« leta 1958. To je strelstvo, tekmovalno in or-

ganizacijsko. Ko smo se z njim pogovarjali v Ponedeljkovem športnem dopoldnevu v studiu radia, je stresal podatke, kot da bi jih v naročje metal kompjuter!

Tam v Rečici pri Laškem so menda tako ali tako vsi zapisani strelstvu, saj ima njihova družina, imenovana po Dušanu Poženelu, kar 270 članov. To je družina, ki zaradi svojega dela slovi ne samo v laški občini pa na celjskem območju, temveč tudi v Sloveniji. Imajo urejeno strelišče (ne morejo prehvaliti kmeta Viktorja Jerana, ki je že leta 1957 dobesedno odstopil zemljišče za strelišče!), kamor nadvse radi zahajajo vsi naši najboljši strelci na čelu z dvakratnim olimpijcem Francem Petermelom! Vinko ne pozabi povedati, da je pri zadnji akciji za urejevanje strelišča bilo opravljenih več kot 6500 udarniških ur! V akciji je sodelovalo več kot 200 posameznikov in delovnih organizacij. Sam Vinko, sicer tehnični vodja družine, je z lastnimi rokami vložil v strelišče kar 889 udarniških ur, predsednik Stane Peklar 790, hišnik, sicer pa upokojenec, Mirko Lah 600 itd. Vsaka ura vsakega posameznika je dragocena!

OBRAZI

Vinko pa se ne ukvarja samo z organizacijo, temveč tudi tekmuje, in to nadvse uspešno. Bil je že tudi član republiške reprezentance v streljanju s pištolo, ki je njegovo »specialno« orožje. Zalamu je (ob tem se nekako otožno nasmejil), da ni reprezentanca nikoli nastopila v tujini, ko je bil njen član. »Pa še je čas za to«, doda poln optimizma. Vinko je edini športnik in športni delavec v laški občini, ki je za svoje požrtvovalno delo in športne uspehe dobil najvišje republiško priznanje Bloudkovo plaketo. »Nanjo sem izredno ponosen. Predno sem jo dobil, sem že poskušal odnehati z udeleževanjem v strelskem športu. Bloudkova plaketa pa mi je dokaz, da sem delal prav in to bom počel tudi v bodoče.«

Takšen je Vinko Lavrinc, velik ljubitelj strelstva in vsega lepega ter poštenega. Pravi, da bo takšen ostal.

TONE VRAB

NOVI
tednik

STABILIZACIJA NA DNEVNEM REDU

Z NALOŽBAMI NIČ VEČ PO STAREM

Ustanovljena komisija za celjsko območje

Zapleten in težak družbeno-ekonomski položaj, v katerem se nahaja naše gospodarstvo, narekuje odločno ukrepanje na vseh področjih. Bitka za stabilizacijo gospodarstva se bje na več sektorjih, med katerimi je potrebno izdvojiti neuravnoveseno zunanje trgovinsko bilanco in usklajitev vseh oblik porabe v okviru realnih možnosti. Ob analiziranju vzrokov za nastali položaj zavzema investicijska poraba prav gotovo enega ključnih generatorjev inflacije. Ne samo, da je delež naložb izredno visok v ustvarjenem narodnem dohodku, še bolj zaskrbljuje neučinkovitost in usmerjenost naložb. Prevelik delež naložb je dosedaj bil namenjen za negospodarsko sfero, v gospodarstvu pa se je preveč vlagalo v proizvodne programe za domač trg, v predrage objekte, v tehnološke nezahtevne programe, s sorazmerno neugodno kadrovske sestavo zaposlenih itd.

NIČ VEČ PO STAREM

Vse to je narekovalo povsem drugačen pristop pri oblikovanju srednjeročnih planskih aktov, vseh subjektov planiranja v tekočem srednjeročnem obdobju. Zaradi storjenih napak v preteklosti na mnogih področjih, se je v vseh planskih dokumentih pojavila potreba po preosnovi obstoječe strukture gospodarstva. Ena najučinkovitejših poti je pravilna naložbena politika, ki mora upoštevati, da je zaradi potreb po povečanju izvoznih kapacitet usmerjenost proizvodnih programov za izvoz na konvertibilno tržišče glavni akribut vsakega investicijskega programa. Seveda je tu važen predvsem neto devizni učinek, saj visoki izvoz ob visokem uvozu ne razrešuje ničesar.

V letu 1981 kot prvem letu izvajanja srednjeročnega plana, so ob analiziranju statističnih podatkov vse bolj izstopale ugotovitve, da se na področju investicij nadaljuje s staro prakso, da so preveč razdrobljene, po svoji strukturi neustrezne in ne bodo bistveno prispevale k prestrukturiranju gospodarstva.

Z namenom, da bi se ti neugodni trendi zaustavili, je bila na ravni republike sprožena vrsta pobud; katerih namen je, da bi pri vseh naložbah poleg neogibnih ekonomskih motivov investicijskega odločanja z vidika družbene uspešnosti investiranja, bili prisotni tudi pogoji za kvaliteto in nepristransko izdelavo strokovnih podlag za investicije, njihovo vrednotenje oziroma presojo po merilih družbene uspešnosti investicije.

Izvršni svet Skupščine SRS, Gospodarska zbornica Slovenije, Poslovne banke v SRS, SIS za ekonomske odnose s tujino in Služba družbenega knjigovodstva v SRS so 27. julija 1981 (Uradni list SRS, št. 24/81) podpisale dogovor o družbeni in strokovni aktivnosti na področju investicij in o ustanovitvi komisije za oceno investicij v SRS. Skupščina SRS pa je na zasedanju 28. 7. 1981 sprejela zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev, za gradnjo in nakup določenih objektov in opreme v letu 1981 (Uradni list SRS, št. 23/81). Po določilih tega zakona so poleg republiške komisije za oceno investicij predvidene tudi regionalne komisije, ki jih s posebnim družbenim dogovorom ustanovijo pristojni izvršni sveti skupščin družbenopolitičnih skupnosti, gospodarske zbornice, temeljene banke in Služba družbenega knjigovodstva. Mandat teh komisij sovpada s srednjeročnim obdobjem 1981-85, čeprav je veljavnost zakona o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za gradnjo in nakup določenih objektov in opreme opredeljena do konca letošnjega leta.

KDO JE V KOMISIJI ZA CELJSKO OBMOČJE

Na območju ožje celjske regije je po predhodnem usklajevanju s predstavniki regijskih družbenopolitičnih organizacij in izvršnih svetov, Izvršni odbor MGZ v Celju dne 18. 8. 1981 sprejel predlog članov regijske komisije za oceno investicij, v naslednjem sestavu: predse-

dnik: Janez Lenasi, Medobčinska gospodarska zbornica Celje, strokovni tajnik: Niko Kač, LB Splošna banka Celje in člani: za svet občin, Franc Mlakar, predsednik IS SOB Šmarje, Jure Toplak, IS SOB Celje, - podpredsednik IS, za OZD: Jože Četina, Hmezd Zalec, Vito Dolinšek, Merx Celje, Franc Urbajs, Bohor Sentjur, Stefan Nemeš, Comet Zreče, za SDK: Zdravko Trogar, SDK Podružnica Celje, za Splošno banko Celje: Jože Stanič, LB Splošna banka Celje.

V zvezi z izvajanjem »zakona« pa je potrebno povedati, da ga spremlja vrsta tolmachenj in razlag predvsem zaradi dejstva, da nekatera določila dopuščajo različna tolmačenja. V bistvu zakon v celoti zapira možnost uporabe družbenih sredstev za naložbe v letu 1981, če njihova vrednost presega deset milijonov din. Prepoved se ne nanaša na izvozno usmerjene naložbe, naložbe v energijo in hrano, naložbe v oblikovanje surovinske osnove za blagovne rezerve in naložbe v stanovanjsko izgradnjo. Poleg tega je možno izvajati tudi naložbe, ki pomenijo prestrukturiranje gospodarstva skladno s kriteriji iz dogovora o temeljih družbenega plana SRS za obdobje 1981-85. Ustreznost preverjajo komisije za oceno investicij, pri čemer je pristojnost regionalnih komisij za oceno investicij pri naložbah v objekte, katerih predračunska vrednost je večja od deset milijonov din in manjša od 30 milijonov din.

Republiška komisija pa daje mnenja o investicijah, pri katerih je vrednost objektov večja od trideset milijonov din in opreme, katere vrednost presega deset milijonov din.

KAKO BODO DELALE KOMISIJE

Način dela komisije za oceno investicij v SRS je bil objavljen v Gospodarskem vestniku št. 28/81 in v bistvu pomeni neke vrste poslovnik. Po podobnem poslovniku, seveda v okviru svojih pristojnosti, bodo delovale

tudi regionalne komisije za oceno investicij. Pri delu regionalne komisije bodo na začetku delovanja na dnevnem redu predvsem problemi v zvezi z nadaljevanjem začetih naložb. Zakon namreč določa, da morajo vsi investitorji, ki trenutno izvajajo investicije, ugotoviti ali obstajajo podražitve oziroma prekoračitve. V primeru, da vrednost izvršenih investicij ne presega 80 odstotkov predračunske vrednosti in da obstajajo podražitve v višini več kot deset milijonov din, morajo investitorji najkasneje do 15. septembra 1981 vložiti pri pristojni podružnici SDK zahtevek za izdajo potrdila o zagotovitvi sredstev za prekoračitve.

Potrebna dokumentacija, ki je sestavni del vloge, je opisana v Gospodarskem vestniku, št. 28/81. Glede na pristojnost obravnavanja izdaja republiška oz. regionalna komisija mnenje o upravičenosti nadaljevanja izgradnje investicije in to najpozneje v 30 dneh. Brez pozitivnega mnenja komisije ni mogoče angažirati dodatnih družbenih sredstev za pokrivanje prekoračitev. Zaradi izredno kratkega roka, ki je opredeljen v zakonu, bo komisija v prvem obdobju največ reševala te primere.

Za investitorje, ki pripravljajo nove programe, je važno napotilo, da predvideva zakon podoben postopek. Komisija oblikuje svoja mnenja oziroma ugotovitve po predhodnem mnenju pristojnih temeljnih bank oziroma mnenj strokovnih organizacij, ki izvršijo strokovno oceno, glede na sprejete kriterije prestrukturiranja. Navodila za vrednotenje investicijskih programov je v juniju letos izdal v posebni knjižici institut za ekonomsko investicij pri LB Združeni banki.

Delo komisij bo javno in njihovo delovanje bo spremljalo v medijih javnega obveščanja. Regionalna komisija za ožje celjsko območje bo tekoče obveščala javnost preko člankov v Novem tedniku.

NIKO KAČ

MOZIRJE: ZA PRAZNIK OBČINE

V počastitev dvanajstega septembra, praznika mozirske občine, se bodo prve prireditve in proslave pričele že jutri, v petek, 4. septembra. Tako bodo popoldne ob štirih odprli v Savinjskem gaju razstavo del kiparja Janka Dolencea.

V soboto bodo imeli glavno besedo obrtniki, ki se bodo srečali na športnih tekmovanjih, popoldne ob 14. uri pa bodo na zboru v Savinjskem gaju podelili priznanja in razvili prapor. Ta dan bodo ob desetih dopoldne odprli tudi večnamensko stavbo Zgornjesavinjske kmetijske zadruge v Solčavi, popoldne ob štirih pa se bodo v Gornjem gradu srečali borci in svojci padlih in umrlih borcev Tomšičeve brigade.

V nedeljo, 6. septembra, se bo ob sedmih zjutraj pričel manifestativni pohod s strelskim tekmovanjem v Mozirju, ob osmih bodo v Zgornjih Pobrežjih odprli novo strelšče ter izvedli tekmovanje članov lovskih družin v streljanju na glinaste golobe. Vrh tega bodo v nedeljo ob desetih dopoldne odkrili spominsko ploščo na hiši Pavla Goličnika v Šmihelu nad Mozirjem, kjer je bil ustanovni sestanek prvega odbora OF v tej vasi nad Mozirjem.

V torek, 8. septembra bo v Mozirju regijska živinorejska razstava.

Sreda, 9. septembra, je rezervirana za otvoritev velike razstave »Gornja Savinjska v borbi« ter za slavnost ob otvoritvi prenovljenega kulturnega doma v Mozirju. Slavnost bo ob 17. uri.

V četrtek, 10. septembra bodo ob 13. uri odprli kmetijsko strojni center na Rečici ob Savinji, ob štirih popoldne pa tudi novi vrtec v Mozirju.

Prireditve se bodo zatem nadaljevale vse do vključno sobote dvanajstega septembra, ko bodo odprli novo blagovnico DO Savinja v Mozirju, ko se bodo na slavnostni seji sestali delegati zborov občinske skupščine in ko bo ob pol enajstih v Savinjskem gaju veliko javno zborovanje.

MB

110 LET GASILSTVA V ROGATCU

V nedeljo je Gasilsko društvo iz Rogatca proslavilo 110-letnico svojega delovanja in obstoja. Ustanovljeno je bilo leta 1871 na pobudo tedanjih zasebnih obrtnikov v Rogatcu, še zlasti pa so se pri organiziranju »požarne obrambe« izkazali obrtniki Badel, Tombolsko, Zibenrajh, Stoller in bratje Mušič. Društvo je po ustanovitvi uspešno delovalo do prve svetovne vojne, nato pa je zaradi spremenjenih gospodarskih, narodnostnih in političnih razmer njegovo delo zamrlo. Društvo je ponovno zaživelo tedaj, ko je poveljstvo nad njim prevzel Tone Stefenciosa. Skupaj z nekaterimi člani kot so bili Gajser, Korošec, Sirca in nekateri drugi, je društvo postavil na trdne temelje in takoj uvedel slovensko poveljevanje. Tako je društvo delovalo vse do druge vojne, po njej pa se je njegova aktivnost še razmahnila. Za svoje dolgoletno in uspešno delo je Gasilsko društvo Rogatec prejelo ob svojem jubileju odlikovanje druge stopnje Gasilske zveze Jugoslavije, vrsta njegovih dolgoletnih članov je prejela priznanja Gasilske zveze Slovenije, društvo pa je prejelo tudi nagrado »9. september« Skupščine občine Šmarje pri Jelšah.

Svoj visok jubilej, ki uvršča rogaško Gasilsko društvo med najstarejša društva v Sloveniji, so gasilci iz Rogatca proslavili v nedeljo. Po slovesni seji društva so pripravili v Rogatcu mimohod gasilskih enot iz šmarske, pa tudi sosednjih hrvaških gasilskih zvez. Prikazali pa so tudi vajo gašenja požara s sodobno gasilsko tehniko.

DS

NAŠI MLADI DOPISNIKI

13. SREČANJE

Letos v Žalcu

V drugi polovici septembra bo v Žalcu 13. srečanje slovenskih pionirjev dopisnikov in njihovih mentorjev. Pri letošnji akciji prvič sodeluje tudi uredništvo Novega tednika in Radia Celje, ki mladim dopisnikom iz celotnega celjskega območja posveča vso pozornost in je na njihovo sodelovanje ter prispevek ponosno.

V Žalcu se bo zbralo blizu 200 mladih dopisnikov, ki se bodo medsebojno spoznali, pogovorili o svojem delu, ogledali si bodo Zalec z okolico in več prireditev ter seveda bili gostje uredništva.

Pri letošnji akciji prvič sodeluje tudi Novi tednik in Radio Celje. Deset mest smo dobili za 13. zbor pionirjev dopisnikov! Izbor je bil težak in odločili smo se za šol teke iz njihove literarne novinarske krožke, ki že vrsto let dobro sodelujejo z nami. Zdaj, ko se je začelo novo šolsko leto, pa bodo spodaj omenjene šole na demokratičen način izbrale

svoje delegate, ki jih bodo zastopali na srečanju v Žalcu. Točna imena s priimki, razredom, naslovi in ostalim je treba takoj dostaviti na naše uredništvo. Delegete za srečanje v Žalcu bodo tokrat dale naslednje šole:

OŠ »Veljka Vlahovića« Stranice, OŠ »Primož Trubar« Laško, 1. Osnovna šola Celje, OŠ »Edvard Kardelj« Slovenske Konjice, OŠ Rače, OŠ Zreče, OŠ »Fran Roš« Celje, OŠ »Marije Broz« Bistrica ob Sotli, OŠ »Peter Sprajcar-Jur« Zalec in OŠ »Blaža Kocena« Ponikva. Prihodnje leto pa bo izbor morda drugačnejši, torej v korist tistih, ki bodo prav tako zvesto dopisovali v Novi tednik in Radio Celje, kot učenci omenjenih šol.

T. VRABL

NOVI tednik

POGLED V SVET S KOVINOTEHNO

IRAN: POHABLJENA REVOLUCIJA

Po nedeljskem atentatu (drugem, ki je v zadnjih dveh mesecih posegel po ljudeh iz najvišje garniture predstavnikov iranske islamske revolucije) se pred opazovalce iranskega prizorišča spet postavlja vprašanje: zakaj je - več kot dve leti potem, ko je iransko ljudstvo takorekoč v en glas zavrnilo šaha in pozdravilo islamske revolucionarje - nasilje še vedno prevladujoče sredstvo za uravnavanje političnih razhajanj na iranskem prizorišču, pri čemer je to nasilje v manjši meri sredstvo za uravnavanje nesoglasij z nasprotniki revolucije (kajti ti so se potuhnilli), marveč v prvi vrsti sredstvo za uravnavanje nesoglasij med tistimi silami, ki so iransko revolucijo podprle, ki pa danes na različne načine odgovarjajo na vprašanje, kaj bi morala ta revolucija prinesiti?

Dejstvo je namreč, da je nedeljska eksplozija, v kateri sta bila ubita tudi predsednik Irana Radžai in emir Bahonar (dan kasneje, v ponedeljek, ki je bil ubit še eden od vodilnih predstavnikov islamskega klera Morteza), le ena plat trenutne iranske stvarnosti; drugo predstavljajo pogromi, ki so jih islamski fundamentalisti in njihove vojaške formacije začeli potem, ko so odstavili predsednika republike Bani Sadra in ki so zajeli opozicijo. Ker - kot že rečeno - resta-

vracijo prejšnjega šahovega režima naklonjena opozicija v prepričanju, da njen čas še ni napočil, modro molči in se na iranskem političnem odru praviloma še ne pojavlja, so pogromi zadnjih tednov zadeli tisto opozicijo, ki je bila pred dvema letoma in pol, v času, ko se je Iran dokončno uprl šahovi oblasti, zaveznik islamskih fundamentalistov. Natančne številke niso znane in po vsej priliki tudi nikoli ne bodo, vendar pa je moč zanesljivo reči, da je v napadih re-

Piše: MARJAN SEDMAK

volucionarne islamske garde na zatočišča in zbirališča opozicijskih skupin ter v eksekucijah po kratkih sodnih razpravah v zadnjih dveh mesecih padlo več tisoč ljudi iz vrst nasprotnikov režima islamskih fundamentalistov. Prav Radžai in Bahonar pa sta bila v vrstah fundamentalistov tista, ki sta zagovarjala misel, da je treba vse hujski odpor proti samoderžstvu fundamentalistov, zbranih okoli - od vsakdanjega političnega dogajanja vsaj navidez nekoliko odmaknjenega - ajatola Homeinija, zatreti s trdo roko nasilja. To stališče je bilo tudi tisto, ki je namesto metode političnega soočanja v razhajanjih med posamezni-

mi člani iranskega revolucionarnega gibanja ponovno zacementiralo metodo nasilja.

Podlaga tega vse bolj nasilnega političnega soočanja na iranski sceni, tega vse bolj zaostrenega boja za oblast, pa je dejstvo, da se iranska revolucija zapira v vse bolj ozke kroge. Iranska revolucija se je začela kot gibanje kar najširših, idejno različno usmerjenih in politično različno ozavešenih slojev prebivalstva, ki so hoteli ne samo sodoben Iran (tega je po svoji ponujal tudi šah), marveč tudi Iran, ki bo dežela demokratičnih odnosov, socialne pravičnosti in tudi enakopravnih nacionalnih odnosov. Ko je izbruhnila revolucija, se je ta revolucija strnila okoli socialne ideologije korana, kajpada v pričakovanju, da bo ta ideologija zajela tudi spremembe, ki jih prinaša čas, da se bo torej socialno in politično »modernizirala«. V nasprotju s temi pričakovanji revolucija, ki se je v dveh letih in pol docela polastila »mulkacija« (islamsko duhovništvo) in ki je v tem času postala monopol najbolj konservativnih in zadržanih klerikalnih islamskih krogov, ni prinesla demokratičnih odgovorov na nobeno od tistih vprašanj, ki jih je Iran postavil pred revolucijo v trenutku, ko je šah pobegnil pred srdom množic.

CELJE

IZVOZ - POT IZ TEŽAV

V izgubi precej gostinskih kolektivov

Izvršni svet celjske občinske skupščine je pričel svoje delo po poletnih počitnicah z oceno gospodarjenja v občini v prvem polletju letos. Rezultati niso takšni, kot bi naj bili. Visoka inflacija, težave v preskrbi z reprodukcijskimi materiali, tudi zastoji v proizvodnji zaradi različnih okvar in podobno, so vplivali, da je bila gospodarska rast relativno nizka.

Celotni prihodek je bil v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta višji za 38%, dohodek za 30%, kar je seveda daleč za stopnjo inflacije. Pa tudi porabljena sredstva so z indeksom 140 precej nad rastjo dohodka. In če k vsemu temu dodamo še pcditek, da je bilo ob polletju za okoli 950 milijonov dinarjev neplačane realizacije, potem je na dlani, da gospodarstvo ni doseglo realne rasti dohodka, če primerjamo letošnje z lanskim polletjem.

Spodbuden je podatek, da v industriji ni bilo večjih izgub, saj so končno brez izgub v tem obdobju poslovale prav vse večje delovne organizacije. V industriji je bila izguba le v Toprovi temeljni organizaciji lahke konfekcije (2.736.000 din) ter v Celjski mesni industriji (26.421.000 din). Značilno pa je, da so se kot nosilci izgube tokrat po-

javile temeljne organizacije s področja gostinstva in turizma. To velja za hotel Evropa, zdravilišče Dobrno, hotel Celeia, za delovno organizacijo Gostinstvo in turizem v okviru Merxa in za Izletnikovo turistično agencijo. Precej izgub v gostinstvu gre na račun visokih anuitet, s katerimi so obremenjeni novi objekti, zgrajeni pred kratkim.

Sicer pa je bilo vseh izgub v gospodarstvu za 45.9 milijona dinarjev ter v negospodarstvu za 12.5 milijona din. Tu nosijo večinski delež temeljne organizacije s področja zdravstva.

Izvoz še vedno zaostaja za lanskimi dosežki. Bil je za

10% manjši kot v prvih šestih mesecih lani. Vrh tega ne ustreza njegova regionalna usmeritev. Več kot ob polletju lani so izvozile delovne organizacije EMO, Žična, Aero, Toper in Zlatarne.

Ko so člani izvršnega sveta ocenjevali te in druge podatke, niso opozorili le na to, da morajo v sleherni delovni in temeljni organizaciji oceniti stanje in sprejeti ukrepe za izpolnitev letošnjih nalog, to še posebej v tistih, ki so poslovale z izgubo ali so na robu rentabilnosti, marveč, da morajo prav vse storiti dosti več za povečanje izvoza. Poudarek, da je v sedanjem položaju izvoz edina realna pot iz nakopičenih težav, je več kot na mestu.

V tej oceni je prišla do veljave še ugotovitev, da v občini nimamo takšnih proizvodnih programov, ki bi lahko spodbudili združevanje sredstev med organizacijami združenega dela. Ne nazadnje je bil pomemben sklep, da naj se dela pri modernizaciji bolnišnice nadaljujejo in da je treba zagotoviti nadaljno normalno izgradnjo obrata žveplene kisline v Cinkarni, jeklovleka v štorski železarni ter objekta finomehanike in elektronike v Libeli.

M. BOŽIČ

TEKMOVANJE KOVINARJEV

12. septembra bo v SIP Šempetru občinsko tekmovalstvo kovinarjev. Na njem se bodo pomerili orodjarji, livarji, rezkalci, strojni ključavničarji, varilci in kovinostrugarji. Poleg praktičnega dela bodo preizkusili tudi znanje in varstva pri delu, samoupravljanja in strokovnega znanja.

T. T.

OHRANITEV PLODNE ZEMLJE

Celjski »Nivo« je na območju, ki velja za rudniško pogrešno površino, od pomladi dalje urejal struge potokov, ki vodijo v Velenjsko jezero. Iz smeri Skal, Hrastovca in Podturna je zgradil skalna korita, ki bodo preprečevala udiranje zemlje ter zmanjševala hudourni tok ob nalivih in dolgotrajnejšem deževju. Oddelek rudarske škode pri RLV Velenje tako skrbi, da bi čimveč zemljišča usposobili za izkoriščanje ter da bi krajini vrnil naravni videz in bioritem.

JOŽE MIKLAVC

NAZARJE: DELO V GOZDU

Tudi polletni rezultati spodarjenja v moziški občini so pokazali, da iz gozda še vedno prihaja premoč. To seveda najbolj obsežno lesno predelovalno industrijo, ki je morala zlasti v prvih mesecih letos omejevali v nekaterih proizvodnih obratih.

Problem pa ni boleč samo za lesno predelovalno industrijo, marveč tudi za gozdarje same. Prav zato je bila akcija, še posebno v okviru Gozdnega gospodarstva Nazarje, da do konca leta v celoti izpolnijo plan sečnje. Naloga je zahtevna tako za družbeni kot zasebni sektor.

Da bi izpolnili plan sečnje zlasti v družbenem sektorju je kolektiv GG Nazarje sklenil uvesti tri delovne sobote za člane skupnih služb delovne in temeljnih organizacij. Prvo takšno delo je sklenilo že zadnjo soboto v avgustu. Triinšestdeset delavcev skupnih služb delovne organizacije je delalo v gozdovih na območju Luč in Gornjega grada. Medtem, ko so se delavci zlasti ukvarjali z obilno mladjo, so možki delavci pri redčenju gozda.

Tej delovni soboti bosta sledili še dve.

M. BOŽIČ

ŠENTJUR

IZGUBE KOT OPOZORILO

Izvršni svet predlagal ukrepe

Sentjursko gospodarstvo je poslovanje v prvem polletju zaključilo z izgubo. Na zadnji seji Izvršnega sveta Skupščine občine Šentjur so ugotavljali vzroke zanjo. V Toprovem TOZD Elegant ocenjujejo, da so se povečali stroški za skupne službe in da jim je preusmeritev izvoza na konvertibilno področje prinesla manj prihodka. Potrebno bo sprejeti nekatere ukrepe v zvezi s premikom delavcev iz delovne skupnosti skupnih služb v proizvodnjo. V Merxovem TOZD Prodaja pa imajo 950.000 din izgube zaradi zmanjšanja razlike v ceni, tako da dobi trgovina zelo majhen delež, zaradi reorganizacije delovne organizacije Merx, veliko stroškov pa imajo tudi z delovno skupnostjo skupnih služb in s trgovinami v okoli-

ci Šentjurja. Prizadevali si bodo zlasti zmanjšati zaloge, rešitev pa bo potrebno najti tudi za okoliške trgovine, da te ne bodo več poslovale z izgubo.

Neuspešno sta prvo polletje zaključili še šentjurska enota Ingrada in temeljna organizacija Kmetijskega kombinata Kooperacija. Pri tej so vzroki v neredni oskrbi z umetnimi gnojili in krmili, zmanjšanju izvoza in znižanju marže pri mesu.

Kljub tem izgubam pa gospodarstvo stanje v občini ni tako črno. Dosegli so 49,6% večji prihodek kot v enakem obdobju lani, delež akumulacije v dohodku pa je najvišji v regiji. Vendar je Izvršni svet menil, da si je v naslednjem polletju treba zlasti prizadevati za zagotavljanje surovin in materiala,

za večjo likvidnost in za boljše ekonomske odnose s tujino. V ta namen so pri Izvršnem svetu ustanovili posebno komisijo, ki bo najprej zbrala in analizirala dosežene rezultate na tem področju, nato pa dajala določene predloge delovnim organizacijam glede njihove nadaljnjše izvozne usmeritve. V tem polletju bodo morali tudi zasledovati gibanje osebnih dohodkov, da ne bo prišlo do neusklajenosti z ustvarjenim dohodkom. Prav tako je potrebno spremljati uresničevanje plana na področju skupne porabe in bančnega poslovanja. Izvršni svet je tudi predlagal povezovanje strokovnjakov iz različnih delovnih organizacij za razvijanje lastne raziskovalne dejavnosti.

TATJANA PODGORŠEK

MOZIRJE: O POLLETNIH REZULTATIH

»Jesensko delo delegatske skupščine moziške občine se bo pričelo v ponedeljek, 7. t. m. Ta dan bo namreč skupna seja delegatov vseh zborov, na kateri bodo predvsem ocenili gospodarska in negospodarska gibanja v občini v prvem polletju letošnjega leta.

Razprava na seji občinske skupščine o polletnih rezultatih v občini sodi v okvir skupnih prizadevanj ne samo za oceno stanja, marveč veliko bolj za sprejem ukrepov, da bi naloge, ki so jih potrdili v letošnjem načrtu, vendarle izpolnili. O vsem tem je razpravljati tudi izvršni svet občinske skupščine, ta problematika pa bo prišla na dnevni red tudi organov občinskih družbenopolitičnih organizacij.

M. BOŽIČ

V RADEŠKEM METALLESU

ZA KMETIJSTVO

Težave z materialom

Glavne dejavnosti v radeškem Metallesu v tem srednjeročnem obdobju ne bodo spreminjali. Ostali bodo pri obrtnih in zaključnih delih za gradbeništvo, vse bolj pa se bo njihov proizvodni program usmerjal v zeleni plan, v proizvodnjo traktorskih prikolic in sestavnih delov za traktorje.

Novejši proizvodni program Metallesa je gotovo najbolj znan kmetijskim proizvajalcem. Z nakupom traktorske priklovice za motokultivator so postali kmetovi prevozi manjših tovorov, predvsem poljščin, priložnost za cenejši prevoz.

S tem programom se Metalles tudi posredno vključuje v prizadevanje za zmanjšanje našega zunanjetrgovinskega primanjkljaja. Preprosto zato, ker nam traktorskih prikolic, kot jih sedaj izdelujejo v Metallesu, ni treba več uvažati in zanje odšteti dragocenih deviz.

Pravzaprav so traktorske priklovice proizvod kooperacije med DO Labinprogres iz Labina in Metallesom, ki traja od leta 1979. Vmes je, seveda, še ljubljanska trgovska delovna organizacija Astra, ki poskrbi, da pride končni izdelek do kupca. In, če v Metallesu zmanjka sredstev za nakup drage pločevine, vselej priskoči na pomoč s premostitvenimi sredstvi in sovlaganji za večje naložbe.

V letošnjem letu naj bi v Metallesu proizvedli 2000 komadov konstrukcij za priklovice, vendar že danes ocenjujejo, da programa ne bodo dosegli, saj na domačem trgu že kar kronično primanjkuje pločevine, sestavnih deli za traktorske priklovice pa predstavljajo kar tretjino proizvodnega programa kovinarskega obrata. In tako je program obetavne proizvodnje sedaj kar malce v zraku, kot je negotova tudi

oskrba domačega trga s pločevino.

Poleg traktorskih prikolic predstavlja Metallesov proizvod program kooperacije izdelava konstrukcij (približno 300 ton letno) za DO Slovenijaceste Ljubljana ter sestavnih delov za štorske traktorje. Glede na to, da so obe delovni organizaciji tu izvoznici, se Metalles pritožuje, čeprav samo posredno, na uspešno vključevanje v goslovanski izvoz. V minulem obratu pa se lepo uveljavila izdelava izventilskih stavbnega pohištva, za katerega je na našem trgu veliko povpraševanje.

V tem srednjeročnem obdobju naj bi dosegli 8 odstotno letno rast celotnega prihodka, kar v sedanjih razmerah gotovo ne bo mogoče. Strojni park je iztrošen, delovni prostori in pogoji delovanja neprimerni. Zato vse bolj zmišljajo, da bi mizarski obrat, ki je najbolj dotrajan, predstavili na novo lokacijo s tem pridobili prostor za vinarinski obrat. Zaenkrat izdelani projekti in delovna zagotovljena finančna konstrukcija za novo naložbo pa v tem gospodarskem obdobju gotovo ni najbolj brodošla, je pa v Metallesu brez dvoma potrebna, saj morali v primeru neodobitve mizarski obrat ukiniti. Tega pa najbrž nihče ne želi.

MARJELA AGRAR

OMEJENE INVESTICIJE V ŠENTJURSKI OBČINI

V Šentjurju so pri Izvršnem svetu imenovali komisijo, ki je začela z delom ob sprejetju zakona o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev. Ta komisija je pregledala utemeljenost novih naložb glede na resolucijo in možnosti za uresničitev načrtov glede na zakon. Tako so predložili seznam investicij, za katere menijo, da bi jih preložili na naslednje leto. Sem so uvrstili predlog o izgradnji skladišča na Ponikvi, trgovine na Pešnici, proizvodne linije v Bohorju, prizidka k osnovni šoli Šentjur in dokončanje obvoznice v Šentjurju. Po njihovem mnenju bi bilo pri nekaterih investicijah potrebno zmanjšati njihov obseg, tako pri načrtovanju proizvodne hale POZD Orodje-Oprema, pri odkupu zemljišč Kmetijskega kombinata in pri njihovem nakupu avtomobilov. Prednost pa je komisija dala izgradnji nadomestne strojne linije v Bohorju, kuhinji pri OŠ Šentjur, investiciji Kmetijskega kombinata na Ponikvi, Alposu, Tolu pri nabavi strojev, vrtcu na Pešnici, cesti v Volčji jami in domu SLO v Lokarjih.

Vendar to niso končne odločitve, ampak le predlogi, saj lahko delovne organizacije vseeno začnejo z realizacijo investicij, če imajo zagotovljena sredstva in so s svojimi načrti in pripravami že tako daleč, da izvedba ni več dvomljiva. Pri vsem tem pa ima primarna kmetijska proizvodnja prednost.

TATJANA PODGORŠEK

S POLNO MOČJO

Šoštanjska termoelektrarna je po poletnih remontih za jesen in zimo spet pripravljena, da obratuje s polno zmogljivostjo. V teh dneh so končali s sanacijo v hladilnem stolpu petega 345 - megavatnega bloka, o katerem smo poročali prejšnjo zimo, da se je zrušil zaradi nakopičenih gnot ledu.

Glede na letošnje izredne polne elektroenergetske potrebe v Jugoslaviji so že v juliju v šoštanjski termoelektrarni dosegli rekord pri proizvodnji električne energije in mesečni predvideni proizvodni načrt presegli za skoraj 35 odstotkov.

Zanimivi so podatki, koliko premoga so za pridobitev električne in toplotne energije porabili v prvem polletju letošnjega leta: točno dva milijona 179.501 tona ga je bilo, pri čemer so dogovorjene količine prejeli samo od velenjskih rudarjev, manj pa iz Zasavja in iz rudnikov Kolubara.

V Šoštanju bodo morali v jesenskem delu nadomestiti zapoznelo energijo iz jedrske elektrarne v Krškem, zato je pred kolektivom izredno odgovorna naloga.

UM

NOVI
tednik

STE ŽE
POMISLILI
NA OBJAVO
V RADIU CELJE

JEDRSKA ELEKTRARNA KRŠKO

NOV ENERGETSKI VIR

Za varnost je dobro poskrbljeno!

V teh dneh, ko prihajajo iz južnih republik vse pogostejša poročila o pomanjkanju električne energije in prvih redukcijah, se zlasti slovensko in hrvatsko elektrogospodarstvo s toliko večjo nestrpnostjo ozirata v Krško, kjer v prvi jugoslovanski jedrski elektrarni že odštevajo dneve za njen zagon. To pomeni, da je po številu »suhih« in »vročih« preizkusih sedaj na vrsti ugaševanje generatorja, »prva kritičnost« ali samoveržna reakcija in sinhronizacija z omrežjem, ko bodo preko velikega stikališča štirje daljnovočni daljci »atomske« energije proti Zagrebu, Ljubljani in Mariboru. Dan X je pred durmi in od »nove« energije je v mnogočem odvisna oskrba v tej zimi!

ČEMU ŽE JEDRSKE ELEKTRARNE?

Vsega 35 let je, odkar smo v Jugoslaviji načrtovali, da bomo za naslednje stoletje imeli zadosti električne energije izključno z izrabo rek in zalog premoga, vendar so že danes energetske razmere take, da smo večji del rečnega potenciala izkoristili, na premog lahko računamo samo do leta 2030, poraba električne energije pa je približno vsakih sedem let dvakrat večja. Tudi zato stopa Jugoslavija v svet tistih dežel, ki že imajo jedrske elektrarne; takih objektov je sedaj že okrog 240, kar 374 pa jih še grade. Samo v Evropi obratuje 131 jedrskih elektrarn, v izgradnji ali fazi projektiranja pa jih je še 207. V Zvezni republiki Nemčiji, ki je po površini enaka Jugoslaviji, denimo, obratuje 14 jedrskih elektrarn, 11 jih grade, 10 pa še projektirajo. Jedrska elektrarna Krško pa je rezultat skupnega vlaganja slovenskega in hrvatskega elektrogospodarstva - ti dve republiki imata tudi najmanj naravnih zmogljivosti - saj vsaka stran zagotavlja polovico investicijskih sredstev. To pa obenem pomeni - vrednost naložbe je 21 milijard dinarjev - da so iz ključa »fifti« izpeljane tudi druge pravice in obveznosti: ustanoviteljica, ki sta dohodkovno povezani, bo na voljo polovica moči in energije, dogovorjena pa je, da bosta skupno gradili tudi drugo jedrsko elektrarno in sicer v Prevlaki pod Zagrebom.

KAKO SMO GRADILI PRVO JUGOSLOVANSKO NUKLEARKO?

Jedrska elektrarna Krško je v bližini večjih potrošniških središč in ker je ob reki Savi in v okolju ugodnih meteoroloških pogojev, je lokacija ustrezna, vendar je gradnja sama nadvse zahtevna. Naši strokovnjaki so za glavnega dobavitelja opreme in izvajalca del izbrali ameriško firmo Westinghouse Electric Corporation, ki pa je za izvajanje gradbenih in montažnih del sklenila pogodbo s delovnimi organizacijami v Jugoslaviji, pri

vsem skupaj pa so sodelovali še znanstveni inštituti in druge posebne delovne organizacije.

Pričetek gradnje JE Krško predstavlja 1. december 1974, ko je predsednik SFRJ Josip Broz-Tito vgradil temeljni kamen. Dela so takoj stekla, najprej pa je bila zgrajena masivna železobetonska ploščad, zadržana v glinastopeščene sloje Krškega polja, ki tvori čvrst in potresno varen temelj za reaktorsko zgradbo, okrog katere so zrastle še druga mogočna poslopja, ob njih 79 m visok meteorološki stolp in glavno stikališče, jez na Savi, dve bateriji hladilnih celic ter delavnice. Ob

drovsko niso bili pripravljeni tudi domači proizvajalci, zamujala je domača zakonodaja, potrebni so bili dodatni varnostni ukrepi in še bi lahko naštevali. Svoje je prispevala še okvara jedrske elektrarne na Otoku treh milj v ZDA, zato je mednarodna komisija za jedrsko varnost, pa tudi naši strokovnjaki, zahtevala vgrajevanje dodatne opreme kot so dvojni ventili, dvostranska možnost napajanja nekaterih naprav in instrumentov, skratka, dodatne, a dragocene izkušnje so terjale nova opravila. Prav ta pa zahtevajo še posebna soglasja, in spričo tega tudi odmikanje »prve kritičnosti«,

VARNOST, VPLIVI NA OKOLJE, ZAŠČITNI UKREPI

Z nevarnostjo je povezana vsaka človekova dejavnost, do novosti kot je jedrska energija, pa smo še posebej nezaupljivi, zlasti to seveda velja za bližnje prebivalstvo, ki nikakor ne želi biti »preizkusni zajec«. Za jedrske elektrarne so sicer, zadosti varen in čist objekt, in potemtakem negativno ne vplivajo na okolje, a je vendarle potencialna nevarnost prisotna. S sabo jo prinaša vsak industrijski objekt, jedrska elektrarna pa še posebej.

bo, denimo, približno štiri mesece na leto vključenih tudi 12 hladilnih celic, kar pa bo delno vplivalo na povečano vlažnost in meglo. Dokler ne bodo zgrajene čistilne naprave pri Tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj Krško - to pa bo šele proti koncu prihodnjega leta - bodo hladilne celice morali vključevati še pogostejše, pa tudi izkoristek JE bo manjši.

»OSEBNA LEGITIMACIJA« JE KRŠKO

Naša prva jedrska elektrarna ima na pragu moč 632 MW, opremljena je z Westinghousevim lahkovodnim tlačnim reaktorjem toplotne moči 1.882 MW ter vključena na 380 kV omrežje za napajanje slovenskih in hrvatskih potrošniških centrov. Načrtovana letna proizvodnja električne energije znaša 4,4 TWh, kar predstavlja 32% skupne proizvodnje električne energije obeh republik v letu 1976. Elektrarna uporablja kot gorivo obogateni uran, njeno hlajenje pa je kombinirano: pretočno s savsko vodo ter preko hladilnih stolpov. V primeru izpada 380 kV sistema dovaja energijo ločeni 110 kV daljnovod iz plinske elektrarne Brestanica, kot zasilni samostojni vir električne energije pa ima še dva dizelska generatorja.

Tudi od pogonske posadke, ki dela v komandni sobi, ki je »srce« JE Krško, bo odvisna varnost elektrarne

koncu minulega leta so bila vsa gradbena in montažna dela praktično končana ter doslej opravljeni tudi vsi potrebni preizkusi, zlasti pomembni pa so seveda tisti, ki sledijo vlaganju jedrskega goriva. Posebej pomembno je, da so medtem usposobili številne kadre in dobili potrebno nuklearno zakonodajo. Vse to pa je pogoj, da bi elektrarna do konca tega leta lahko pričela obratovati.

ZAMUDE, ZAMUDE...

Westinghouse je prevzel obveznost, da bo investitorju dobavil elektrarno po sistemu »na ključ«, kar pomeni, da bo kot glavni izvajalec izdelal projekt ter zagotovil potrebne storitve in opremo, usklajeval izvajanje gradbenih in montažnih del ter testiranje, tako da bo predal elektrarno investitorju v 53 mesecih, seveda v mejah zagotovljene kvalitete in garancij. Kaj kmalu pa se je pokazalo, da je bila taka pogodba nestvarna: nad Westinghouse je izgovor nadzor nad roki naročil in nabave opreme, projektna dokumentacija je prihajala z zamudo, vse bolj smo kasnili pri gradbenih in montažnih delih, organizacijsko in ka-

sinhronizacije z omrežjem ter postopen prehod od poizkusne na komercialno proizvodnjo, načrtovano za oktober tega leta. Vse kaže, da bo namesto 53 minilo več kot 80 mesecev do začetka obratovanja, kar pa je sicer tudi običajen rok za gradnjo jedrskih elektrarn drugod v svetu. Kljub dragi naložbi, zato pa cenejšemu gorivu, bodo kilovatne ure energije iz JE Krško še vedno razmeroma poceni.

Vse našteje zamude predstavljajo dragoceno šolo, žal je predraga, zato pa moramo pridobljene izkušnje koristneje izrabiti pri gradnji ostalih jedrskih elektrarn. Tudi zato bi veljalo obdržati strokovno ekipo, ki se je kalila v Krškem, in jo uporabiti tudi v Prevlaki.

Ne nazadnje pa je bila JE Krško tudi velika šola našega gradbeništva - le-to je opravilo svoje delo zelo uspešno - strojništva, elektrotehnike, elektronike, znanstvenih inštitucij, pa tudi trgovine in politike. Skratka, 65% udeležba domačih izvajalcev in industrije je pri prvem takem objektu povsem zadovoljiva in jo bo mogoče samo še povečevati.

Med obratovanjem jedrske elektrarne nastajajo namreč plinasti, tekoči in trdni radioaktivni odpadki, ki so srednje in nizko aktivni, kar narekuje posebno ravnanje in obvladovanje. Za obdelavo odpadnih radioaktivnih plinov ima elektrarna dva vzporedna zaprta kroga, sežigalno peč in šest zbiralnikov, tekoče radioaktivne odpadke pa čisti posebna čistilna naprava. Vse trdne radioaktivne odpadke iz laboratorijev, merilnih mest, čistilnih naprav ter filter in gošče, pa bodo stisnili in uskladiščili v posebnih jeklenih posodah. Ob elektrarni jih bodo hranili pet let, medtem pa bi veljalo določiti centralno skladišče, kjer bi shranili še radioaktivne materiale iz bolnišnic in znanstvenih inštitutov. Posebej za radioaktivno odpadno, oziroma iztrošeno gorivo velja, da ga bo še mogoče predelovati, zato imajo v Krškem posebne baze, kjer ga bodo hranili 17 let.

Mnogo pomislekov je bilo tudi kar zadeva vpliv na savsko vodo, podtalnico - Krško polje je drugi rezervat pitne vode v Sloveniji - in na podnebje. Dodatni varnostni ukrepi so mnoge pomisleke že zmanjšali, saj

Dodatno skrb povzroča toplejša Sava, zlasti še, ker bo pri Brežicah nastal izravnalni, 7,5 kvadratnih kilometrov velik bazen za savske pretočne hidroelektrarne. Ob tako veliki površini toplejše vode bi že lahko prišlo do večjih vlivov na okolje. Odprto ostaja tudi vprašanje, kako bodo preprečevali obraščanje in zamašitve hladilnega sistema, ko so se na pozive varstvenikov okolja odrekli uporabi klora.

Na ta in druga vprašanja bo treba kaj kmalu poiskati odgovor, zlasti še, ker na vseh koncih ugotavljamo, da JE Krško zamujata tudi s poljudnimi informacijami, nasploh pa ne bi smeli dopuščati nikakih začasnih in improviziranih rešitev, navkljub morebitni redukciji moči elektrarne. Do pričetka obratovanja JE Krško bo treba več storiti tudi za neposredno zaščito prebivalstva v 5 km pasu okrog elektrarne, ki bi morali imeti osebna zaščitna sredstva, pohiti pa bi morali tudi z načrtom morebitne evakuacije prebivalstva z omenjenega področja.

Skratka, vse našteje mora prispevati h kar največji varnosti ljudi, dragi izkušnje, ki smo si jih pridobili pri gradnji JE v Krškem, pa k odklanjanju napak pri podobnih novih naložbah!

Besedilo in slike: VLADO PODGORSEK

SOZD
merx
CELJE

ugoden nakup
ozimnice

OD 1. 9. DO 10. 10. 1981

v vseh večjih živilskih trgovinah
v Celju in krajih širše okolice

NA KRATKO

JOŽI ZUPAN ZNOVA NA HIMALAJO!

Danes (četrtek, 3. 9.) bo odpotovala v Himalajo nova jugoslovanska alpinistična odprava, v kateri bo tudi član Alpinističnega odseka Celje Jože Zupan iz Rimskih Toplic. To bo njegov drugi odhod v himalajsko gorstva. Tokrat gre za »Žepno« odpravo, saj bo imela samo sedem članov, v njej pa bosta tudi tako slavna jugoslovanska alpinista kot Belak in Zaplotnik. »Žepne« odprave so v svetu zelo popularne, saj jih sestavljajo najboljši alpinisti, odstotek za dosego končnega uspeha je večji, pa kar je najvažnejše, cenejše so od množičnih odprav. Sedanja jugoslo-

vanska alpinistična odprava v Himalajo bo na poti dobra dva meseca, poskušala pa bo osvojiti po novi poti vrh Daulagiri, ki je visok 8167 metrov. Z Jožkom Zupanom smo se dogovorili, da se bo dvakrat ali trikrat javil iz Himalaje, po povratku pa bo za Novi tednik napisal obširnejši zapis, kako je bilo pri podvigu nove, »žepne« jugoslovanske alpinistične odprave. T. VRABLI.

KONCERTNI KABARET 13

Ceprav kulturno umetniških prireditev v Celju v poletnem času ni bilo preveč, so pri Zavodu za kulturne prireditve izpeljali celoten načrt prireditev. Na sporedu je le še ena, ki bo pa najbrž tudi najbolj privlačna. V petek,

11. septembra, bo v Narodnem domu nastopil ljubljanski »Koncertni kabaret 13« s protagonistkinjo Svetlano Makarovič, slovensko dramsko umetnico in pesnico. V tem kabaretu nastopata tudi člana SLG Celje Ljerka Belakova in Bogo Veras, poleg njiju pa še Jerca Mrzelova, Ivan Jezerinik, glasbenik Aleš Kernik in drugi.

E.G.

VOJNIK: ŽIVINOREJSKA RAZSTAVA

Po skoraj 18 letih bo v celjski občini v organizaciji Kmetijske zadruge Celje spet živinorejska razstava in sicer 12. ter 13. septembra v Vojniku. No, bila je pred kakšnimi osmimi leti živinorejska razstava v Medlogu pri Celju, pripravil pa jo je Hmežad. Poleg glavne razstave v soboto 12. septembra, bodo še tri spremljevalne: sekcija kmečkih žena pri

KZ Celje bo pripravila razstavo ročnih del in pogrinjkov, vojniški lovci bodo pripravili lovsko, svojo pa tudi rejci malih živali.

V nedeljo, 13. septembra, bodo samo še spremne razstave in za zaključek srečanje kmetov, na katerem prav gotovo ne bo manjkalo dobrega razpoloženja, saj bo poskrbljeno za jedajo in pijačo ter srbeče pete.

UM

GASILCI NA VRHU TRIGLAVA

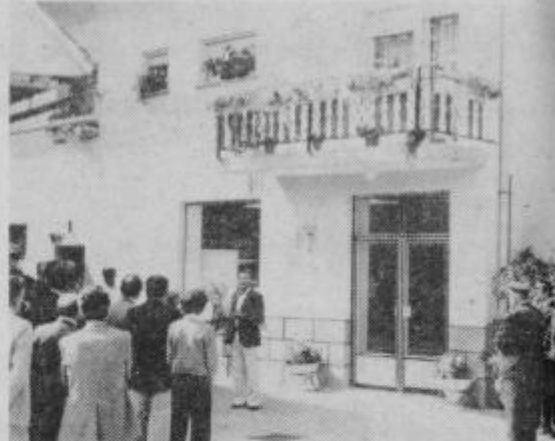
V soboto, 29. in v nedeljo, 30. avgusta, je opravila pohod na Triglav skupina 27 gasilcev pobratenih gasilskih društev Vojnik in Dragomlja vas. Pohod je zelo uspel, saj so si tudi v strmih pobočjih Julijcev dokazali, da so prijatelji, da so pripravljeni pomagati drug drugemu in da so enotni.

Potrdili so pravilo, da so v hribih in pri gasilskih prijatelji.

MILENA MARGUČ

V BESEDI IN SLIKI

NOVA MESNICA IN DELIKATESA

Celjska mestna industrija je v Grižah v soboto dopoldne odprla novo mesnico in delikateso. O pridobitvi je nim spregovoril direktor celjskih mesnin, Andi Goršak, poudaril, da je to za kraj velika pridobitev in, da takšen objekt treba izreči vse priznanja Skupščini občine Zalec, ki je pomagala pri nabavi opreme za prodajalca. T. TAVČ

OBNOVLJEN DOM SVOBODE

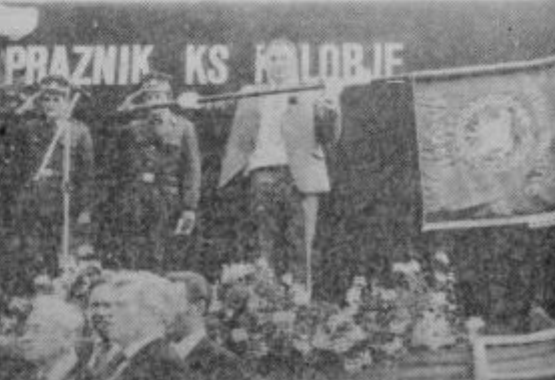

Praznovanje krajevnega praznika v Grižah so pri odprtju obnovljenega doma Svobode. Slovesnost se udeležili številni predstavniki družbenopolitičnega kulturnega življenja občine in kraja, zbrane pa je najprej pozdravil predsednik KK SZDL Milan Zupanc, o obnovenih delih je govoril podpredsednik Svobode G. Franc Mikec, ki je poudaril, da mora obnovljeni služiti vsem krajanom, tako pri kulturnem kot političnem udejstvovanju. V domu so obnovili tla, zamenjali zid na odru in v dvorani, namestili novo kino platno, v dvorani napravili lesene obloge, novo elektro inštalacijo, menjali svetlobna telesa, obnovili zunanost doma. Obnovili so tudi letno gledališče, tako, da bodo in krajanje Griž resnično dovolj priložnosti za kulturno, družbenopolitično aktivnost. Ob koncu so si ogledali o občini Zalec, komentiral pa ga je Jože Jan. T. TAVČ

VZGOJNO VARSTVENA ENOTA

V Zabukovici so po številnih zapetljajih končno do vrtec z dvema igralnicama za 40 otrok. Svojo priložnost ustanova našla v stanovanjskem bloku v Zabukovici, po vrsti v občini Zalec že 18. O tej pridobitvi sta odprti govorila predsednik skupščine otroškega sveta občine Zalec Jože Kuder in ravnateljica VVZ Z. Mija Fon. Po krajšem, vendar prisrčnem kulturnem programu je vrtec predal v upravljanje predsednik IS Skupščine občine Zalec Jože Jan. T. TAVČ

Delavsko prosvetno društvo Svoboda Griže je prejelo priznanje OF za svojo dejavnost na področju širjenja kulturnega in prosvetnega življenja v krajevni skupnosti. Priznanje je sprejel Edi Zupanc.

FRANC ŽAGAR - »STRIC«

Pred tednom dni smo se številni znanci, prijatelji in bivši aktivisti Osvobodilne fronte poslovali od posestnika Franca Žagarja, partizansko »Strica«. Govorniki so v imenu goriške soseske, odborov KS in ZB Smartno v Rožni dolini - poudarili »Stričevo« postojnost in priljubljenost med sovaščani, predvsem njegov velik prispevek v letih narodnoosvobodilnega boja, postorjen skupno z že pred leti preminulo ženo Antono.

Vse pogostejše odhajajo nekdanji sodelavci Osvobodilne fronte in med njimi žene in moške, ki so vzdrževali v največji tajnosti zveze z borci in aktivisti v posameznih zaselkih na robu mesta, oddaljenih morda le uro ali še manj hoda iz mestnega središča in od utrjenih nemških vojaških in policijskih postojank. Povezave s kmečkimi hišami, imenovali smo jih partizanske družine, so v celjski okolici ponekod že v 1941 letu, še v večji meri od spomladi 1942 dalje bile zelo koristne. Žagarjeva hiša je bila po začetni zvezi s članom celjskega odbora OF že v marcu 1942. spoznana kot zavedna slovenska družina. Še v istem poletju so se pričeli pri njih oglašati partizani, predvsem kurirji Matija Mirnik-Zvezda, Jože Hrovatin-Jurič in Ivan Vaukner-Zdravko, na svojih poteh iz Sp. Savinjske doline v kraje pod Konjiško goro in naprej v smeri Pohorja. Naslednjo pomlad se je povečalo število partizanskih družin v tej okolici. V začetku junija 1943 je prišlo pri Žagarjevih, po domače Aničevih, do sestave Odbora OF za področje Gorice, Smartnega, Lokrovca in Dobrove kot izpričuje spominska plošča na hiši. Sestanku sta prisostvovala okrožna politična aktivista Albin Vipotnik-Strgar in Rudi Cilenšek-Vrankar. V jesenskem obdobju istega leta sta pričela delovati in prodirati proti središču Celja aktivista Milica Gabrovec-Lenka in Leon Cibic-Tomaž. Ob pomoči »Strica« sta zgradila podzemno zaklonišče v gozdu, oddaljeno komaj sto metrov od Aničevih.

Franco Žagar, ki je pred pol leta dni dopolnil 80 let, je rad razmišljal o preteklih letih, še posebno ob obiskih vojnih tovarišev. Brez dvoma, da se bodo preživeli aktivisti in kurirji še sestali pri Aničevih. Pogrešali bodo strica, ki jim je bil zelo blizu, koristil njim osebnost in veliki ideji, katera jih je združevala in spremljala, ko so se borili za svobodo.

FRANJO FLJAVZ

PRAZNIK KS GRIŽE

VRTEC, CESTA...

Tudi obnovljen kulturni dom

Krajanje Griž, Zabukovici, Pongrac in drugih naselij so z vrsto novih objektov, ki so jih predali namenu prejšnji teden, proslavili svoj krajevni praznik, ki ga slavijo na dan, ko je Savinjska četa izvedla, z napadom na rudnik Zabukovica, svojo prvo večjo akcijo.

V letu dni so v tej krajevni skupnosti veliko naredili, saj so te dni odprli prenovljen kulturni dom, nov večnamenski stanovanjski stolpič, v katerem je tudi vrtec, obnovljen odsek ceste proti Zabukovici ter ob njej reguliran potok Artišnico, nove prostore mesnice in še kaj. Zaradi znanih gospodarskih razmer pa so nekatera dela preložili za kasneje, to je predvsem gradnjo mrliške

veže in ureditev pokopališča.

Tudi na drugih področjih se lahko v krajevni skupnosti Griže pohvalijo, da so veliko naredili. Tu velja omeniti Delavsko prosvetno društvo Svoboda, Planinsko društvo, Šolsko kulturno društvo ter mladinsko organizacijo, ki so se odlikovali pri raznih akcijah in organizaciji prireditev.

Zaslужnim, krajanom in društvom so na slavnosti seji skupščine KS podelili tudi priznanja OF, ki so jih letos prejeli: Delavsko prosvetno društvo Svoboda Griže, Marjan Žuža, Milan Podveržan, Miroslav Petrovec, Jože Pevec, Milan Krašovec, Fanika Sopotnik, Slavko Pader in Franc Ribič. F. P.

V KALOBJU SO PRAZNOVALI

ZA NAPREDEK

Razvili gasilski prapor

V Kalobju je bila zadnja avgustovska nedelja praznično obarvana. V ranem dopoldnevu so se zbrali domači vsi krajanje, da bi skupaj proslavili 30. avgust, krajevni praznik Kalobja, ene najmanjših krajevnih skupnosti in, kot ji domačini tudi malce šalivo pravijo, »nerazvitemu otočku v občini Sentjur«.

Praznovanje krajevnega praznika v Kalobju, katerega so se udeležili tudi nekateri najvidnejši predstavniki družbenopolitičnega življenja v šentjurski občini, se je pričelo z odkritjem pred sedemnajstimi leti postavljenega in sedaj obnovljenega spomenika padlim domačinom in ostalim žrtvam narodnoosvobodilnega boja. Ob spomeniku je govoril Jože Vodeb, predsednik krajevnega organizacijskega ZZZB NOV Slivnice, odkril pa ga je Avgust Božič, predsednik občinske borčevske organizacije Sentjur. Spomenik je izročil v varovanje osnovnošolski mladini iz Kalobja.

Osrednja prireditev praznika krajevnega skupnosti Kalobje se je pričela s pozdravnim govorom Alojza Plahu, predsednika sveta krajevnega skupnosti Kalobje ter z govorom Mirka Čandra, predsednika občinske konference SZDL Sentjur. Oba sta med drugim poudarila

dosedanje napore krajanov ter številne uspehe in pridobitve te majhne šentjurske krajevnega skupnosti, ki se vse hitreje izvija iz zaostalosti.

Krajevni praznik je lepa priložnost za podelitev pohval in priznanj najaktivnejšim krajanom. Jože Magdalenc, predsednik skupščine krajevnega skupnosti in Elica Vodeb, predsednica krajevnega konference SZDL Kalobje sta izročila priznanja, gasilskemu društvu Kalobje, krajevni organizaciji Rdečega križa Kalobje ter Francu Cerkovniku, Ivanu Novaku in Alojzu Plahu.

Gasilsko društvo Kalobje je gotovo eno najaktivnejših društev širom naokrog, krajevni praznik pa je bil pravi trenutek za dolgo pričakovano razvitje društvenega prapora. Ob tej priložnosti je gasilsko društvo iz Kalobja podelilo tudi številna zahvalna priznanja za širšo družbeno pomoč ter priznanja številnim članom za dolgoletno zvestobo društvu. Priznanja gasilcem v Kalobju je podelila tudi občinska gasilska zveza Sentjur.

Nedeljsko prijetno praznično vzdušje v kozjanskem Kalobju je popestril moški pevski zbor iz Slivnice ter člani kulturnoprosvetnega društva Franjo Vrnč iz Dobja pri Planini. MARJELA AGREZ

GRADBIŠČE NA NEKDANJEM BOLNIŠKEM POKOPALIŠČU

ETIKA ŽIVIH PADLA NA IZPITU

»Če civilizacije ni v človeškem srcu, je ni nikjer«

(G. DUHAMEL)

»Komur je življenje težko, mu bo zemlja lahka«, je zapisal Sienkiewicz. A kot mnoge globoke misli, tudi ta ni vseveljavna. Zagotovo ne drži za pokopane na nekdanjem bolniškem pokopališču na Golovcu v Celju. Potem ko je aprila letos poteklo trideset let od zadnjega pokopa na tem pokopališču, so namreč na tej prelepi lokaciji nad celjsko Novo vasjo zabrnili stroji velenjskega podjetja HPH, ki po sporazumu s stanovanj-

ske zadrugo Atrij gradi tu prvo fazo naselja atrijskih hiš.

Gradnja na lokaciji, kjer je bilo nekdanje pokopališče, je gotovo zahtevna reč. Zaradi gradbenih del še najmanj. Zagotovo pa zaradi etike, ki jo od vseh živih zahteva ohranitev minimuma dostojanstva in kulturne ekshumacije pokojnikov. Pa četudi so ti danes brezimni, brez sorodnikov, celo brez kakršnihkoli podatkov, kdo so nekoč bili.

»Počivaj v miru«, je stavek, ki ga ob pogrebnih pokojnikov največkrat slišimo. Miru za pokopane na nekdanjem bolniškem pokopališču na Golovcu pa ni in ga še ne bo.

Dogovor z velenjskim podjetjem HPH, ki izvaja dela, je bil zelo natančen. Navodila o tem, kako je treba pripraviti teren, opraviti ekshumacijo v sodelovanju z delavci Pogrebnega zavoda in kako je treba poskrbeti za posmrtno ostanke, so bila jasna. Pa vendar so jih

izvajalci obšli. Odprto je vprašanje ali zaradi malomarnosti, ki je kar prepogost privesek našega vsakdanjega dela, ali iz neodgovornosti, ali preprosto iz želje, da bi s hitreje in nedosledno opravljenim delom v blagajni ostalo več dohodka. Karkoli že je razlog stvar, ki so se prejšnji teden dogajale na bolniškem pokopališču, opravila za ravnanje ni.

Potem, ko so pripravili zemljišče za gradnjo, so namreč izvajalci del, ki morajo po pogodbi zgraditi hiše do prve plošče, pričeli izkopavati zemljišče za temelje na južnem delu pokopališča. To, da so pri tem naleteli na velike količine ostankov krst in med njimi kosti pokojnikov, jih ni motilo. Kost so se zgrinjale na kupe zemlje, na zahodnem delu pokopališča je zrasel pravi hrib ostankov krst, iz kupov zemlje so štrlele kosti okončin, najti med njimi lobanjo, ali ostanek spodnje čeljusti, ni bilo težko. Izvajalcev to, na ogorčenje vseh bližnjih sosedov, ni prav nič motilo. Mirno so nadaljevali delo, ne da bi, kot bi po dogovoru morali, obvestiti Pogrebni zavod, sanitarno inšpekcijo ali delavce Zavoda za socialno medicino in higieno, ki so bili zadolženi za zdravstveni, še bolj točno, protiepidemiološki nadzor nad ekshumacijami.

Kdo ve, kako bi se stvar iztekla, če ne bi sosedov smrad iz gradbišča opozoril na to, kaj se dogaja in če ne bi ogorčeno reagirali.

Zdaj je spet vse v redu. Sanitarna inšpekcija je 27. avgusta izdala ukrep, ki je odredil dostojno spravilo posmrtnih ostankov. Sporočilo o tem, kaj se dogaja, je prišlo tudi na Pogrebni zavod, ki je s svojimi delavci zbral posmrtno ostanke in jih bo, kot že po prvem izkopu ob pripravi terena, dal sežgati v ljubljanskem krematoriju ter dostojno pokopal pepel v skupni grob.

Pri tem bo, kot kaže, tudi ostalo. To, kar je bilo, in kar je nezasišana malomarnost izvajalca del, docela nekulturno in nečloveško ravnanje z ostanki pokojnikov, nikogar več ne moti v tolikšni meri, da bi sprožil postopek proti izvajalcem. Nespoštovanje jasnega dogovora in nespoštovanje navodil Centra za socialno medicino in higieno, kot kaže, za seboj ne bo potegnili posledice. Pa četudi je jasno, da se tako ne dela. Četudi smo se lahko prepričali, da so ob pripravi terena za gradnjo kopali preizkušeno in da nikakor niso, kot so trdili, že ob prvih izkopih zajeli 90 odstotkov ostankov nečesa, kar so nekoč bili ljudje.

Da ne delamo iz muhe slona, najbolje potrjujejo fotografije, ki smo jih na gradbišču posneli v sredo, 26. in petek 28. avgusta. Smo prezahtevni v trditvi, da bi za slabo in malomarno delo, ki je v sramoto živim, nekdo vendarle moral odgovarjati? BRANKO STAMEJČIČ

Posnetek izkopa za temelje na južnem delu nekdanjega pokopališča jasno kaže, da so ob pripravi terena kopali preizkušeno in so šele ob izkopu temeljev naleteli na grobove.

Kosti, ki so jih izkopali ob kopanju temeljev, so bile raztresene po vsem gradbišču.

Ostanki krst, ki so jih odlagali na vzhodnem delu gradbišča, so zrastle v grozljivo kopico... In ta kopica je v petek zagorela.

VSTAJA NA CELJSKEM OBMOČJU 1941

IZDAJE IN BOJI

11. avgusta 1941, ko sta bila komandir Buzda in politkomisar Skala na izvidovanju v Slivnici je ogrozila Celjsko četo nova nevarnost. Albin Zupanc iz Čreta, član KPS, ključavničar v Rebekovi tovarni tehnič (danes Libela) je na delovnem mestu slišal razgovor dveh sodelavcev. Hinko Flis iz Vodruša pri Slivnici je pripovedoval, da

14. avgusta zjutraj. Prav tako so takrat aretirali Mulejeve.

18. avgusta je orožniška postaja Store poročala političnemu komisariju okrožja Celje Dorfmeistru:

Predmet: Oborožene bande so se pojavile v Javorniku, občina Teharje.

16. avgusta 1941 dopoldne je poročevalec obvestil orožniško postajo Store, da so v nepretrdnem skalnatem področju pri Javorniku, 4 km vzhodno od Svetine, 10 km jugovzhodno od Celja, že nekaj dni oboroženi civilisti, med njimi jih je nekaj tudi v uniformah kakikve barve.

Piše:
JOŽE VURČER

je videl »bandite« in ve za njihov tabor ter da bo popoldan javil gestapu. Med opoldanskim odmorom je Albin Zupanc pohitel domov v Čret in ker ni natančno vedel, kje četa tabori, poslal ženo Tilčko, tudi članico KPS s kolesom do Novakovih v Vrbo pri Sentjuru. Zupanceva je pri Leonu Dobrotinšku v Sentjuru naletela na borko Celjske čete Hermine Senčar in skupaj sta takoj odšli v četno taborišče posvariti borce pred izdajo.

Pozno zvečer 11. avgusta se je v tabor na Resevni vrnil komisar Skala ves izčrpan. Potem ko je prebredel Voglajno in zaman čakal na komandirja Buzdo, ki je bil ujet, se je prebijal proti Planini. Cel popoldan so ga hajkali orožniki, v Vezovju pa ga je poskušal aretirati Stanislav Selič: »Mahnili sem jo proti hosti. Hodil sem po ozkem prostoru med dvema cestama in slišal motorje, na levi in desni. Položaj mi je bil jase. Obe cesti so blokirali, med njima pa prostor rešetali čelno v strelcih. Dosegel sem hrib in krenil proti nekemu sadovnjaku. Tam sem sedel. Oddahnil sem si nekoliko in čakal. Iznenada sem kakih dvajset metrov pred seboj zagledal civilista. Opazil sem, da drži nekaj v rokah, a nisem mogel razločiti kaj. Nameril se je naravnost proti meni in se ustavil dobrih deset metrov pred menoj. Na srečo sem sedel tako, da je bilo pred menoj drevo. Civilist je nenadoma zavpil: »Banditi, predaj se! V prvem trenutku sem bil nekoliko zbežan. Ta hudič pa je že pomolil proti meni parabelo. Hitro sem se ovedel. V tem je že ustrelil, a me na srečo ni zadela, le suknjič mi je preluknjaj. Jaz sem mu vrnil v vzklikom: »Na, svinja prekleta!« Spustil sem dva strela. Zavpil je in padel.»

Komisar Skala je odločil, da četa prestavi tabor. Zgodaj zjutraj 12. avgusta se je četa umaknila v težko dostopno skalnato področje blizu vasi Javornik. Novi tabor si je uredila nad potokom Vodrušem, v skalah imenovanih »Langerjeve peči«.

Izpraznjeno partizansko taborišče pri Muleju na Resevni je nemška policija napadla 14. avgusta 1941. Prav tako so takrat aretirali Mulejeve. 18. avgusta je orožniška postaja Store poročala političnemu komisariju okrožja Celje Dorfmeistru: Predmet: Oborožene bande so se pojavile v Javorniku, občina Teharje. 16. avgusta 1941 dopoldne je poročevalec obvestil orožniško postajo Store, da so v nepretrdnem skalnatem področju pri Javorniku, 4 km vzhodno od Svetine, 10 km jugovzhodno od Celja, že nekaj dni oboroženi civilisti, med njimi jih je nekaj tudi v uniformah kakikve barve. Nato je orožniška postaja Store 16. avgusta 1941, ob 15. uri, poslala šestčlansko orožniško patruljo, da bi zasledila te bandite. Pod vodstvom orožniškega stražmojstra Antona Petzla je preiskala omenjeno področje. Ko je patrulja pregledovala skalnato in precej visoko goro, so jo začeli močno obstreljevati. Za naprej štrlečimi pečinami so banditi našli dobro kritje in jih orožniška patrulja ni videla. Tudi ona je pričela streljati. Pri naskoku je opazila 2 osebi v uniformah, ki sta bežali. Ko je prodirala naprej je naletela na tabor, ki so ga banditi ravnokar beže zapustili. Tam je ležalo 7 polnih nadržbnikov. Med kamni je gorel ogenj, ki so na njem pripravljali kosilo. Pustili so tudi 4 puške, 5 komadov dinamitnih raztretilnih nabojev s škaflo raztretilnih vžigalnih glav, 500 nabojev in 3 ročne bombe. Na nadržbnikih so bila vojaška šotorska krila, odeje in deloma civilni, deloma srbski vojaški plašči. Poleg živih in perila je bilo tudi nekaj specialk in načrtov.

Po številu nadržbnikov in ležišč sklepamo, da je bilo 8 do 10 oseb. Nekaj pušk so morali vzeti s sabo, ker so pozneje obstreljevali patruljo še z druge strani.

Isti dan ob 22. uri ponoči smo skupaj s petčlansko orožniško patruljo s postaje Sentjur ob Južni železnici, ki jo je pritegnilo streljanje, napadli sosednjo goro. Zaradi noči smo morali akcijo prekiniti. 17. avgusta ob zori smo še enkrat preiskali vse področje. Pri tem smo ugotovili, da so se banditi ponoči izmuznili...

Četo in četno taborišče je izdal nemški zaupnik, posestniški sin Matija Starkl p.d. Langerjev iz Javornika. Pred odhodom v akcijo proti četi so štorski orožniki obvestili vse sosednje postaje in nadrejene v Celju. Napad na taborišče so preprečili stražarji, Arabca Junis in Krim in Jože Mlakar, ki so začeli streljati na orožnike. Četa se je nato hitro umaknila in se pri umiku razdelila na dve skupini. Pri umiku se je težko poškodoval četni komandir Skala, ki je padel čez pečine. Padel ali ujet ni bil nihče.

Langerjeve pečine na Javorniku - partizanski tabor in kraj spopada s orožništvom 16. avgusta 1941

BREZ PESMI JE ŽIVLJENJE PRAZNO

Pred meseci sem hudo zbolela, tako hudo, da sem se morala odpovedati najdražjemu: petju, pevskim vajam v našem zboru, nastopom in skupnim izletom. V jeseni mojega življenja je bila to moja najljubša sprostitev in razvedrilo.

Toda volja, upanje in ljubezen do življenja premagajo marsikaj - tudi bolezen. Vračam se naši lepi pesmi, vračam se med pevke in pevce našega Društva upokojencev v Celju in jim kličem: »Na veselo snidenje!« Trdno sem prepričana, da se bom ostanku bolezni izognila z lepo pesmijo v prijetni družbi naših pevcev.

Z rednimi vajami pričnemo danes 3. septembra. Izkoristila bom to priložnost in po tej poti povabila vse tiste, ki radi pojejo: priključite se nam, potrebujemo predvsem moške glasove. Naš zbor ima zelo dobrega zborovodjo in sposobnega predsednika. Pridite, pridružite se nam! Videli boste, kaj zmoremo tudi mi, včasih »odpisani« upokojenci.

F. M.

SLG CELJE V NOVI SEZONI

OD DRAME DO BURLESKE

Nov repertoar sestavlja sedem uprizoritev

Pred nekaj dnevi so se v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju pričele vaje za letošnje prvo premiero v novi gledališki sezoni. Letošnji repertoar bo sestavljal sedem uprizoritev: šest v izvedbi domače hiše, sedma pa bo gostujoča uprizoritev, in sicer satirična komedija sodobnega madžarskega avtorja Istvana Örkényja »Totovi«.

Koncem septembra bo v SLG prva premiera. Sezono bodo začeli z domačo noviteto pesnika in dramatika Milana Kleča »Polka«. Povsem nenavaden in nov je humor tega mladega avtorja. Za kaj gre? Skupina navadnih ljudi se znajde v izredni situaciji in torej predstavlja plodna tla za raznovrstne manipulacije. Kot rešitev se jim ponudi svojevrstna preobleka, ki pa postaja vse manj preobleka in vse bolj njihova identiteta... Igro režira Franci Križaj.

Druga premiera bo »Zlahtni meščan« Jeana Baptista Moliere. To bo jedka satira na jaro gospodo, povzpetištvo in bolno nečimernost. Zlahtni meščan velikega avtorja je vedno aktualen zaradi svoje univerzalnosti, ujetje v zgodovinsko konkretnost. Prav tega prepleta se bo lotila celjska uprizoritev. Moliere ostaja Moliere, vendar v odkritosrčnem prepričanju, naj nekdanji mimikrija pride

s pravo barvo na dan. Tudi to delo, premiera bo v oktobru, bo režiral Franci Križaj.

Se posebej mladini bo namenjena tretja uprizoritev v letošnji sezoni. To bo spet noviteta slovenske avtorice Alenke Goljevšček »Kralj Matjaž, kako se imaš«. Privlačna mladinska igra se loteva bistvenih problemov razčlovečenja v sodobni pridobitniški družbi. Konfliktno in humorno se prične igra s prihodom kralja Matjaža in njegove Alenčice v naš stehizirani in brezosebni svet, ki pač ni več primeren za take individualne junake, zato jih je najbolje spraviti na tekoči trak programiranja, da bodo doživeli za vse pridobitve civilizacije. Avtorica nas z bogastvom svoje domišljije popelje v čas pravljic in čas našega vsakdana. Režijo tega dela bo prevzel Iztok Valič. Premiera pa načrtujejo sredi novembra.

V decembru se bodo celjski gledališčniki predstavili s četrtjo uprizoritvijo. Dramo »Gospa z morja« norveškega dramatika Henrika Ibsena bo režiral Albert Kos. Klasična meščanska drama v simboličnih podobah govori o nepopolnosti človeka, o večni sanjskem svetu, o njegovi potrebi po drugačni izpolnitvi, kakor jo prinaša materialna blaginja, varnost zakonskih institucij.

Štiri ženske, štiri igralke - služkinji in gospi s hčerjo v izredno nežni in hkrati groz-

ljivi atmosferi prefinjenega in histeričnega nasilja nad človekom. To bo peta premiera, delo ameriške avtorice Wendy Kesselman »Sestri«. Tekst, ki je bil sicer napisan v ZDA leta 1980, posega v trideseta leta v Evropi zato, da čas in kraj spominjata na začetek bohotenja fašizma, nacizma, stalinizma. Delo bo režiral Zvone Sedlbauer, premiera pa bo v februarju prihodnje leto.

Kot zadnja uprizoritev iz matičnega repertoarja bo delo sodobnega avtorja Milana Kundere »Jakob in njegov gospodar«.

To bo komedija češkega pisatelja, ki je snov povzel po Denisu Diderotu. Tako je ta posodobljena komedija prežeta s filozofsko modrostjo, z dobršno porcijo rustikalne ironije in užitne lascivnosti, ki jima je ozadje razkošno doživetje gledališkega odra. Gre za igro v igro, kjer si osebe izmenoma pripovedujejo »pikantne« zgodbe, te pa na drugi strani oživijo pred nami z duhom in telesom. Režijsko vodstvo bo v rokah Francija Križaja, premiera pa načrtujejo sredi aprila.

Gledališko sezono bodo torej izpolnjevale domače in tuje komedije, drame, satire, burleske, krstne uprizoritve, slovenske in jugoslovanske praznovredbe, igra za mladino in gostovanja drugih gledališč.

MATEJA PODJED

ZANIMIVOSTI IZ POKRAJINSKE MUZEJA V CELJU

GRAFIKA S POUČNO VSEBINO

V določenem obdobju je bilo v navadi, da so v bino, ki je bila izražena na grafičnem listu razložili besedilo, natisnjenimi na spodnjem robu. Običajno bili to verzi, razdeljeni na vrstice kot je pač omogočeno prostor, napisani v latinskem, francoskem, nemškem ali drugem jeziku.

Grafični list z naslovom »Zgodba o krokerju in škorpionu«, ki je shranjen v celjski zbirki starih grafik, opremljen z besedilom v latinščini. Signatura levo spodaj pojasnjuje, da je avtor zamislil flamski slikar, grafin pesnik Lodovik Toepet, imenovan tudi Pozzer ali Lodovico Pozzo, ki je bil rojen okoli leta 1550 v Antwerpnu in je umrl v Trevisu »ko je bil še v moških letih«. Zadrževal se je v Italiji, zlasti v Benetkah, Tivisu, Firencah in Rimu. Smatrajo ga za pomembnega mojstra tkz. severnobeneškega krajinskega slikarstva. Ohranjenih je več njegovih fresko slik v italijanskih vilah in drugih zgradbah. Ugotovili so le nekaj grafik, ki so jih naredili po njegovih predlogah grafične družine Sadeler. Med take redkosti spada tudi »Zgodba o krokerju in škorpionu«, ki je ohranjen in je znano tudi v Münchenski grafični zbirki.

Na listu je prikazana obmorska pokrajina v Italiji, pristaniškim mestom, ki obdaja zaliv, ladjami in mlini pred izlivom reke v morje. V sredini je manjši tempeljski kompleks ob straneh. Glavni poudarek je na moški, ki je speljan nad reko in služi za sprehod ljudem, plovilom in oslu. Krokerja vidimo v trenutku, ko je nameraval vleteti s škorpionom v kljuno. Levo od tu je neke dreves, zajček in pes.

Iz napisa, razdeljenega v tri dvovrstične verzice, izvemo zanimivo, poučno zgodbo... Kroker je skušal odnesti v daljne višave ohromelega škorpionja. V plen je želel pridobiti za svojo neizmerno požrešno. Toda škorpion je v roparjeve okončine skrival v strup, njega samega pa masčevalno poglaval v smrtonosne vode... To je bil smeha vreden dogodek! Saj tisti, ki je drugemu pripravil pogubo moral pogin sam! In kar je najvažnejše - podlegel je svojim lastnim zvižajem!... Pozzovo zamisel je v grafiki uresnil Raphael Sadeler, avtor iz znane družine flamskih gravirarjev in založnikov, ki je delovala ob koncu 16. in prvih desetletjih 17. stoletja. Sadelerji so bili najbolj produktivni gravirarji svojega časa, delovali pa so v Flandriji, Italiji, Nemčiji in v Pragi. Predvidevamo, da je list »Zgodba o krokerju in škorpionu« nastal okoli leta 1600.

MILENA MOSKO

Mlada kantavtorica Maja Veras bo letos že drugič nastopila na festivalu akustične glasbe v Žalcu.

(Foto: Vlado Birsa)

AKUSTIČNI FESTIVAL ŽALEC 81

IZPOVEDNA SMER

Pokrovitelj naše uredništvo

Akustična glasba zadnja leta tudi pri nas vse bolj pridobiva na veljavi, saj je vedno več glasbenikov, ki opuščajo razne električne pripomočke in se znova vračajo h klasičnim instrumentom kot je kitara in podobno.

Tudi v naši regiji je ta glasba dobila v zadnjih letih povsem nov pomen in novo obliko. Prav gotovo je k temu veliko pripomogel tudi ansambel »Kladivo, konj in voda«, ki je razen številnih koncertov lanske leto pripravil tudi prvi festival akustične glasbe v Žalcu. Ob sodelovanju s tamkajšnjim Mladinskim klubom in mladinsko organizacijo, pripravljajo to srečanje tudi letos in sicer v soboto, 19. septembra v dvorani Hmežada v Žalcu.

Tudi letos bodo ob nekaterih novih imenih na področju akustične glasbe, kot so

duo Bober iz Ljubljane, Jože Zvokelj iz Kranja in drugih, nastopili že znani glasbeniki, ki so sodelovali tudi lanske leto na tem festivalu. To so Sedmina, Kladivo, konj in voda, Bojan in Andreja, Maja Veras in drugi. Prav gotovo bo zanimiv nastop Tomaža Pengova, ki je obljubil, da se bo udeležil tega festivala.

S tako obliko to glasbeno srečanje goji osnovno zamisel, saj se bodo lahko predstavili glasbeniki, ki so se šele pričeli ukvarjati s to glasbeno zvrstjo in pa že znani glasbeniki, ki bodo na ta način pokazali, kaj so naredili v letu dni.

Prizadevnim organizatorjem so priskočile na pomoč tudi organizacije združenega dela Sigma, Keramična industrija in naše uredništvo, ki bodo pomagale, da bo festival kar najbolj uspel.

F. P.

9. TEDEN DOMAČEGA FILMA

O OBVEŠČANJU

Srečanje jugoslovanskih urednikov

V okviru Tedna domačega filma v Celju, kakor je znano, bo ta pomembna slovenska kulturna prireditev v novembru, se bodo na delovnem posvetu srečali uredniki kulturnih rubrik jugoslovanskih dnevnikov. Zamisel o tem srečanju ni nova. Že nekaj časa so znane ocene, da ni dovolj informacij o kulturnih dogajanjih v Jugoslaviji, da je preveč zaprtosti v republiške meje in da se občasne informacije nanašajo bolj na poročanje o izjemnih ali celo polemičnih dogodkih. Kakor je skromno sodelovanje med kulturnimi organizacijami republik in pokrajin, tako je torej široko in nenačrtno informativno pokrivanje jugoslovanskega prostora v osrednjih dnevnikih.

Celjsko srečanje urednikov kulturnih redakcij bo torej namenjeno pogovoru, kako doseči boljše in načrtnejše izmenjavo informacij o kulturnih dogajanjih v republikah in pokrajinah in kako s poglobljenimi prispevki tudi primerjati samoupravne rešitve in izgrajevanja politike na področju kulture, šolstva in znanosti. Vendar to ne bo edini cilj enodnevnega pogovora. Ker bodo z uredniki dopotovali v Celje tudi

novinarji, ki bodo spremljali Teden domačega filma, bodo goste širše seznanili s kulturnimi razmerami v Sloveniji. Zato bodo v pripravi tega srečanja sodelovali tudi nekateri republiški organi in skupnosti, predvsem pa socialistična zveza.

BISTRICA OB SOTLI

NOVA POTA KOLONIJE

Letos je sodelovalo šest likovnih ustvarjalcev

V slovenskem prostoru je mreža likovnih kolonij precej gosta. Pred leti so doživljale svoj razcvet, danes pa se občuti že rahlo nazadovanje. Pestni jih notranja kriza, zaradi katere izgubljajo kolonije svoj nekdanji polet. Težave se prične že z izborom. Na razpis se največkrat prijavijo najrazličnejši interesi, ki nimajo v likovnem ustvarjanju skupnih ciljev. Kulturni programi, ki naj bi spremljali likovne ustvarjalce, so postali že prava redkost. Povsem drugačen položaj pa je v

tistih kolonijah, kjer se zbere skupina, ki jo veže sorodna likovna usmerjenost s študijskim programom. Prav takšna naj bi bila letos kolonija v Bistrici ob Sotli - kolonija Titovi kraji - naši kraji.

Že 3 leta je krajevna skupnost Bistrica ob Sotli organizator tovrstne likovne akcije v naši občini. Udeležba likovnih umetnikov v posameznih letih je bila tako po vsebini kot po številu precej različna. V zadnji likovni koloniji v letu 1980 je sodelovalo 7 priznanih likovnih ustvarjalcev. Pri sami organizaciji je krajevna skupnost naletela na težave. S pomočjo občinskih kulturnih delavnikov je postala organizacijsko in strokovno trdnjša. Kolonija je zaenkrat registrirana kot samostojna sekcija KD Ilija Gregorič Bistrica ob Sotli s statutom in svojim pravilnikom. Ko se bo formalizirala organizacija za Spominski park Trebče, naj bi se

vključila v to organizacijo. Strokovni usmerjevalci likovni svet kolonije, ki ga predsednik je dr. Avguštin, člani pa pri likovni ustvarjalci našega kraja.

Člani organizacijskega sveta pa bodo skrbeli za natančno delo v času kolonij in razstavnih akcij. V letošnjem letu bo kolonija obdelovala tematsko dobno oblikovanje in ne. Sodelovali bodo predstavniki sodobnega slikarstva pri nas: akad. slikar Herman Gvardija, akad. slikar Pavle Floščič, akad. slik. Franc Savič, akad. slik. Franc Novinc, Zmago Jeraj in Erik Machl.

Ob zaključku bo kolonija pripravila razstavo del, imela potujoči značaj, slovenski javnosti bodo skupaj s katalogom predstavljena nastala dela v kolonijah.

TONE KAM

CELJSKI FOLKLORISTI V TURČIJI

Folklorna skupina »France Prešeren« iz Celja je včeraj odpotovala na mednarodni festival folklorne v turško mesto Kirsefir, kjer bodo imeli 6 nastopov tudi v okoliških krajih. To je gotovo veliko priznanje za celjske plesalce, ki bodo zastopali jugoslovanske barve na mednarodnem tekmovanju. Za nastop jih je določila Zveza kulturnih organizacij Slovenije v sodelovanju z odborom za mednarodno sodelovanje. Celjani se bodo iz Turčije vrnili 9. septembra.

D.M.

VAŠA STRAN

PISMA

BODIMO OBJEKTIVNI!

V TV-15 smo dne 20. avgusta letos prebrali dopis Pavline Kralj, v katerem opisuje letošnjo srečanja kurirjev TV-7 S v Spitaliču. Kopijo tega dopisa smo lahko prebrali še v Novem tedniku in Večeru.

Prav je, da dobijo tudi srečanja kurirjev pomemben poudarek, vendar smo pri tem prizadeti, ker navaja, da se počutijo odrinjene in prikrajšane, da so dobili za svoje delo le malo priznanj in da jih družbenopolitični organi občine Slovenske Konjice zapostavljajo.

Za srečanje kurirjev, ki je bilo 13. junija, ko so odkrili spominsko ploščo na hiši na Tolstem vrhu, ki so prvi sodelovali s kurirji TV-7 S, je občinski odbor ZZZB NOV zvedel dovolj zgodaj in tudi pomagal pri organizaciji. Ob ljubili smo jim denarno pomoč, razmnožili vabila in poskrbeli za pevski zbor. Srečanja sta se udeležila predsednik in podpredsednik občinskega odbora ZZZB, občinskemu komiteju ZKS in občinski konferenci SZDL pa vabil za srečanje niso poslali, zato se ga predstavniki teh organizacij tudi niso udeležili.

O tem, da se nameravajo kurirji spet srečati 9. avgusta, občinski odbor ZZZB NOV ni vedel, razen, da ga je kak dan prej osebnost obvestil bivši kurir Friderik Gilčvert. Predsednik in podpredsednik občinskega odbora ZZZB NOV sta bila ta dan zadržana in se zato srečanja, ki je bilo v organizaciji samih nekdanjih kurirjev, nista mogla udeležiti. Komite ZKS in občinska konferenca SZDL o tem nista bila obveščena, niti vabljena.

Kadar pripravijo občinski odbor ZZZB NOV Slovenske Konjice za vse borbe v občini srečanje ob četrtem juliju, ali kadar gre za redno letno skupščino, se vabljene predstavniki občinske skupščine in občinskih družbenopolitičnih organizacij vedno odzovejo vabilu. Sekretar občinskega komiteja ZKS je bil na praznovanju četrtega julija že tudi glavni govornik.

Tudi pri predlogih za odlikovanje in tako za priznanja za delo med NOB kurirji niso bili zapostavljeni, saj jih je kar precej že dobilo odlikovanje. Letos, ob četrtem juliju, so bila podeljena le tri odlikovanja in to aktivistom, ki so tudi ves čas od vojne družbeno in politično delovali. Sicer pa ima odbor nekdanjih kurirjev vso možnost, da predlaga za odlikovanje svoje člane in pošlje predloge občinski komisiji za odlikovanje v Slovenskih Konjicah.

JULKA TAJNIKAR

UREDNIŠTVO: Hvala za pismo in izčrpno pojasnilo. In zares, bodimo objektivni!

NEHUMANOST VOZNIKA REŠILNEGA AVTOMOBILA

V torek, 28. julija, je imela moja mama v celjski bolnišnici kontrolni pregled. Ker je stara 84 let, ji je prijazni

zdravnik naročil, oziroma dodelil za prevoz domov rešilni avto. Sestra je takoj poklicala reševalno postajo Laško in okoli desete ure dopoldne je vozniški tvariš Kavzer odpeljal mamo iz Celja domov proti Rimskim Toplicam.

Da, domov. Tu se začne nehumano ravnanje.

Vas, kjer stanuje, je hribovita in temu primerna je tudi cesta. Ko se je le-ta pričela vzpenjati, je šofer mamo dobesedno nagnal iz avtomobila rekoč, da po tej cesti ne bo vozil. Tako jo je okoli enajste ure pustil samo sebi prepuščen na cesti. Bilo je to na kraju, od koder je še okoli dvajset minut peš hoje do doma, seveda za zdravega človeka, ne pa zanj, ki se po stanovanju ne more hoditi brez opore.

Pripominjam, da pripelje do njenega doma vsako vozilo, ker sem se tudi sama isti dan pripeljala k njej na obisk, samo, nekaj ur za tem.

In kaj zdaj? Pri 84. letih, bolna in zaradi pregleda tešča in šest tednov pred tem prizadeta od kapi? Vsi pa vemo, kako vroče je bilo tisti dan! Tako je prosila nekega otroka, da ji je prinesel palčko. Prispela je do bližnje kmetije, kjer je prosila prijaznega gospodarja, da jo je s traktorjem odpeljal domov.

Naj povem še to, da je bila mama zelo humanana med NOB. Koliko noči je prebela v strahu, ko je sprejemala premražene borbe pod streho, ki so prebredli Savinjo, jim kuhala in sušila mokra oblačila. Takrat ni rekla ne bom, ker je ravnala človeško. In prav ta mama je zdaj doživela takšen nečloveški odnos od mladega človeka.

MARIJA LOMOVSEK

UREDNIŠTVO: Človek ostane brez besed. Ali je to res mogoče? Komu naj torej služi rešilni avtomobil in človek, ki ga upravlja? Kaj pravite na to v reševalni postaji Laško? Odgovorite, prosimo!

ZAKAJ TAKO?

Večkrat sem na obisku v Celju, v Novi vasi, v Škapihovi ulici. V blokih številka od 7 do 10 živijo predvsem mlade družine. Pred vhodnimi vrati teh blokov je le nekaj metrov vstran cesta in zadržan parkirni prostor za avtomobile. Otroka, ki je shodil, ne smeš niti za trenutek pustiti na tem prostoru. Zelo nevarno je tudi za druge otroke, starejše. Namesto, da bi tu pred vhodom uredili otroško igrišče, je parkirišče. Nerazumljivo!

Tu pred vhodom so tudi razne jame, kajti teren še ni povsem urejen. Vanje se izteka in ostaja blatna voda. Otroci seveda brskajo po teh lužah, matere pa jih morajo zaradi tega po nekajkrat na dan preobleči in umiti.

Razen tega tu še niso posadili nobenega drevesa, ki bi dajal vsaj malo sence. Tudi ni nobene klopi, za parkiranje avtomobilov pa je vsem urejeno! Ali so avtomobili res važnejši od otrok? Zato menim, da bi moralo biti pred vhodnimi vrati urejeno otroško igrišče, parkirišče za avtomobile pa naj bo ob cesti, da ne bodo otroci vedno v nevarnosti.

Razmislite in ukrepajte! Vprašujem tudi, kjer je društvo prijateljev mladine?

VAŠA REDNA BRALKA

UREDNIŠTVO: Pismo ni anonimno. Vprašanje je zastavljeno, prosimo svet skupščine KS Nova vas, da odgovori na mnenje, ki ga je v tem pismu posredovala naša redna bralka. Že vnaprej hvala za odgovor!

DIRKA ZA OLJEM IN SLADKORJEM

Naj opišem majhen, a vendar značilen dogodek na minulo aktualno temo okoli predvidene podražitve olja in sladkorja.

Tisti dan, ko se je začela dirka za oljem in sladkorjem, so oživilo lovci na zaloge in v trgovinah je kaj kmalu zmanjkalo obeh artiklov.

Bilo je v ponedeljek, 17. avgusta zjutraj v trgovini Pod gradom pri Skalni kleti. Visok možak srednjih let, sledil mu je pretegnjen fant, je skoraj planil v trgovino, obšel polici, na katerih bi naj bila olje in sladkor, a ker sta bili prazni je vprašal pri blagajni po sladkorju in olju. Ko je dobil pričakovan odgovor, je svojega fanta spodbudil: »greva naprej!« in že sta kot veter odhitela skozi vrata.

Ker me je zanimalo, kako da sta se neznana odjemalca pojavila na našem terenu, sem pogledal za njima in videl, kako sta vstopala v pred trgovino parkiran avto in takoj za tem startala na lov v boljša in še neizpraznjena lovišča.

Očitno je bilo, da sta tisto jutro obiskala več trgovin. Po vsej verjetnosti sta kar lepo založila svoj avto.

Gotovo to ni bil edini primer motoriziranega lovca na olje in sladkor. In tudi zato se ne moremo čuditi, zakaj so tudi od središča odmaknjene trgovine tisti dan in še dan pozneje ostale brez olja in sladkorja. Primer nam daje misliti, kako bo pri nas, če bomo zares zabredli v pravo stisko.

FERDO ŠIRCA

UREDNIŠTVO: Da, kako bo, če bomo v resnični stiski omogočali delo takšnim lovcom?!

PREHODI ČEZ MEJO IN NAŠA TRGOVINA

Kar precej dragocenega papirja je bilo zadnje čase porabljenega, oziroma potratnega za razpravo o prestopih državne meje po novem ter za predloge, kako mejne prehode še bolj modernizirati. Vtis imam, da nekatere silno skrbi, kako prehode čez mejo čimbolj otežkočiti in da je to že njihova življenjska naloga. Niti malo pa jih ne skrbi, kaj ukreniti, da bi ti prehodi postali nepotrebni ali vsaj redkejši. Mislim, da bi bilo treba najprej založiti naše trgovine in šele nato zavirati nakupovanje onkraj meje. To pa se ne zgodi in tudi ni vidikov, da bi se v tem pogledu obračalo na boljše. Gre pa na slabše. Tako naša trgovina potrošnike kar sili čez mejo.

Dobro se še spominjam, ko lansko leto ni bilo pralnih praškov ali pa so bili le za nekatere. V mnogih družinah so bili zaradi pomanjkanja praškov v velikih stiskah. Tako se je naša osemčlanska družina zadenski umikala v kot, dokler je pač šlo. Ko pa smo prišli tja, od koder ni bilo več koraka, se je zet odpravil v Avstrijo. Še isti večer je pralni stroj po treh tednih spet veselo zabrnel.

Pred nekaj dnevi sem se čez mejo podal še jaz. Sel sem po umetniške oljne barve. Tudi za ta korak sem se odločil šele potem, ko sta celjska Aero in Mavrica odpovedala na celi črti.

Založenost trgovin naj bi bila prva skrb tistih, ki jim po glavi blodijo najrazličnejše takse. Čeravno predlog o takshah, vsaj zaenkrat, ni bil sprejet, pa je sramota za nas

že to, da je bil sploh predlagan. Blago v naših trgovinah pa zaradi raznih obdavčitev seveda ne bi smelo biti nekajkrat dražje, kot stane isto ali celo boljše onkraj meje. Tu je treba napraviti red, namesto, da brez najmanjšega sramu javno razkazujemo svojo nesposobnost.

FRANC MOHORIC,
Vitanje

UREDNIŠTVO: Pismo, ki po svoje odpira zanimiv in aktualen problem. Kdo bo odgovoril na to razmišljanje in ugotovitve?

SERVIS JE, REZERVNIH DELOV NI

S strahom se človek odloči za nakup gospodinjstvskega aparata, kajti, kako, če se stroj pokvari, rezervnih delov pa ni.

Pred dvema letoma sem v Celju kupil električni kalorifer, izdelek tovarne Rade Končar v Zagrebu. Tedaj sem dobil tudi vso potrebno dokumentacijo, tudi garantni list za eno leto. Izdelek se je pokvaril v garancijski dobi. Vrnili sem ga trgovini, kjer sem ga kupil (Kovinitehna, TOZD Tehnična trgovina). Ker v Celju ni servisa za te stroje, so bili trgovci tako ljubeznivi, da so aparat poslali na servis v Ljubljano. Kalorifer so vrnili nepopravljen z obrazložitvijo, da ni rezervnega dela.

Lani, še vedno v garancijski dobi, sem poslal tovarni Rade Končar priporočeno pismo, v katerem sem opisal napake, ki jih kalorifer ima in prosil naj mi pošljejo potrebni rezervni del. Napisal sem tudi, da bom za montažo poskrbel sam. Do danes še nisem prejel odgovora iz tovarne. Morebiti mislijo, da ni vredno za 694 din odgovorjati, oziroma poslati rezervni del. Znesek 694 din res ni velik, še posebej ne za tovarno, za upokojenca pa je kar precejšnja obremenitev!

FRANC JAGER,
Babno

UREDNIŠTVO: Res neprijetna zadeva. Kako je torej s prodajo tehničnih izdelkov in kako tudi s prodajo rezervnih delov, če že servisa ni blizu. Kdo bo odgovoril na vprašanje in dal nasvet, kako ravnati v podobnih primerih. Morda Kovinitehna?

DEŽURSTVA

ZDRAVSTVENI DOM

Dežurstvo med tednom: pomožni zdravnik od 14. do 20. ure, glavni zdravnik od 15. do 6. ure zjutraj naslednjega dne. Ob sobotah je dežurni zdravnik od 15. do 12. ure naslednjega dne. Ob nedeljah od 12. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj, ob praznikih pa je dežurstvo od 7. do naslednjega dne do 6. ure zjutraj.

VETERINARSKA POSTAJA

Neprekinjeno dežurstvo.

LEKARNA CELJE

Do sobote, 5. septembra do 12. ure dežura Nova lekarna na Tomšičevem trgu, nato prične z dežurstvom lekarna Center v Stanetovi ulici.

TRGOVINE

V tednu od 31. avgusta do 5. septembra dežura samopostrežba CENTER v Cankarjevi ulici vsak dan do 20. ure, v tednu od 7. do 12. septembra pa dežura samopostrežba RIMSKI DVOR v Zidanškovi ulici.

PRIREDITVE

POKRAJINSKI MUZEJ

Pokrajinski muzej je odprt vsak dan razen ponedeljka od 9. do 12. ure, ob sredah pa tudi v popoldanskem času od 14. do 16. ure. Obiskovalci si lahko ogledajo stalno arheološko zbirko, rimski lapidarij in stalno razstavo, ki prikazuje kulturno zgodovinsko zbirko.

GALERIJA TURISTIČNEGA DRUŠTVA

V Galeriji turističnega društva je v poletnih mesecih odprta prodajna razstava turističnih spominkov, ki je bila pripravljena v okviru turističnega tedna v Celju.

LIKOVNI SALON

V Likovnem salonu bo 9. septembra otvoritev razstave grafičnih del akademskega slikarja Nedeljka Pečanca. Razstava bo odprta do 19. septembra.

RAZSTAVNI SALON ROGAŠKA SLATINA

Delavska univerza Rogaska Slatina prireja v sodelovanju z občinsko kulturno skupnostjo in Turističnim društvom Rogaska Slatina razstavo fotografij članov Fotokluba Maribor. Razstava, na kateri razstavlja Lea Oset in Janko Jelenc, bo odprta do 18. septembra.

KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA

V prostorih Knjižnice Edvarda Kardelja je odprta razstava upodobitev iz monografije Stare celjske upodobitve. Ogled razstave je možen v času, ko knjižnica posluje za bralce, razstava pa bo odprta celo poletje.

KINO VOJNIK

V kinodvorani v Vojniku bodo v soboto, 5. septembra ob 19.30 uri in v nedeljo 6. septembra ob 17. in 19.30 uri predvajali francosko kriminalno Aerodrom 80 - Concorde.

ŠMARTINSKO JEZERO

Na Šmartinskem jezeru je možno čolnarjenje in jadranje z desko. Vsak dan pa lahko kupite tudi dovolilnice za športni ribolov.

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

V soboto, 5. septembra bo ob 20. uri v dvorani Zdraviliškega doma Pokalni turnir za prvenstvo Jugoslavije v standardnih in latinskoameriških plesih.

V nedeljo, 6. septembra pa bo ob 10. uri v parku promenadni koncert pihalnega orkestra ZPD France Prešeren iz Celja.

ZDRAVILIŠČE DOBRNA

V avli hotela Dobrna je odprta prodajna razstava oljnih pastelov slikarke Stane Lušnič-Arsovske z naslovom Govorica kamna.

GOLTE NAD MOZIRJEM

RTC Golte nad Mozirjem vas vabijo da preživite konec tedna ali dopust v hotelu Golte ali na Mozirski koči. Na Golte lahko pridete z gondolo iz Zekovca ali po cesti preko Šmihela do Plavinske ravni, od tam pa je potrebno do Mozirske kočice še pol ure peščenja. Gondola vozi vsak dan od 8. do 14. ure vsake dve uri, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa vsaki dve uri od 8. do 18. ure, v primeru skupin pa po potrebi.

ZAVOD ŠRC GOLOVEC

V Golovcu so odprti vsi trije bazeni z ogrevano vodo do 30 stopinj vsak dan od 14. do 20. ure.

Odprto je tudi največje, desetstopenjsko kegljišče v Jugoslaviji vsak dan od 15. do 20. ure.

V lepo pripravljeni dvorani je odprt disco vsak petek in soboto od 21. do 01. ure. Za ženske je vstop prost. Pripravili so tudi disco matinejo vsako soboto in nedeljo od 17. do 20. ure za mladino do 17 let.

Pri vseh teh objektih je odprta restavracija Golovec od 14. do 22. ure.

Kot posebnost pa naj povemo, da trenutno traja vse do nedelje, 6. septembra v dvorani Golovec 5. sejem VSE ZA OTROKA, s spremljajočimi prireditvami. Sejem je odprt od 10. do 18. ure.

KLUB KULTURNIH DELAVCEV CELJE

Slavistično društvo Celje in Klub kulturnih delavcev Ivan Cankar iz Celja prirejata v soboto, 19. septembra strokovno ekskurzijo na Dolenjsko po poti: Celje-Rimske toplice-Hrastnik-Smartno pri Litiji-Čatež s ciljem Levstikove poti v popotovanju-Stična-Muljava-Turjak-Rašica-Velike Lašče-Spodnje Retje-Podsmreka-Celje. Ekskurzijo bo vodila slavistka prof. Božena Orožen, po okolici Velikih Lašč pa domačin slavist prof. Janez Debeljak.

PROMENADNI KONCERT NA HUDINJI

Jutri, v petek 4. septembra bo od 18. uri na Hudinji promenadni koncert Rudarske godbe iz Velenja.

TOMŠIČEV TRG

V soboto, 5. septembra bo na Tomšičevem trgu ob 18. uri promenadni koncert godbe na piha France Prešeren iz Celja.

SLOVENIJALES LIK »SAVINJA« CELJE o. sol. o., Mariborska 116, Celje

Komisija za delovna razmerja delovne skupnosti skupnih zadev

objavlja oglas prostih del in nalog

REFERENT ZA IZOBRAŽEVANJE

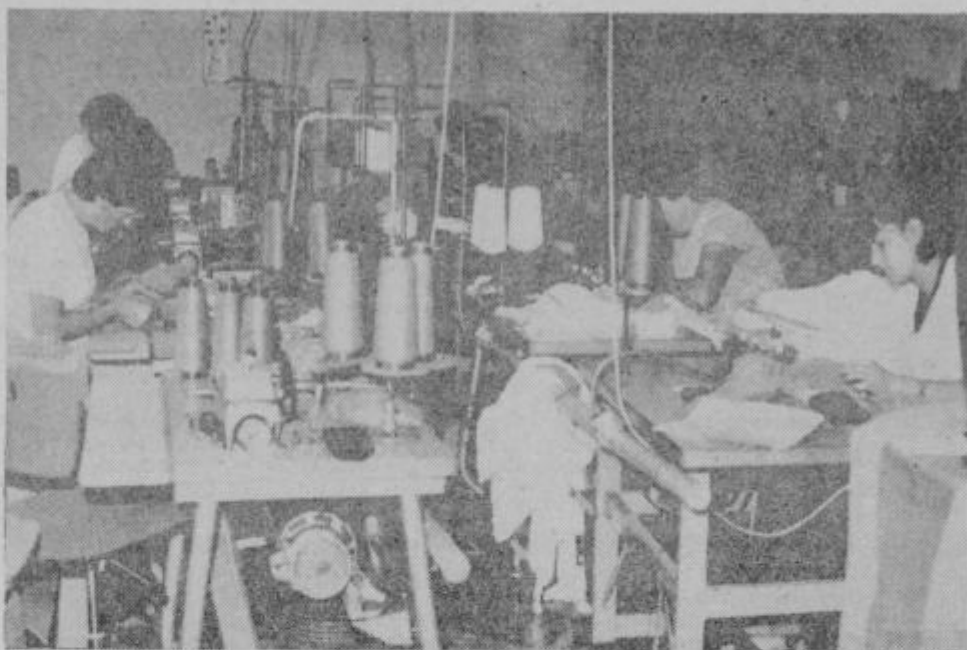
Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za opravljanje navedenih del in nalog izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- višješolsko izobrazbo ustrezne smeri
- dve leti delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah

Kandidati naj svoje pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, ki so določeni s tem oglasom, pošljejo v petnajstih dneh po objavi oglasa na naslov: DO LIK »Savinja« Celje, Mariborska 116.

Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

O odločitvi komisije za delovna razmerja bodo kandidati pisмено obveščeni najkasneje v 30 dneh po poteku prijavnega roka.

MARTINA KRISTAN, vobratu TT Prebold: »Tudi se pripravljamo na praznik. Pri nas na Vinskem vrhu bomo namreč leproslavili tako občinski praznik, kot tudi 139-letnico našega tovarne.«

SLAVKO KRISTAN, predstavnik OO ZSMS Vinski vrh: »Mladi se vključujejo v delo na vseh področjih, v zadnjem času pa namenjam veliko prostega časa tudi športni in kulturni dejavnosti.«

FRIDERIK ČOKLČ, tajnik krajevne skupnosti: Človek, ki ga je najti vsepovsod, kjer je treba poprijeti za delo. V dneh pred praznikom ga je bilo nemogoče dobiti...

Vobratu Tekstilne tovarne Prebold na Vinskem vrhu delavke trenutno konfekcionirajo nogavice predvsem za izvoz.

OMA PRIDNI LJUDJE

spodbudo

jim širša družbena skupnost ne bo mogla dati toliko, kot so rabili. Seveda pa krajan niso bili osamljeni, ko so pomoč najbolj potrebovali. To je bilo zlasti očitno po potresu leta 1974. Kot drugod po Kozjanskem je bilo tudi na Vinskem vrhu poškodovanih veliko objektov, zasebnih in družbenih. Posledice te naravne nesreče so bile še posebej tragične v prostorih osnovne šole, kjer pouk ni bil več mogoč. Pa so se odprla srca občanov in delovnih ljudi revirskih občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje in komaj leto dni po potresu so se šolarjem krajevne skupnosti Vinski vrh odprla vrata nove šole. Po potresu je bilo obnovljenih ali na novo zgrajenih tudi preko 200 stanovanjskih objektov.

Pomembna prelomnica v življenju prebivalcev Vinskega vrha pa je bilo leto 1978, ko je Tekstilna tovarna iz Prebolda odprla v prenovljenih prostorih stare šole svoj obrat. Danes dela v njem že petdeset domačink (le trije moški so med njimi), ki so ponosne na to, da so v kratkem času opravile z nemajhnimi začetnimi težavami. Te so se kazale v delovni nedisciplini, v nedoseganju norme in drugem. Sedaj je matična tovarna iz Prebolda že zaupala majhnemu kolektivu na Vinskem vrhu zelo odgovorno delo pri konfekcioniranju nogavic, ki gredo izključno v izvoz.

Tekstilna tovarna Prebold pa tudi drugače veliko prispeva k razvoju krajevne skupnosti Vinski vrh. Znamen je predvsem delež sredstev, ki jih namenja tovarna za modernizacijo cest, za gradnjo kulturno-gasilskega doma in pri ostalih akcijah za komunalno ureditev kraja.

In ko že omenjamo solidarno pomoč širše družbene skupnosti pri razvoju te manj razvite krajevne skupnosti v šmarni občini, ne smemo prezreti tudi delovne

akcije pripadnikov JLA iz Slovenske Bistrice, s katero so pomagali graditi vodovod na Vinskem vrhu.

VEČ PRIDOBITEV ZA PRAZNIK

Ob občinskem prazniku bodo v krajevni skupnosti Vinski vrh predali svojemu namenu nekaj novih komunalnih objektov. Najpomembnejša je gotovo cesta, ki bo poslej povezovala Smarje pri Jelšah z Vinskim vrhom. Ta cesta doslej praktično ni bila prevozna, letos pa so jo vendarle pričeli urejati. Stekla je široka akcija zbiranja sredstev za njeno ureditev, v katero so se vključili tako krajan sami, kot občinska cestno-komunalna skupnost, Tekstilna tovarna Prebold in tudi krajevna skupnost je odprla nekaj sredstev zanjo. Najpoudarimo, da so občani sami zbrali za ureditev te ceste kar 21 starih milijonov dinar.

jev. Na tej za krajane izredno pomembni cesti, ki bo skrajšala pot iz Vinskega vrha do občinskega središča za dobrih 14 kilometrov, so opravili že vsa zemeljska dela, tako da bo ta nova prometna žila do občinskega praznika makadamsko že povsem usposobljena za promet, dober kilometer ceste pa bo tudi dobil asfaltno prevleko.

Velik zalogaj za krajane Vinskega vrha pa je zagotovilo gradnja gasilsko-kulturnega doma. Le-ta raste ob hiši, kjer ima sedaj svoj sedež krajevna skupnost in pošta. Nov objekt bo večnamenski, saj bo v njem dobilo prepotrebne prostore domače gasilsko društvo, pa tudi druge organizacije in krajevna skupnost. Domačini si tudi prizadevajo, da bi dobila v novem objektu prostor tudi trgovina, ki je zaenkrat utesnjena v nemogočih prostorih stare stavbe. Krajan pričakujejo, da jim bo v njihovih prizadevanjih priskočila na

pomoč širša skupnost, saj bi lahko z majhnimi sredstvi rešili sedaj zelo pereč problem oskrbe prebivalcev z najnujnejšimi življenjskimi artikli.

Ze nekaj časa se krajan Vinskega vrha ubadajo z gradnjo nove mrliške vežice. Sedaj gre gradnja tega objekta proti koncu, nekaj prostovoljnega dela krajanov pa bo terjala tudi sama ureditev pokopališča. Krajan so se s tem v zvezi že dogovorili, da bodo najprej postavili ograjo in uredili grobnico ter spomenik padlim borcem.

Ko že govorimo o novih pridobitvah v krajevni skupnosti Vinski vrh ne moremo š mimo telefonov. Zaenkrat je telefonska povezava krajev v tej krajevni skupnosti z ostalimi kraji slaba in se zdaleč ne pokriva vseh potreb krajanov. Zato so se odločili, da bodo problem telefonije za začetek rešili tako, da bodo vsaki vasi zagotovili vsaj po en telefonski priključek.

PRIDNI LJUDJE DOBRO ŽANJEJO

V srednjeročnem planu razvoja krajevne skupnosti so krajan Vinskega vrha zapisali, da bodo dokončno uredili še nekaj kilometrov preostalih vaških cest in da bodo vse sile usmerili v to, da bi asfaltirali cesto Vinski vrh-Smarje pri Jelšah. Ob tem pa jih čakajo še zaključna dela na gasilsko-kulturnem domu. S tem v zvezi naj povemo, da bo prostore gasilskega društva opremila Tekstilna tovarna Prebold. Krajan pa želijo v naslednjih letih še postaviti javno razsvetljavo v večjih vaseh in na Vinskem vrhu zgraditi varno avtobusno postajališče.

Pravzaprav je načrtov, ki so si jih postavili krajan na Vinskem vrhu, kar precej. Vendar pa jim gre kar verjeti, da bodo kljub primankovanju denarja za urejanje komunalnih in drugih družbenih objektov, načrte tudi uresničili. Kajti njihova verna je velika in ni je sile, ki bi ustavila njihovo pripravljenost potisniti razvoj kraja še za stopnico naprej. Ravna pa se natančno po tistem preverjenem načelu, da kjer je sloga in razumevanje med ljudmi, niso nobeni načrti presmeln in nobene želje neuresničljive.

Tistega vročega avgustovskega dne, ko smo obiskali krajevno skupnost Vinski vrh, ni bilo v zraku niti toliko sapice, da bi zazibala lahкотen list. Le vonj pokošene otave in dozorevajoče koruze se je širil v nosnice. Kljub nezgodni vročini pa so bili domačini vsepovsod: na njivah, travnikih, za stroji.

Tudi to je podoba nekega kraja, ki - čeprav bežna - velikokrat že sama marsikaj pove o ljudeh, ki tam žive.

Tekst: MIMICA KIDRIČ
DAMJANA STAMEJČIĆ
Foto: STANKO MESTINŠEK

Mrliška vežica je tik pred dokončno ureditvijo. Nato pa se bodo krajan lotili urejanja pokopališča

PRED JESENSKO SETVIJO

V ZEMLJO VEČ PŠENICE!

Semena, regresi in gnojila so pripravljena

Letošnja žetev pšenice je za nami, ostal pa je trpek priokus neizvršene usmeritve in količin, ki smo jih vtakali v stabilizacijska prizadevanja. Najhuje je to, da bomo morali za drage denarje uvažati pšenico.

Na širšem celjskem območju so bili rezultati celo slabši od republiškega poprečja, saj smo po podatkih celjske medobčinske gospodarske zbornice dosegali v poprečju za tri stote manjše hektarske donose; v družbenem sektorju celo za pet stotov, pa pri vsem tem niti nismo imeli opraviti s slabimi vremenskimi razmerami.

MUTA OB DRAVI: 14. KOVAŠKE IGRE

Letošnje štirinajste kovaške igre bodo 12. septembra na Muti. Delavci tovarne kos in srpov z Lovrenca na Pohorju so se odločili združevati delo in sredstva kot temeljna organizacija v delovni organizaciji Gorenje-Muta, zato bodo letošnje kovaške igre na Muti in jih delovna organizacija Gorenje-Muta prevzema z zadovoljstvom.

Srečanje kovačev iz vse Slovenije – v zadnjih letih so igre izpod Pohorja prenesli na vso slovensko kovaško industrijo – bo tradicionalno merjenje znanja, moči in spretnosti v sportnih panogah, poleg tega pa tudi v prostoročnem kovanju, ki postaja vse bolj privlačno za kovače, ki s tem pokažejo moč, spretnost in znanje tudi v poklicnem delu.

Letošnje igre bodo obsegale poleg prostoročnega kovanja še kegljanje za moške in ženske ekipe, namizni tenis, streljanje z zračno puško, odbojko, mali nogomet. Šah. Po pravilih sportnih tekmovanj kovačev SRS in na osnovi dobljenih podatkov v predpisu so se na Muti odločili za sedem panog, škoda pa je, da so izpustili tekmovanje v krosu.

Muta bo privabila nad 300 tekmovalcev, kovačev iz Batuj, Lesc pri Bledu, Ruš, Zreč, Trzica, Slovenj Gradca, Raven na Koroškem, Lovrenca, Vitanja in še od drugod.

HINKO JERČIČ

Pri vsem tem samo celjska regija potrebuje za redno preskrbo prebivalstva med 25 in 27.000 tonami pšenice. Baje sedaj ni popularno iskati krivice, je na posebnem delovnem sestanku o setvi 81/82 omenil predsednik Medobčinske gospodarske zbornice Janez Lenasi, čeprav je jasno, da smo najbrž preveč administrirali, pa premalo konkretno in z urejenimi odnosi med pšenico in koruzo ter drugimi, znali zainteresirati kmete za večjo tržno proizvodnjo pšenice.

Prav zato naj bi letošnji žetveni izpad nadomestili s pravočasno akcijo za intenziviranje rastlinske proizvodnje pri jesenski setvi, ki se bo začela čez dober teden dni. Vendar delovni sestane vseh odgovornih kmetijev in skupščinskih delavcev celjske ter delno koroške regije ni prinesel kaj prida optimističnega razpoloženja za akcijo, čeprav se v vseh občinah zavedajo nujnosti pospešene proizvodnje pšenice in nekaterih drugih kultur, predvsem sladkorne pese.

Čeprav je semenarna zagotovila dovolj pšeničnega semena, regresi so, prav tako je dovolj umetnih gnojil za setev pšenice, pa kaže ta celjska regijska zemljiška in njivska razdrobljenost na

manjše učinke predvidene akcije za povečanje tržne proizvodnje pšenice. Jasno je sedaj tudi razmerje med pšenico in koruzo, ki je 1 : 1,3. Kmetijske organizacije, predvsem zadruge, bodo morale z vso politično in strokovno odgovornostjo vendarle zagotoviti pri kmetih večje zanimanje za setev pšenice. Da pa bodo morali z določenimi premijami za spodbujanje nekaj konkretnega, materialnega storiti tudi predelovalci in trgovski preskrbovalci, kot je na našem območju največji na primer Merx, pa tudi banka in SIS za pospeševanje kmetijske proizvodnje ter preskrbo, je prav tako jasno.

Predvsem bodo morali občinski izvršni sveti v najkrajšem času dobro izmeriti temperaturo na svojih območjih in uresničiti glavne naloge za pospešeno tržno proizvodnjo pšenice.

Kakorkoli stvari okrog tega obračamo, vedno znova se nam vsiljuje vzporedna primerjava z nafto. Tudi za hrano in predvsem zanjo, nam je še bolj skrbno potrebno varčevati z devizami kot pri uvozu nafte: kajti, če motor lahko nekaj časa stoji, ker ni bencina, želedec tega pač ne zmore!

MITJA UMNİK

RADGONSKI KMETIJSKI SEJEM: SIP IZ ŠEMPETRA PRODAL PROIZVODNJO 1982

Strojna industrija iz Šempetra v Savinjski dolini je na radgonskem kmetijsko-živliskem sejmu letos spet zabeležila izreden poslovni uspeh, saj ji je uspelo praktično prodati velik del proizvodnje svoje kmetijske mehanizacije v prihodnjem letu.

Podpisali so namreč pogodbe v višini dveh milijard dinarjev. Da, prav ste prebrali. Lahko zapišemo še po starem: sklenili so torej posle v višini 200 starih milijard dinarjev!

S področja inovacijske dejavnosti pa so tri pomembna priznanja in plakete prejeli delavci inženiringa TOZD Kontejner EMO iz Celja. Srebrno plaketo s priznanjem so prejeli za kontejner za obrambo pred točo, o katerega vročem preizkusu letos smo že poročali.

Dobili pa so še dve bronasti plaketi in sicer za skladišče vnetljivih snovi ter za plinsko kontejnersko postajo za tekoči naftni plin.

MITJA UMNİK

IZ KS VRHOVO

PROSTOVOLJNI HO-RUK

Nova cesta bo gotova v septembru

Na robu laške občine je krajevna skupnost Vrhuvo, kjer so prizori s fotografije čisto nekaj vsakdanjega. Krajski so se že navadili, da si kar sami izboljšujejo pogoje življenja in dela. Potem, ko so lani, pretežno s prostovoljnimi delom in sredstvi, zgradili cesto in kanalizacijo v zaselku Praprotno, so se letos spomladi lotili gradnje ceste in kanalizacije iz vasi Vrhuvo do zaselka Log. Cesta je dolga poldrugi kilometer in je za prebivalce Loga in še bolj oddaljenih zaselkov ter za potrebe SLO zelo pomembna. V teh dneh krajski urejujejo kanalizacijo na dolžini 860 metrov te ceste.

Pred pričetkom gradnje so v krajevni skupnosti Vrhuvo izvolili gradbeni odbor, ki je pripravil predlog finančne konstrukcije ter predlog, koliko naj bi vsako gospodinjstvo prispevalo k tej gradnji. Na zboru krajski je bil sprejet predlog, po katerem naj bi gospodinjstva prispevala glede na socialno in materialno stanje. Tako bo, na primer, vsako gospodinjstvo prispevalo 1 do 2 stara milijona ter 100 do 150 ur prostovoljnega dela na cestni trasi. S tem bodo kra-

jani sami zbrali približno 80 starih milijonov, samoupravna komunalna interesna skupnost Radeče 40, krajevna skupnost Vrhuvo 30, 10-12 milijonov pa bo primagnilo še Gozdno gospodarstvo Brežice.

V krajevni skupnosti Vrhuvo dajejo velik poudarek urejanju komunalnih infrastrukturnih objektov v zasel-

kih in s tem izenačevanju pogojev življenja in dela krajanov. Kar industrije v Vrhuvi ni, so tudi sredstva pičila in skopo odmerjena. Zato Vrhuvcani delajo po še najbolj zanesljivi metodi: Pomagaj si sam! Za razliko od mestnih krajevnih skupnosti, kjer dlje od očistevalne akcije še ne pridemo.

M. AGREZ

LJUBEČNA: PRVO TEKMOVANJE HARMONIKARJEV

V soboto bo v Ljubecni znova živo. Obeta se, da tako veselo še ni bilo nikoli. Gasilci bodo namreč pripravili prvo tekmovanje harmonikarjev z diatoničnimi harmonikami. Tekmovanju so nadelali ime Zlata harmonika Ljubecne. No, ta ravno ne bo cela zlata. Bo pa pokal nadvse zanimiv in izviran. Naredili so ga oblikovalci v delovni organizaciji Ljubecna. Idejo in likovno zasnovano zanj pa je dal Milorad Nebrižić, likovnik samorastnik.

Doslej se je prijavilo že okrog dvajset tekmovalcev. Od najmlajšega, ki bo komaj držal »fajtonarice« pa do tistega, z osmimi križi.

Do sobote do 17. ure bo vse nared. Le v primeru slabega vremena bo prireditelj naslednjo soboto, to je 12. septembra, prav tako pred gasilskim domom. Da bodo prišli na račun tudi poslušalci, ki ljubijo lepo domače petje, bodo poskrbeli Fantje iz Šmiklavža in vokalni kvartet Frankolovčani. Ti se bodo poslušalcem predstavili s starimi slovenskimi napeti.

MILAN BRECL

Ker je sonce ta dan še huje pripekalo, je Jožka kar zvijalo pri delu. Na boljšem so bile Neža in Kristina, ki sta bili najbolj spretni in sta se pomaknili s svojo vrsto daleč pred drugimi, da sta obirali v senci.

Gospodar je pripeljal kosilo, ko je bila ura že krepko čez poldan, vendar ni bilo nobenemu do jedi. Brezvoljno so razprostrli prt na travo in nanj postavili dve lončeni skledi. Molče so zajemali, da se je slišalo le ropotanje žlic in včasih je kateri bolj glasno zacmokal z usti.

Katica, ki je bila že ves dopoldan nataktnjena, je sedaj dala duška jezici in je glasno godrnjala: »Ali ta ženska ne zna drugega kuhati, kot ješpren in fižol?«

»Če imate doma tako imenitno hrano, je pa res škoda, da si prišla k nam obirat,« jo je zavrnil gospodar, ki je slišal Katino prigovarjanje.

»Sem tudi drugje obirala in bolje jedla,« še vedno ni končala Katica.

Po kosilu je rekla Meta: »Ker nisi jedla Katica, ti pa lulat ne bo treba hoditi.«

»E to bi pa vam prav prišlo, ker se vam gre za vsako pest hmelja,« ji je vrnila Katica.

»Prav imaš dekle, v koruzo hoditi je prava izguba, pa še kakšnega siromaka lahko pohodiš... sploh pa nikdar ne veš, če te kdo ne opazuje s sosednje njive,« je končala pogovor Meta, ki ji nobena beseda ni bila pretežka.

Hlapec Janez je metal hmelj v Franckino košaro in izkoristil priliko, ko ni bilo Polone, da jo je vprašal, če ima že zbranega fanta. »Ako ga nimaš, se lahko midva zmeniva!« ji je zaljubljeno šepetal in gledal njeno lepo deklisko postavilo in kot nebo modre oči. Francka je živo zardela in mu ni odgovorila, ker je ljubezen od Lojzeta skrbno hranila v svojem srcu.

Zvečer so na sosedovem dvorišču prepevali, nekdo pa je raztegal harmoniko, da se Liparjevim dekletom ni dalo spati. Posedla so pod lipo in poslušala. Daleč za hribi se je slišalo rahlo grmenje, bliski so parali nebo. Jožka je bilo strah, nikoli še ni spal na skednju ali kozolcu. Zlezal je k Francki pod odedo in si s prsti mašil ušesa, dokler ni od utrujenosti zaspal. Zunaj pa je divjala nevihta, dež je škrobal po strehi, vmes pa je gmeljo, da je še pes prestrašen začel tuliti v svoji hišici.

Jutro ni obetalo lepega vremena. Planine so bile zavite v meglo, to je Jožek prvi opazil, ko so se po mokri poti odpravljali na njivo. Tisti dan se je hmelj bolje obiral, ker ni

FANI SVATINA

HMELJARJI

3

bilo takšne vročine kot prejšnje dni. Opoldne se je z Liparjem na njivo pripeljala tudi gospodinja. Postavila je skledo s kosilom na travo in poklicala na njivo.

»Kam bi pa to zapisal, da so se gospa potrudili do nas?« je pikro pripomnila Polona.

»Kaj veš, mogoče se pa za moža boji, ko smo sama lepa dekleta na njivi,« jo je pogruntala Kristina in hitela z njive. Katica se je prva približala skledi in zaklicala: »Ju, hu, hu, danes bomo pa smetanove štruklje jedli« in zaplesala po travi od veselja.

»Da ne boste pregovarjale, da samo ješprenj dobite za kosilo,« jo je udarila nazaj gospodinja ter odšla na njivo pogledat, če morda obiralci ne puščajo kaj hmelja za sabo.

V poznih popoldanskih urah so se naši znanci lotili smukanja štang. Delo ni bilo nič kaj prijetno. Neža je morala fanta neprestano opominjati, kako naj vleče, da bo šlo delo hitreje od rok. Jožek pa je bil raztresen da le kaj. Ko sta bila s svojo vrsto že skoraj pri kraju, je Jožek nerodno dvignil hmeljevko in z njo udaril Nežo po glavi.

»Dobro si me počesal,« je jezno rekla Neža in si z roko tipala po glavi. Za storjeno nerodnost se ji je Jožek opravičil in sklenil, da ji odslej ne bo kradel več hmelja.

Ko so se na večer utrujeni vračali v vas, jih je na poljski poti dohitel neznanec na težkem motorju. Za njim se je dvigal oblak prahu. Kristina se je tako prestrašila, da je

odskočila, iz rok pa ji je padla vreča, v kateri je nosila hmelj in ga raztresla po travniku.

»Krsčen Matiček, še tega je bilo treba,« se je pridušala ženska in hitela pobirati hmelj.

Nežina skupina se je že umivala pri vodnjaku, ko se je neznan motorist pojavil na dvorišču in vse je kazalo, da se z gospodarjem dobro poznata. Sklepala sta neko kupčijo, krtila z rokami in se smejala. Zdalj so ženske z zanimanjem pogledale moža, ki je bil visoke postave, odločnih potez na obrazu, oči pa so hudomušno gledale izpod visokega čela. Poslovil se je od gospodarja, nato pa pristopil k skupini žensk in vprašal: »Ste se prestrašile, kaj? Pa nisem tako divji, kot sem videti na motorju,« se je šalil veliki mož.

»Kaj se ne bi ustrašile, ko se podite okrog, kot bi vas preganjal sam lucifer,« ga je nadrla Kristina, ki se ni pozabila raztresenega hmelja, v resnici pa si je samo želela peljati se enkrat na motorju. Neznanelec, kot bi uganil njene misli, je speljal motor k cesti in vprašal, če se želi katera popeljati z njim.

»Jaz bi se peljala!« je brž zaklicala Polona in že občudovala težko vozilo. »Tole pa vleče, a? Da me ne zvrnete! Malo se bojim, ker se nikoli nisem peljala z motorjem.«

»Brez skrbi. Takega dekleta kot si ti, bi bilo škoda prevrniti pod cesto,« ji je z nasmehom odvrnil tujec.

Poloni se je zdelo silno lepo in ponosna je bila, ker se je vozila na takem motorju, saj ga v njenem kraju ni imel še nihče, pa še koles je bilo malo. Že se je hotel tujec posloviti in odpeljati, ko se je Polona ojunčila in ga vprašala, kje je doma.

»Veš dekle, jaz sem povsod doma, posebno še tam, kjer je denar. Trgovski potnik sem. V savinjski dolini sem čisto domač, saj me povsod poznajo.«

Sedaj je Polona vedela, s kom ima čast govoriti. Malce ji je bilo nerodno, a se je spomnila očetovih besed, ko ji je vedno govoril, da moramo tudi delovni in kajzarji »nositi« glavo pokonci, pred gospodo pa se priklanjajo le šleve. Ob slovesu mu je povedala, da je doma s Kozjanskega, kjer se še gotovo ni ustavil, pa tudi vredno ni, ker ljudje ne morejo kupovati strojev in komaj životarijo. Zopet se je spomnila očetovih besed in nadaljevala: »Moj oče pravi, da bo nekoč bolje, da ne bo revežev in ne bogatašev. Do takrat pa bo treba še marsikaj pretrpeti.«

9. SEPTEMBER - PRAZNIK OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

TRDNI SO TEMELJI
ZA BODOČO GRADITEV

Obdobje med praznovanjem lanskega in letošnjega občinskega praznika je za gospodarsko in družbeno življenje v naši občini pomembno še zlasti z vidika prizadevanj za hitrejši napredek občine na vseh področjih. V drugi polovici preteklega in v začetku tega leta smo na osnovi ocen in analiz o rezultatih iztečenega srednjeročnega plana in ocen o možnostih, ciljih in nalogah v prihodnji petletki, sklepali samoupravne dogovore in sporazume o bodočem razvoju naše občine.

Pomen planiranja na vseh področjih in sooblikovanja planskih aktov in politike v prihodnjem planskem obdobju ima dvojen pomen. Prvič, da na osnovi samoupravnega družbenega usklajevanja interesov in dogovarjanja za skupne cilje mobiliziramo vse delovne ljudi in občane za čimvečje izkoriščanje prirodnih danosti in možnosti gospodarstva občine za hitrejši razvoj materialne osnove območja, ki spada med gospodarsko manjrazvita območja v SRS. Drugič, da s pomočjo ustrezne politike na področju usmerjanja naložb v nove zmogljivosti in na osnovi vzajemnosti in solidarnosti zagotovimo naši družbenopolitični skupnosti nekoliko bolj pospešen korak v razvoju, da bi tako postopno zmanjševali razlike v razvitosti območij v SRS.

Pri pripravi planskih dokumentov in oblikovanju politike razvoja naše občine smo bili v tem obdobju soočeni z zaostrenimi pogoji na področju gospodarjenja in ustvarjanja dohodka iz znanih razlogov, kar je imelo za posledico nekoliko manj smelo postavljanje ciljev na področju vseh vrst potrošnje.

Dinamičen razvoj, ki smo ga doživljali tudi v naši občini v preteklem obdobju, čeprav z doseženimi nismo bili zadovoljni, bo v zaostrenih gospodarskih razmerah in prizadevanjih za stabilizacijo potrebno nekoliko umiriti.

Ze polovica prvega leta petletnega planskega obdobja kaže, da dosegamo nekatere pomembne premike v gospodarstvu, ki morda niso tako atraktivni kot nove tovarne, pa vendar dajejo osnovo za napredek na trdnih temeljih in stabilizacijski politiki naše družbe. Rezultati gospodarjenja v prvem polletju kažejo, da je gospodarstvo od lani na letos povečalo sredstva za reprodukcijo za 60% (delež v dohodku 21%, lani le 17%). Izvoz se je v tem obdobju povečal za 67,4% in je v celoti realiziran na konvertibilnem področju

(delež izvoza v celotnem prihodku 10,9% lani v tem času 9,6%). Izgub ob polletju ni bilo, kar je ob zaostrenih pogojih rezultat naporov TOZD in gospodarne politike delitve dohodka in OD.

Nismo in ne moremo pa biti zadovoljni z doseženimi rezultati na področju zaposlovanja. Posebej zaradi prizadevanj, da z ustrezno politiko usmerjanja naložb v občini in širši skupnosti omogočimo zaposlitev občanom, ki take zaposlitve iščejo in na ta način omejujejo odseljevanje iz nekaterih pasivnejših predelov območja občine.

Od lani na letos je v gospodarstvu naše občine zaposlenih na novo le 62 mladih delavcev. Tako je trenutno v gospodarstvu občine zaposlenih 4875 delavcev, kar še vedno predstavlja

Ob praznovanju praznika občine Šmarje pri Jelšah, s katerim bomo počastili tudi 40. obletnico vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti, vabimo vse občane na množično zborovanje, ki bo v nedeljo, 13. septembra 1981 ob 10.30 uri pri osnovni šoli na Vinskem vrhu pri Slivnici.

osnovni strukturni problem in problem razvitosti naše DSP. Res pa je, da bodo nekoliko bolj dinamične skoke zaposlovanja v prihodnjem obdobju omogočile nekatere investicije, ki so v teku (hotel Sava-Tempel, dograditev brusilnice stekla TOZD Dekor Kozje, naložbe v kmetijstvu idr.) in ki so načrtovane in v skladu z zaostrenimi pogoji za naložbe v nove gospodarske zmogljivosti.

Pospešitev kmetijske proizvodnje še vedno ostaja velika naloga in možnost za hitrejši napredek. Na tem področju ne dosegamo načrtovanega obsega odkupa tržne proizvodnje, kar pa ne pomeni, da nismo dosegli povečane proizvodnje. Neurejene tržne razmere na tem področju so bile vzrok za občasne odkupe kmetijskih proizvodov, zlasti živine na drugih območjih in izven or-

ganiziranega odkupa kmetijske organizacije v občini, kar ovira načrtnejšo aktivnost za povečevanje kmetijske proizvodnje.

Z iztekom letošnjega leta se zaključuje program zbiranja sredstev s samoprispevkom občanov in naložb na področju komunalnih in družbenih dejavnosti. Po tem programu so zgrajene 3 osnovne šole in otroški vrtec, četrta šola iz skupnega programa pa je v gradnji. Krajevne skupnosti so z zbranimi sredstvi samoprispevka in s prostovoljnimi delom občanov realizirale obsežne programe zlasti še na področju komunalnih dejavnosti. Prizadevanje za odpravljanje zaostajanja na področju komunalne infrastrukture še vedno v največji meri združuje delovne ljudi in občane za razreševanje teh problemov na osnovi skupnega interesa. Tako je izgradnja in modernizacija cest in drugih komunalnih objektov v občini še vedno izredno intenzivna.

V preteklih mesecih je bila asfaltirana cesta od Bistrice ob Sotli do Bizelj-skega, v gradnji je tudi obvozna cesta za Rogaško Slatino. Uspešno pa se modernizirajo tudi nekateri manjši pomembni cestni odseki v občini. Tako bo v tem času z asfaltom urejenih 10 km lokalnih cest, nekaj nad 10 kilometrov pa bo na novo narejenih ali moderniziranih v makadamski izvedbi. S pomočjo mladinskih delovnih brigad, dela občanov in sredstev samoupravnih interesnih skupnosti ter krajevnih skupnosti bo omogočeno 60 gospodinjstvom napeljava pitne vode, 50 gospodinjstev bo elektrificiranih, v gradnji je 400 novih telefonskih priključkov.

Stabilizacija in omejevanje potrošnje ter rast cen, bo tudi na področju komunalnih dejavnosti prischipnila nekaj kilometrov načrtovanih asfaltiranih lokalnih cest in drugih komunalnih objektov, kljub temu pa odprti problemi vsakodnevno vplivajo na življenje ljudi znova in znova vzpodbujajo interesno združevanje sredstev in dela ter samoupravno dogovarjanje za čim hitrejšo razreševanje teh vprašanj. Prav v tem času so v teku pripravljene referenduma za podaljšanje samoprispevka, na kar so vezani številni programi in cilji sprejetih dogovorov za srednjeročno obdobje 1981-85.

FRANC MLAKER
predsednik IS Skupščine občine
Šmarje pri Jelšah

NOVI
TEDNIKBOHOR
ŽARI...S SKUPNIMI
MOČMI

Dragi bralci Novega tednika in glasila občinske konference SZDL Šmarje pri Jelšah - BOHOR ŽARI! Pred vami je priloga, ki je svojo podobo pokazala že v lanskem letu ob občinskem prazniku občine Šmarje pri Jelšah. Letos je ponovno pred vami kot plod skupnega delovanja dveh uredništev - vse pa z enim samim ciljem: da bi bili kar najbolje obveščeni. In kje najti boljšo priložnost kot ob občinskem prazniku, kjer preštevamo uspehe dela in kjer ugotavljamo, kaj vse bo treba še postoriti, da bo prihodnji praznik prav tako uspešen odraz sadov dela naših rok in uma.

V prilogi smo skušali zajeti utrip življenja in dela v občini. Posebej se s pregledom gospodarskih dosežkov in seveda stalnih stabilizacijskih prizadevanj. Predvsem z vidika, kako stabilizacijo razumemo in je tkemo v vsakdanje pa tudi dolgoročne obveznosti. Posebno pozornost zasluži pisanje o življenju in delu v krajevni skupnosti Vinski vrh, kjer bo letos osrednja slovesnost ob občinskem prazniku. Skratka, skušali smo vam nadrobno kar največ informacij in upamo, da smo svoje delo opravili dobro.

Z. MURGELJ

DOLG DO PRETEKLOSTI
IN ODGOVORNOST
PRED PRIHODNOSTJO
NAS ZAVEZUJETA

Ponosni na dosežke naših skupnih prizadevanj ter trdno odločeni, da po začrtani poti uresničimo naša dolgoročna snovanja in cilje, praznujemo občani šmarske občine letos svoj praznik, ki mu daje 40-letnica vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti posebej svečano obeležje. Zato so naše misli in čustva v tem času toliko bolj iskreno posvečena vsem tistim, katerih življenja so vgrajena v temelje naše socialistične samoupravne stvarnosti, še posebej nepozabnemu borcu za pravice delovnih množic, velikemu človeku, državniku, revolucionarju, komunistu ter našemu dobremu prijatelju, tovarišu Titu.

Ne vdajamo se samovšečnemu zadovoljstvu, ko ugotavljamo, da so naši dosežki na gospodarskem, družbenem in drugih področjih razveseljivi, tembolj, ker so doseženi v času in mejah, ki jih opredeljuje zavestno podrejanje načelom ekonomske stabilizacije naše družbe.

Vanje so vtkana iskrena prizadevanja velike večine naših delovnih ljudi in občanov, da z lastnim delom, znanjem in trudom prispevajo kar se da velik delež k uresničevanju zastavljenih nalog, med katerimi ostaja tudi v prihodnje pospešen gospodarski razvoj, in s tem postopna odprava manjrazvitosti, osrednja težnja. V celoti se zavedamo odgovornosti, ki jo tako prevzemamo naše ter truda, odrekanj in obveznosti, ki si jih nalagamo. Vendar ne more biti drugače - naša pot v prihodnost je Titova pot, ta pa ni bila nikoli lahka in brez ovir. Dolg do preteklosti in odgovornost pred prihodnostjo nas zavezuje, da tudi sedaj, kot že tolikokrat v naši polpretekli zgodovini, prispevamo svoj maksimalen delež k naporom bratskih narodov in narodnosti Jugoslavije za njeno nadaljno socialistično in samoupravno rast.

Ob 9. septembru, prazniku občine Šmarje pri Jelšah, čestitamo vsem našim delovnim ljudem in občanom.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL ŠMARJE PRI JELŠAH
OBČINSKA KONFERENCA ZKS ŠMARJE PRI JELŠAH
OBČINSKI SVET ZVEZE SINDIKATOV ŠMARJE PRI JELŠAH
OBČINSKA KONFERENCA ZSMS ŠMARJE PRI JELŠAH
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV ŠMARJE PRI JELŠAH
SKUPŠČINA OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH
IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

SERGEJ
KRAIGHER
ČASTNI OBČAN
KOZJANSKIH
OBČIN

Na pobudo borcev in aktivistov Kozjanskega in na željo vseh delovnih ljudi in občanov tega območja so skupščine občin Brežice, Krško, Laško, Sevnica, Sentjur pri Celju in Šmarje pri Jelšah sklenile, da imenujejo Sergeja Kraigherja za svojega častnega občana.

Življenjska pot in ustvarjalno delo Sergeja Kraigherja, predvojnega komunista in revolucionarja, nosilca partizanske Spomenice 1941 in uglednega povojnega družbenopolitičnega delavca, je neizbrisno vtakano v organizirano oboroženo vstajo in socialistično revolucijo ter poveni napredek Kozjanskega. Kot Titov in Kardeljev sodobnik, njun osebnosti tovariš, prijatelj in dosledni soustvarjalec samoupravne socialistične neuvrščene skupnosti bratskih narodov in narodnosti Jugoslavije, si je v ljudskih množicah pridobil velik ugled in neomajno zaupanje. Njegove dolgoletne revolucionarne izkušnje, privržene revoluciji in samoupravnemu socializmu, njegovo ustvarjalno delo komunista, borca, voditelja in državnika je imelo vseskozi in ima tudi danes veliko oporo v delovnih ljudeh in občanah kozjanskih občin.

STEKLARSKA BRIGADA PRI DELU

Steklarska šola iz Rogaške Slatine je zanimiva organizacija zato, ker že vrsto let združuje pod isto streho šolo in proizvodno delo. Prehod na usmerjeno izobraževanje zatorej za učiteljski kolektiv Steklarske šole ne bo kaj dosti težavna reč, čeprav je tudi res, da je bilo treba opraviti v letošnjem pripravljalnem letu vrsto dogovorov o potrebnih izobraževalnih programih, ki bodo omogočali izšolanje učencev s takimi poklici, kot jih steklarske organizacije potrebujejo. Na sliki vidimo steklarsko brigado iz Steklarske šole pri delu.

9. SEPTEMBER - PRAZNIK OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

NAGRAJENCI OB
LETOŠNJEM
PRAZNIKU

Ob letošnjem občinskem prazniku bodo podeljena priznanja občine Šmarje pri Jelšah naslednjim tovaršem ter organizacijam in društvom, ki jih je na seji 26. junija in 1. julija na predlog žirije za občinska priznanja izbrala Skupščina občine Šmarje pri Jelšah.

Krajevna skupnost Vinski vrh pri Slivnici prejme plaketo »9. september« za vzorno dejavnost in uspehe pri hitrejšem razvoju krajevne skupnosti.

Meški pevski zbor Zdravilišča Rogaska Slatina prejme plaketo »9. september« za uspešno 15-letno delovanje i izjemne uspehe na republiških tekmovanjih 1978. in 1980. leta. MPZ Zdravilišča Rogaska Slatina je bil ustanovljen na pobudo sindikalne organizacije Zdravilišča leta 1966 in so vanj vključeni ne samo delavci Zdravilišča, temveč tudi drugih kolektivov. Od leta 1970 dalje se udeležujejo medobčinskih in občinskih revij. Po uspešni udeležbi na republiškem tekmovanju je republiška zveza kulturnih organizacij poslala zbor na krajšo turnejo na Madžarsko. Od leta 1978 se redno udeležujejo republiških tekmovanj. Že dve leti zapored so prejeli bronasto plaketo mesta Maribor, kar pomeni da so se uvrstili med najboljše zборе v Sloveniji. Ob vsem tem pa zbor sodeluje na proslavah v občini, prireja koncerte, slovensko pesem pa poneso tudi v Italijo in ZR Nemčijo.

Jože POLJŠAK
Tovarišu Jožetu Poljšaku, ravnatelju Osnovne šole »MARIJA BROZ« Bistrica ob Sotli, se podeljuje plaketa »9. september« za življenjsko delo na vzgojno izobraževalnem in družbenopolitičnem področju in izjemno požrtvovalnost pri izgradnji in opremljanju OŠ Marije Broz. Tovariš Poljšak dopolnjuje 40 let aktivnega dela v katerem je do leta 1952 v občini Šmarje pri Jelšah aktivni družbenopolitični delavec, prej odbornik in zdaj delegat občinske skupščine, dolgoletni predsednik ZB NOV Bistrica ob Sotli in član Predsedstva občinskega odbora ZB NOV Šmarje. Se posebej aktivno že vrsto let sodeluje v izvršilnem odboru izobraževalne skupnosti in drugih organih na področju vzgoje in izobraževanja.

Tekstilna tovarna Prebold prejme priznanje »9. september«. Tekstilna tovarna Prebold je leta 1978 usposobila v prostorih stare osnovne šole na Vinskem vrhu obrat, ki zaposluje 50 delavk, v letu 1980 pa še obrat v Pristavi pri Mestinju, ki trenutno zaposluje 30 delavk. Je ena redkih delovnih organizacij izven občine Šmarje pri Jelšah, ki se je samoiniciativno vključila v razreševanje problemov manj razvitih občin. Aktivno se vključuje tudi v reševanje problemov krajevnih skupnosti v katerih ima svoje obrate, kar so dokazali z delovnimi akcijami in sredstvi pri urejanju komunalnih, kulturnih, gasilskih itd. vprašanj. V srednjeročnih načrtih TT Prebold je predvidena nadaljna širitev teh obratov in ureditev objektov, tako da bodo

imeli delavci v njih optimalne delovne pogoje.

Industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov »SAVA« Kranj je dobitnik priznanja »9. september«.

Industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov SAVA Kranj je vložila v izgradnjo novega hotela v Zdravilišču Rogaska Slatina 180 milijonov din investicijskih sredstev. Izgradnja hotela je bila možna le s sovlaganjem ter vsaj delnim vključevanjem dohodkovnih povezav. Celotni napor Zdravilišča Rog. Slatina so kljub predpisom o usklajenem regionalnem razvoju in posebej pogojih kreditiranja naložb v manj razvitih občinah SR Slovenije, rodili sadike šele ob odločitvi SAVA Kranj. Ta odločitev je izredno pomembna ne samo za Zdravilišče temveč za celo občino, priznanje pa naj bi bilo vzpodbuda bodočim sovlagateljem na našem področju.

Montažno podjetje »INSTALACIJA« Ljubljana

prejme priznanje »9. september«. Montažno podjetje Instalacija je že v letu 1975 sodelovala z KS Vinski vrh in preuredilo notranjost osnovne šole, napeljalo vodovod in centralno ogrevanje ter uredilo sanitarije. S to akcijo je »Instalacija« prevzela patronat nad OŠ Vinski vrh in še naprej razvijala odnose med delovno organizacijo, šolo in krajevno skupnostjo. Tako pripravi vsakoletno obdarovanje otrok ob novem letu, vključuje se v izvajanje učnega programa, pomaga pri ureditvi cest v KS in pri ureditvi šolskega športnega igrišča.

Franc DOŠLER

Tovarišu Francu DOŠLERJU se podeljuje priznanje »9. september« za dolgoletno aktivno družbenopolitično delovanje in doseganje nadpovprečnih rezultatov na delovnem mestu. Tovariš Došler se je že kot mladinec dvakrat udeležil mladinske delovne akcije Samac-Sarajevo. Se posebej veliko so se njegove delovne izkušnje in uspešno organiziranje dela izkazale pri ustanavljanju Steklarske šole. V družbenopolitičnem življenju je vseskozi aktiven kot delegat samoupravnih organov, organu družbenopolitične skupnosti ter društev in organizacij v kraju.

Štefka LAVRIČ

prejme priznanje »9. september« za dolgoletno aktivno delovanje v organizaciji Rdečega križa. Tovarišica Štefka LAVRIČ je že med NOB kot mladinka v OF sodelovala pri zbiranju hrane in sanitetnega materiala za partizane. Od tedaj dalje aktivno sodeluje v organizacijah Rdečega križa v vseh oblikah njegovega delovanja, še posebno aktivna pa je na socialnem področju, kjer dosega pomembne uspehe.

Janez LOMŠEK

prejme priznanje »9. september« za dosežene uspehe pri opravljanju družbenih in družbenopolitičnih nalog. Tovariš Lomšek aktivno deluje v raznih društvih in organizacijah, v delovni orga-

nizaciji pa ob nadpovprečnem izpolnjevanju delovnih obvez opravlja razne odgovorne dolžnosti v samoupravnih organih, v sindikatu in DO.

Rihard MELZER

prejme priznanje »9. september« za vestno in požrtvovalno delo v lovski organizaciji in dolgoletno aktivno delovanje na družbenopolitičnem področju. Tovariš Melzer razen dela v lovski organizaciji, kjer vseskozi opravlja pomembne dolžnosti, uspešno opravlja tudi naloge na delovnem mestu in je vseskozi izjemno aktiven v samoupravnih organih delovne organizacije.

Gasilsko društvo Rogatec Gasilskemu društvu Rogatec se podeljuje nagrada za široko aktivnost in dosežene uspehe na področju požarne varnosti.

Gasilsko društvo Rogatec je najstarejše GD v občini Šmarje pri Jelšah saj slavi letos 110-letnico uspešnega delovanja. Prispevek društva pri izvajanju družbene samozastite, posebno na področju požarne varnosti je izjemen. Vzgladno je sodelovanje s sosednjimi krajevnimi skupnostmi in pomoč pri ustanavljanju gasilskih enot ter sodelovanje z gasilci iz SR Hrvatske še posebej z GD Straža in Hum na Sutli.

Gasilsko društvo Sentvid pri Grobelnem

prejme nagrado za dosežene uspehe na področju požarne varnosti in vzorno sodelovanje v akcijah krajevnih skupnosti. Člani gasilskega društva razen dejavnosti v društvu izjemno prizadevno sodelujejo na delovnih akcijah v krajevni skupnosti in delu z mladino v kraju, s čimer so dosegli tesno povezavo med kraji in ter organizacijami in društvu v kraju.

OO ZSMS Vinski vrh pri Slivnici

prejme nagrado za plodno sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami in društvu v krajevni skupnosti. OO ZSMS Vinski vrh pri Slivnici je kljub težim pogojem dela zelo aktivna, s svojim delom pa je razgibala tudi sam kraj in ponovno oživel delo na kulturnoprosvetnem in telesno-kulturnem področju.

ŠPORTNA TEKMOVANJA
OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Sobota, 5. 9. ob 17.00 uri:
KOŠARKA - redna tekmovanja v ligi MKZ (vsi kraji občine)
Nedelja, 6. 9. od 8.-10.00 ure:
MALI NOGOMET - redna tekmovanja v občinskih ligah v vseh krajih občine
Ponedeljek, 7. 9. ob 17.00 uri:
STRELJANJE - društveno tekmovanje v streljanju z zračno puško - Rog. Slatina, Kozje
Torek, 8. 9. ob 16.00 uri:
ŠAH - občinsko tekmovanje posameznikov v hitropoteznem šahu - Šmarje
Sreda, 9. 9. ob 16.00 uri:
MALI NOGOMET - turnir v malem nogometu za ekipo občinske lige - Vinski vrh, Rog. Slatina, Kristan vrh - organizator
Četrtek, 10. 9. ob 15.00:
KOŠARKA - turnir ŠSD - Rogatec, Podčetrtek
ob 15.00: NOBOMET - turnir ŠSD - Rog. Slatina

Petek, 11. 9. ob 17.00 uri:
DSI 81 - delavske športne igre - vleka vrvi Rogaska Slatina
Sobota, 12. 9. 3.00-21.00 ure:
18-urni ženski košarkarski maraton Rogaska - Celje (na igrišču osnovne šole v Rog. Slatini)
Sobota, 12. 9.:
TABORNIŠTVO - dvodnevni tabor na Vinskem vrhu s prikazom taborniških veščin
Sobota, 12. 9. ob 17.00:
KOŠARKA - redno kolo v vseh ligah, Šmarje, Kozje, Podčetrtek
Nedelja, 13. 9.:
PLANINSTVO - prikaz dela in opreme - Vinski vrh
NOGOMET - redno kolo v občinskih ligah in slovenski nogometni ligi
Nedelja, 20. 9. ob 14.00 uri:
MOTOKROS - pozivno društveno tekmovanje v motokrosu na progi v Lembergu.

TKS in ObZTKO
Šmarje pri Jelšah

Od predvidenega motela v Bistrici ob Sotli je ostal le »motel« za jeklene konjičke

KORS ROGAŠKA SLATINA

ZA PRAZNIK - PRODAJALNA

Delovna organizacija Kors iz Rogaske Slatine proizvaja moško, žensko in otroško težko konfekcijo. Proizvodni program modnih izdelkov pa dopolnjuje še izdelki za prosti čas in šport. Da so proizvodi delovne organizacije Kors kakovostni, modni in uporabni, potrjuje med drugim tudi dolgoletni kontinuirani izvoz na zahodno tržišče, predvsem v Zvezno republiko Nemčijo in Združene države Amerike. Tako znaša v letošnjem letu vrednost izvoza DO Kors že 40 odstotkov proizvodnje.

Tudi letos dosega 560 član-

ski kolektiv delovne organizacije Kors dobre poslovne rezultate. Kljub temu da so nekatere planske cilje ob polletju celo presegle, kot na primer izvoz, pa v Korsu samokritično ocenjujejo, da bi bili lahko rezultati še boljši, kot so. Ob tem, da bi se izboljšala oskrba z reprodukcijskim materialom in povečala možnost za uvoz opreme, ki je pogoj doseganja višjih proizvodnih učinkov.

V dneh pred praznikom občine Šmarje pri Jelšah bo Kors končno lahko ponudil pestro izbiro svojih izdelkov tudi v lastni industrijski pro-

dajalni. Na to so mnogi trošniki s širšega celjskega območja težko čakali, saj povpraševanje po Kors konfekciji že dolgo let v ko. Industrijska prodaja bo odprta v prvih dneh septembra v prenovljeni stanosti sedeža delovne organizacije. V njej bo mogoče dobiti konfekcijo iz celotnega proizvodnega programa Kors.

Delovna organizacija Kors se pridružuje čestitkam vsem delovnim ljudem občine Šmarje pri Jelšah ob njihovem prazniku.

STEKLARSKA ŠOLA ROGAŠKA SLATINA

ZVEZA DELA IN ZNANJA

Steklarska šola je v nekem smislu dvoživka, saj združuje izobraževanje kadrov in proizvodnjo steklenih izdelkov za gostinstvo in splošno porabo. Ta dvotirnost delovanja površnemu opazovalcu vzbuja pomisleke, saj je običajno, da se šola ukvarja izključno z izobraževanjem. V praksi pa je takšen način sožitja izobraževanja in proizvodnje dal zelo dobre rezultate, saj so učenci Steklarske šole zelo iskani v steklarski industriji in mnogi opravljajo odgovorne naloge v proizvodnji in v samoupravnih organih. Načelo usmerjenega izobraževanja, da naj bo delo in izobraževanje ozko povezano, je v primeru te in podobno organiziranih šol, dobilo polno potrditev in

verjamemo, da bo še marsikatera šola izbrala takšno pot.

V ročni proizvodnji stekla je bila dolgo prisotna dilema ali ima ta način dela prihodnost, ali pa bodo ročno delo popolnoma iztisnili stroji. Sedaj je položaj že bolj jasan. Strojna predelava stekla je prevzela masovni program steklenih izdelkov za vsakodnevno porabo, ročna proizvodnja pa se čedalje bolj usmerja v izdelavo zelo kvalitetnih izdelkov, ki nosijo določena obeležja umetniške stvaritve.

Seveda se pri tej preusmeritvi postavljajo pred delavce v ročni proizvodnji stekla nove in zelo zahtevne naloge. Steklarje bo potrebno dodatno usposobiti na področ-

ju tehnologije dela, še posebej pa na kulturnem področju, da bodo dorasli zahtevam proizvodnje.

To je predvsem naloga le, seveda ob tesnem sodelovanju s proizvodnjo. Delnaloge bo opravljen v usmerjeni šoli, saj bodo učenci bili mnogo več splošno znanj kot dosedaj, ostalo bomo izvajali skozi razne oblike dopolnilnega izobraževanja, bodisi ob delu ali iz dela.

Tudi šola se mora usposobiti za to nalogo, predvsem ustrezno kadrovsko zasedbo učiteljev. Sam proizvodni program šole pa se bo usmeril v tem smislu tako, da mogoče povezati teorijo s prakso.

Za mlade ljudi postaja steklarski poklic čedalje bolj zanimiv. Pestrost sodelovanja pri oblikovanju in ustvarjanju novih izdelkov, osebni dohodki, ki so primerljivi z drugimi pokli, zelo privlačni, skrajšana delovna doba in možnosti izobraževanja ob delu ter predavanja vzbujajo čedalje več interesa pri mladih, tako da ni strahu, da bi ta proizvodnja nazadovala.

V usmerjeni Steklarski šoli bodo izobraževali tudi poklic tehnika, v oddelku ob delovnih organizacijah bodo organizirali izobraževanje odraslih, predvsem skrajšanem programu. Izobraževanje je namenjeno predvsem tistim, ki opravljajo že dokaj zahtevna dela, so se jih priučili, nimajo potrebnega teoretičnega znanja.

Naloge Steklarske šole bodo v bodoče še bolj zahtevne, saj bo morala spremljati razvoj steklarske industrije in ji tega z izobraževanjem kadrov tudi omogočiti, to pa je pogojeno še z boljšim sodelovanjem med šolo in proizvodnjo.

9. SEPTEMBER - PRAZNIK OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

Z NALOŽBAMI DO DELA
IN NAPREDKA

Samo z delom je možno hitreje naprej. To ugotovitev so prebivalci šmarske občine že zdavnaj iz parole spremenili v nalogo. Spoznanje, da bo le z več dela zagotovljen hitrejši družbenoekonomski razvoj in beg iz nerazvitosti, je že dodobra vidno na slehernem koraku. Gospodarska osnova se nenehno krepi, lastne sile že dajejo vidnejše rezultate, to pa pomeni, da je bila pomoč širše družbene skupnosti dobro naložena. To kažejo tudi rezultati preteklega srednjeročnega načrta, saj se razlika do razvitejših počasi, pa vendar vztrajno zmanjšuje. Kljub vsemu pa šmarska občina še vedno sodi med gospodarsko manj razvite občine v SRS. Kako se otresti tega pečata, kako se čimprej postaviti na lastne noge in s svojimi rokami ustvarjati doma, je vprašanje, ki si ga Šmarčani nenehno zastavljajo. Odgovor je znan; z več dela. To pa pomeni zaposlitve tiste, ki na delovno mesto še čakajo, in boljše izkoristiti dane prednosti. Prednosti, ki jih ima to območje v prosti delovni sili, možnostih kmetijstva in v donosnem turizmu, so osnovni elementi na katerih sloni družbeni plan razvoja občine v letih 1981-1985. Začrtana je 2,8% letna rast zaposlenosti, kar pomeni v petih letih 1050 novih delovnih mest. Naraven prirastek in potencial proste delovne sile sicer omogoča 5,5% rast zaposlenosti, kar pa je ocenjeno kot težko uresničljivo, saj v tem obdobju, glede na dosežanje izkušnje, ni mogoče zagotoviti dela za novih 2300 delavcev.

NOVA DELOVNA
MESTA

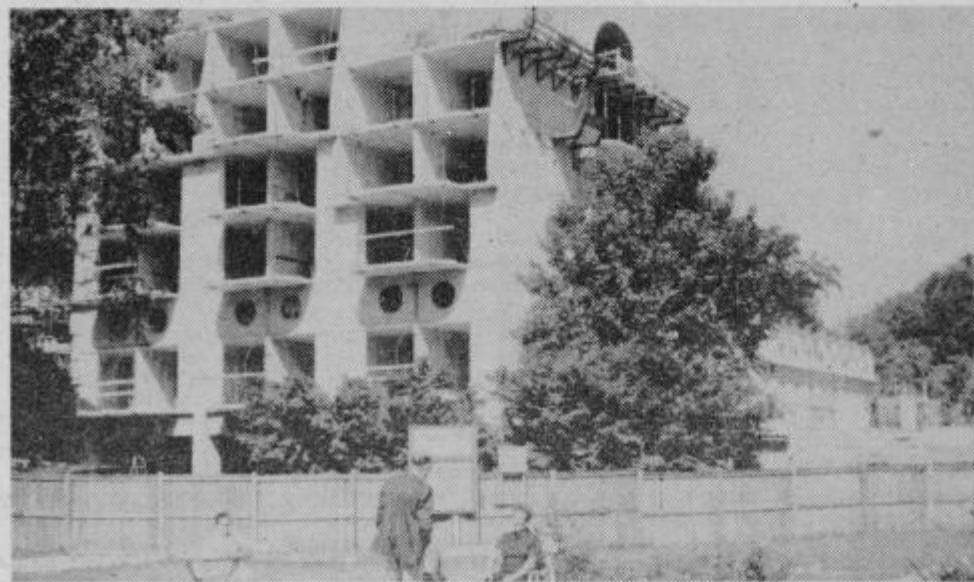
V želji za hitrejšim napredkom bo potrebno doma omogočiti nova delovna mesta. To nalogo si delita šmarsko gospodarstvo in gospodarstvo razvitejših območij. Domačini so k temu že resno pristopili, pričakujejo pa, da bodo tudi v gospodarstvu širšega prostora spoznali, da so predvsem ekonomske prednosti za naložbe v manj razvitem območju tiste, ki bodo spodbudile interes za nove obrate.

Letošnji praznik šmarske občine mineva, razen nekaj prenovitev, posodobitev in adaptacij, brez otvoritve obrata, ki bi dal več novih delovnih mest. Zato pogled na leto nazaj ne daje tistega slavnostnega zadovoljstva. Drugačen pa je pogled vnaprej. V gradnji je vrsta gospodarskih objektov, ki bodo prispevali k izpolnitvi zastavljenega cilja. Še več jih nosi v sebi srednjeročni načrt razvoja.

Tudi omejitve v naložbeni aktivnosti ne bi smele zavreči načrtanega razvoja. Predvsem zaradi tega, ker so skoraj vse naložbe takšne, ki ustrezajo sprejetim kriterijem. O tem nam pričajo podatki o naložbah, ki se sedaj gradijo v šmarski občini, pa tudi drugače se prednosti občine ujemajo z opredelitvami našega skupnega razvoja.

Zdravilišče Rogaska Slatina gradi nov hotel »SAVA«, v katerem bo 332 ležišč »A« kategorije in 550 sedežev v restavraciji. Dejstvo, da v tem kraju primanjkuje hotelske ponudbe višje kategorije, ki bi zajela interes povpraševanja iz tujine in s tem povezano devizni priliv, je spodbudilo drugo največjo delovno organizacijo v obci-

ni, da skupno s sovlagateljem Savo iz Kranja pristopi h gradnji 745 milijonske investicije. Hotel »DONAT«, zgrajen pred nekaj leti, je praktično čez vse leto zaseden, večji del s tujci, zato ni bojazni za prodajo novih kapacitet. S to naložbo bi povečali sedanje kapacitete ležišč v hotelih Zdravilišča od sedanjih 1285 na 1617 oziroma za 22%, ob tem pa bi del kapacitet (150 postelj) s manjšo preureditvijo in povezavo na nov kompleks prekvalificirali iz kategorije »C« v višjo »B« kategorijo. 12.850 m² obsežen objekt gradi SCT iz Ljubljane, zgrajen pa bo do 25. maja 1982. Sredstva za celotno naložbo so zagotovljena z lastnimi sredstvi

Kompleks hotela »SAVA« bo zaokrožil podoba Zdraviliškega trga

Zdravilišča in sovlagateljskim deležem iz kranjske Save, skupno v višini 30%, ostali del pa predstavljajo bančna sredstva.

S to naložbo bo v Zdravilišču odprtih 144 novih delovnih mest, za kar že izobražujejo 83 študentov. Število zaposlenih se bo povečalo na 1036. Ta naložba predstavlja posledaj po vrednosti največje investicije na šmarskem področju in bo izdatno prispevala h hitrejšemu razvoju gospodarstva občine.

Steklarna »BK« Rogaska Slatina je v Kozjem v svoji TOZD »DEKOR« pristopila h gradnji kislinke polirnice in brusilnice za finalizacijo. Naložba vredna 71 milijonov dinarjev, bo končana do konca leta. S to investicijo se bo zmanjšal obseg nedokončane proizvodnje, razbremenila pa se bo polirnica v matični delovni organizaciji v Rogški Slatini. 60-65% proizvodnje bo namenjeno izvozu in razširjena proizvodnja bo z zaključitvijo investicije podvojila dohodek. Na 1000 m² nove površine v osrčju Kozjanskega bo s to naložbo dobilo delo 75 novih delavcev. 28 se jih že izobražuje v Steklarski šoli, 15 je vpisanih v enoletni program izobraževanja, ostali pa se bodo pričeli ob delu. Z zagotovitvijo novih delovnih mest bo TOZD DEKOR Kozje imel 200 delavcev.

V drugem središču zdraviliškega turizma v občini, v Atomskih toplicah pri Podčetrtku je v zaključni fazi sanacija starega dela. Naložba je vredna 12.000.000 din, vendar ne pomeni več novih delovnih mest, pričakujejo pa bistveno boljši izkoristek možnosti, ki jih to turistično središče daje. Z izgradnjo velikega plavalnega bazena, otroškega bazena in dveh pokritih bazenov, ureditvijo 100 novih enot kampa, ki lahko sprejme 500 ljudi, s

preureditvijo restavracije in sanitarij, lahko stari del Atomskih toplic sprejme do 4000 kopalcev dnevno. Namenjen je predvsem rekreaciji željnim obiskovalcem. Ocenjujejo, da bodo z boljšo ponudbo in novimi kapacitetami glede na prejšnje stanje, ko v tem delu niso pokrivali nastalih stroškov, samo letos povečali dohodek za 80%. Drugo leto bo rezultat še ugodnejši, saj so zakasnitve pri izvajanju odvzele 1-2 meseca kopalne sezone.

KK »HMEZAD« DO Kmetijstvo Šmarje pri Jelšah je v šmarski občini nosilec kmetijske proizvodnje. Ob v preteklih letih večjemu vlaganju v zasebni sektor so letos pristopili k obsežnejši nalož-

no z farmo kokoši v Hanjskem. Vse te naložbe pa hkrati z večjo kmetijsko proizvodnjo pomenijo tudi večje možnosti za zaposlitev tako v družbenem kot zasebnem sektorju kmetijstva.

Posledice potresa iz leta 1974, ki je napravil veliko škodo tako v zasebnem kot družbenem sektorju, se iz dneva v dan izmikajo novim ali prenovljenim objektom. V Šmarju je delovna organizacija MERKATOR - JELŠA pristopila k izgradnji novega gostinsko-trgovskega centra. Začrtan projekt, ki se je zaradi pomanjkanja sredstev postopoma zmanjšal na objekt, ki v 2000 m² površine zajema restavracijo s 150 sedeži, kuhinjo in 15 sob s 25

ležišči v gostinskem delu in delikateso, mesnico in tekstilno trgovino v trgovskem delu, je vreden 65 milijonov din. Objekt, ki ga gradijo na mestu nekdanjega gostišča »HRAM« bo namenu predan v letu 1982 in zaposlil 15 novih delavcev.

DELEŽ DRUGIH BI
LAHKO BIL VEČJI

Kljub navidez razgibani investicijski dejavnosti v nova delovna mesta v šmarski občini in zadovoljstvu, ki se poraja v obeh ljudeh, ki bodo dobili delo, pa praznično vzdušje motijo ugotovitve, da so te naložbe predvsem samo napor združenega dela občine. Ti so z lastnimi naporji uspeli zbrati svoja sredstva, zainteresirati sovlagatelje in pristopiti k izgradnji, ki vodi k napredku. Svoj delež

pa bi glede na sprejete usmeritve skladnejšega regionalnega razvoja in razvoja manj razvitih območij moralo prispevati tudi združeno delo iz razvitejših območij. Tukaj pa se pričakovanja, pa tudi sprejeti dogovori nikakor ne premaknejo z mrtve točke. Ugotovitev, da bo z zakonom opredeljen spominski park Trebče živel le, če bodo ljudje ostajali doma, je narekovala, da bi v tem območju odprli delovna mesta, ker jih danes enostavno ni. V ta namen so bili že pred leti položeni temeljni kamni in pripravljeni projekti, nekaj sredstev pa je bilo že takrat vloženo v pripravljala dela. Velenjsko GORENJE in krajska ISKRA, bi po prvotnem načrtu zgradili obrat, ki bi zaposloval 140 prebivalcev širšega območja Bistrice ob Sotli. Naložba, ki bi morala biti realizirana že pred leti in ki zaradi počasnosti razburja Bistričane, bo kot kaže le nekako realizirana v dveh etapah. V I. fazi bodo z adaptacijo stare osnovne šole in ustreznim programom zaposlili 35 delavcev. Naložba vredna 7 milijonov din bo realizirana še letos. II. faza za katero bo letos pripravljen investicijski projekt in bo veljala 135 milijonov din, bo kot kaže v prihodnjem letu le dobila zeleno luč in pristala na terenu, ki je že več let pripravljen. Obljube in zagotovila, kot tokrat, so bila dana že pred leti, vendar je pričakovati, da bodo končno v Bistrici ob Sotli le dobili tisto, kar že 5 let zama pričačujejo.

Tudi Petrolova investicija je v gradnji, ki je precej drugačna od načrtovane. Prvotni načrt, ki je predvideval motel s črpalko namenjen tranzitnemu turizmu v osrčju spominskega parka, se je spremenil do takšne mere, da je na koncu ostal le bencinski servis, ki bo te dni predan namenu. To pa pomeni, da ne bo omogočeno predvidenih 60 delovnih mest. Ob občinskem prazniku ne bo odprt noben večji objekt, ker bodo vsi, ki so v gradnji, končani proti koncu leta in v letu 1982. S tem pa načrtovana naložbena aktivnost ni izžrpana. V pripravi je več investicij, ki bi naj dodatno pripomogle k hitrejšemu napredku. Širitve se predvidevajo v »BOHOR« Mestinje, »VITAL« Mestinje, »TOPER« Šmarje, »MLEKARNA« v Šmarju in še kje. Osnovna šola Rogaska Slatina, ki je v gradnji, zaradi vse večje prostorske stiske v sedanjem objektu, kjer je dnevno 1100 šolskih otrok, sodi v program občinskega samoprispevka. Le-ta se letos izteka, že sedaj pa je jasno, da gradnje brez novega samoprispevka ne bo mogoče zaključiti.

Celotna naložba vredna 120 milijonov din je razdeljena v dve etapi. V gradnji je že 12 učilnic s kuhinjo, večnamenskim prostorom, upravnim delom in vsemi ostalimi pritliklinami. Vrednost oddanih del znaša 59 milijonov din. Z zagotovitvijo tega dela se bo pristopilo k izgradnji prepotrebne telovadnice, saj v Rog. Slatini takšnega objekta ni.

V II. fazi bo dograjenih 12 učilnic, kar bo po predvidevanjih OIS realizirano do konca tega srednjeročnega obdobja.

NEKATERI BODO
MORALI POČAKATI

Pomembnejšo naložbo v družbeno infrastrukturo predstavlja izgradnja Kulturnega doma v Rog. Slatini. Ob že znanih problemih zagotavljanja sredstev po prvotni finančni konstrukciji, ko bi naj svoj delež prispevala Kulturna skupnost Slovenije, se je precej zavlekel pričetek te 60 milijonov vredne naložbe. Ta je, kot kaže, ena tistih, ki bo dokončanje počakala po izteku zakona o začasnih prepovedi razpolaganja z družbenim sredstvi za investicije. V objektu, ki ga gradi KS Rogaska Slatina, bo večnamenska dvorana s 500 sedeži, knjižnica s čitalnico in prostori za amatersko kulturno dejavnosti, prostori KS in krajevnih organizacij, prostori za mladino in prostori za izobraževanje v okviru Delavske univerze. Do sedaj je bilo v objekt vloženo 25 milijonov dinarjev krajevnega samoprispevka. Načrtujejo, da bi po začasnih ustavitvi in podaljšanjem samoprispevka objekt končali v letu 1983.

Kakorkoli že, ta bežen pregled po naložbeni aktivnosti v občini ne daje popolne slike naporov za hitrejši napredek, saj je vrsta predvidenih naložb še vedno le v ideji ali fazi priprave dokumentov, kar pa se včasih le predolgo vleče. Pa vendar bo realizacija teh naložb, ki bodo končane letos ali drugo leto, zaposlila 280 novih delavcev. Ko pa bodo realizirani že dolgo načrtovani projekti zunanjih investitorjev, bo število novih, prepotrebni delovnih mest še večje.

Spoznanje, da vsak nov objekt in novo delovno mesto pomeni boljše življenje in da se napredek kljub vsemu vendarle kaže, daje delovnim ljudem in občanom šmarske občine ob svojem prazniku nov polet pri doseganju še boljših delovnih uspehov. Vse bolj pa se zavdajo, da predvsem lasten napor in lastno znanje dajeja zagotovilo boljšega jutrišnjega dne.

ZVONKO MURGELJ

RAZISKOVALNA SKUPNOST OBČINE ŠMARJE

SPODBUDA INOVATORJEM

V novem zakonu o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, ki je začel veljati z novim letom 1981, je bilo jasno določeno, da se bo odslej del denarja za omenjeno dejavnost obvezno zbiral tudi v posameznih občinskih raziskovalnih skupnostih. ORS Šmarje pri Jelšah je v tej zvezi pripravila tudi vse potrebne samoupravne akte. Spoznanje, da po sporazumu zbrana sredstva ne bodo zadoščala za praktično nobeno planirano raziskavo, na dodatna pa glede na splošno ekonomsko stanje občine oziroma TOZD ni bilo pričakovati, se je po več sestankih s svetom za znanost pri OK SZDL, IS Skupščine občine in drugih dejavniki, rodila odločitev, da se pristopi vsaj k intenzivnemu vzpodbujanju inventivne dejavnosti.

Tako sta Občinska raziskovalna skup-

nost in OK SZDL v mesecu maju 1981 objavili skupen razpis o podelitvi nagrad in priznanj »Inovator 1981«. V razpisu so bila podana vsa navodila, razpisalci pa smo ga vsem Temeljnimi organizacijam združenega dela in Krajevnim skupnostim in drugim samoupravnim interesnim skupnostim.

Glede na kaj klavrn odziv, saj se v predpisanem roku razen Lesne industrije »Bohor« TOZD Lesna oprema Mestinje ni priglasil nihče, so rok podaljšali.

Da v občini na področju raziskovanja vendar nekaj tli, je treba omeniti zdravilišče v Rogški Slatini, ki je na letošnji razstavi »Inovacije za gospodarstvo« po treh letih že drugič sprejelo inovacijsko verigo in sicer to pot za inovacijo »Tehnologija vtekočinenja in prevoz nizko-hlajenega plina CO₂«.

Tako sta Občinska raziskovalna skup-

9. SEPTEMBER - PRAZNIK OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

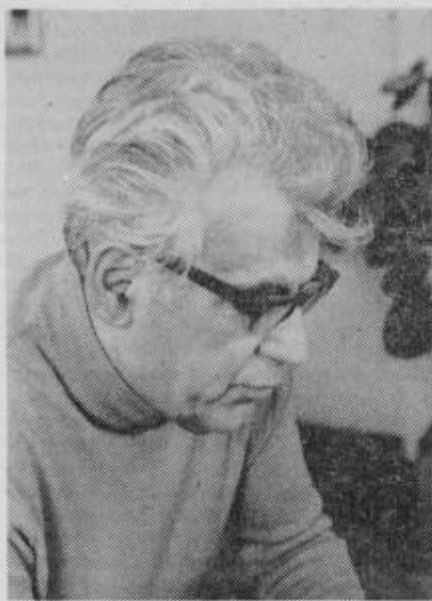
STEKLARNA »BORIS KIDRIČ« ROGAŠKA SLATINA

VEČ KOT POLOVICA
PROIZVODNJE NA TUJA TRŽIŠČA

Kolektiv z dolgoletno tradicijo, ugledom doma in v tujini. Največji v šmarnski občini, tisti, ki zna prislusniti potrebam in razvoju svojega okolja. Prav zato velik in ponosen. Sicer pa si je na tržišču utrdil svojo pot z izdelki iz brušenega kristala. Poznajo jih po vsem svetu in premnoge vaze in drugi izdelki so v rokah tudi največjih državnikov.

V delovni organizaciji steklarne »Boris Kidrič« v Rogški Slatini združuje delo 1.300 ljudi. V okviru delovne organizacije so štiri proizvodne temeljne organizacije, zatem delovna skupnost skupnih služb, delavska restavracija ter dislocirana temeljna organizacija v Beogradu.

»Naš kolektiv ima učvrščen proizvodni program, ki smo ga v prvem polletju letos v primerjavi z lanskim letom celo povečevali. Prihodek je zadovoljiv in smo ga v polletju dosegli v višini planiranega. Ta pa je bil za 37,2% večji kot lani. Čisti dohodek je bil ob polletju za 1,8% nad planom ali za 31,5% večji od lanskega. Nerazporejeni del čistega dohodka je za Steklarno ugoden, saj je za 21,8% večji od lanskega, oziroma za 1% večji od letošnjega plana. Tudi skupna akumulacija dokazuje uspešno delo kolektiva, saj je za 32% večja od lanske in za 3,8% nad letošnjimi predvidevanji. Vzporedno s tem so narasli tudi povprečni osebni dohodki in se gibljejo okoli deset tisoč dinarjev mesečno na zaposlenega,« je poudaril glavni direktor delovne organizacije dipl. inž. Vojko Djinovski na vprašanje, kako je z rezultati ob letošnjem polletju.

Rogaška steklarne je znan izvoznik. Je že kar v navadi, da prodaja na tuja tržišča nekaj več kot polovico svoje proizvodnje. Izvoz v prvih šestih mesecih letos je bil dosežen v celoti, stoodstotno, kar je za 7% več kot je znašal lanski!

»Z rezultati ob polletju moramo biti zadovoljni, tembolj, ker smo se pred štiri, petimi leti, srečali z velikimi težavami. Takrat izvoz ni bil najbolje stimuliran. Navzlic temu smo vztrajali pri naši veliki izvozni usmeritvi, in to se nam

danes obrestuje. V prvih šestih mesecih letos smo izvozili 57,5% naše skupne proizvodnje, oziroma v vrednosti okoli 128 milijonov dinarjev. Pri vsem tem je pomembno še to, da gre okoli 75% naše izvoza na ameriško tržišče. Tudi v tem je naša prednost. Vrednost tega izvoza je že ob polletju okoli štiri milijone dolarjev.

Drugi del našega izvoza je usmerjen na tržišča Kanade, Japonske, Avstralije, zvezne republike Nemčije, Švedske itd.

Takšna izvozna gibanja se bodo nadaljevala tudi v drugem polletju letos, sicer pa moram povedati še to, da se prav te dni pogovarjamo z ameriški kupci že o izvozu v prihodnjem letu.

Da se kolektiv rogaških steklarjev ni zaprl med lastne ograje, je dokazal tudi 1974. leta, ko je odprl v Kozju novo brusilnico, v kateri je našlo delo okoli sto delavcev. Vsa ta leta pa so tudi potrdila, da je treba ta obrat razširiti, da je tu dovolj mladih delavcev itd. Tako so v program razvoja za tekoče srednjeročno obdobje uvrstili tudi pomembno naložbo v tem kraju. Gradnja nove brusilnice dobro napreduje, oprema zanjo je že na poti, in vse kaže, da jo bodo pričeli oktobra letos že nameščati. Prvo brušenje v novem obratu bo steklo marca prihodnje leto. S tem se bo število zaposlenih tu povečalo na okoli 170 ljudi. Ob brusilnici dobi Kozje tudi polirnico. Tako bo odpadel prevoz brušenega kristala iz Kozja v Rogško Slatino. Skupna naložba je bila spočetka ocenjena na 70 milijonov dinarjev, na dlani pa je, da bo

zaradi podražitev njena končna vrednost narasla.

Po programu, ki so ga sprejeli v kolektivu, bi morali prihodnje leto začeti povečevati brusilnico tudi v Rogški Slatini. Ker pa bodo te zmogljivosti še vedno premajhne, so v teku razgovori s kolektivoma brusilnic v Vrgorcu in Kardeljevu (SR Hrvatska), da se s prvim januarjem 1982. leta združita kot temeljni organizaciji rogaške steklarne. V obeh teh enotah dela skupaj 140 brusilcev. Razgovori o tej integraciji in sodelovanju so že tako daleč, da obe brusilnici že okoli dva meseca delata za rogaško steklarne. Rogški steklarji jima namreč pošiljajo kristalne izdelke, ki jih v teh obratih izbrusijo. Po prodaji pa si na podlagi dohodkovnih odnosov razdelijo dohodek. V obeh kolektivih bodo o priključitvi odločali na referendumu v oktobru letos. To hkrati pomeni, da bodo lahko v rogaški steklarni z novim letom povečali zmogljivosti v brušenem kristalu za petdeset odstotkov!

»Ne samo naložba v Kozju, tudi drugi koraki govorijo, da živite s svojim okoljem, v šmarnski občini, v Rogški Slatini in da z veliko pozornostjo podpirate tudi razvoj tega predela. Kako?«

»Delo našega kolektiva se pravzaprav čuti na vseh področjih v občini, razumljivo pa je, da ima največ od tega krajevna skupnost Rogška Slatina. S krajevno skupnostjo imamo namreč sporazum, po katerem dajemo naši krajevni skupnosti en odstotek dohodka, kar je bilo lani 2,5 milijona dinarjev. S tem denarjem krajevna skupnost v glavnem gradi kulturni dom v Rogški Slatini. Seveda pa sodelujemo tudi na drugih področjih, v športnih organizacijah, podpiramo dejavnost drugih društev, kot gasilcev, in podobno. Teh oblik pomoči je zares veliko. Po vsem tem sodim, da naš kolektiv v resnici in v pravem pomenu besede živi s svojo občino in krajem. Tudi tedaj, ko odstopamo počitniške hišice otrokom v mali soli, v vrtcu, da gredo na počitnice in podobno. Nismo zaprti, to lahko rečem!«

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

VSE ZA ZDRAVJE
IN DOBRO POČUTJE ČLOVEKA

To je zdravstvena delovna organizacija, registrirana kot rehabilitacijski center za gastroenterološka obolenja. Ima tri temeljne organizacije in delovno skupnost skupnih služb. V delovni organizaciji združuje delo okoli tisoč delavcev.

S programom razvoja zdraviliško-turističnega središča so si kot prvenstveno nalogo postavili materialno in kadrovske baze za vzpostavitev moderne zdravstvene službe.

Zdaj ima zdravilišče 14 hotelov, v njih 1285 ležišč in 2627 sedežev. Ni naključje, da velja prva skrb zdravstveni enoti, ki ima devet ambulant in druge specialne kabinete.

V povprečju obišče zdravilišče vsako leto okoli 30.000 gostov, ki imajo okoli 330.000 prenočitev, 38.000 zdravniških pregledov in 254.000 fizioterapevtskih postopkov.

To pa je tudi kolektiv, ki se ukvarja s proizvodnjo mineralne vode. Na leto napolnijo okoli 35 milijonov litrskih steklenic. V zadnjih letih se vse bolj uveljavlja Donat Mg.

Kako je zdraviliški kolektiv delal in posloval v letošnjem prvem polletju,

Milan Zagoda, vodja prodaje

predvsem na zdraviliškem in gostinskem področju. To so bila vprašanja, na katera je odgovarjal vodja prodaje, Milan Zagoda.

»Poslovanje je bilo ugodno, saj smo tisto, kar smo zapisali v naših načrtih, tudi uresničili. Tako smo povečali število nočitev tujih gostov za 14%, medtem, ko je bilo število nočitev domačih gostov približno takšno kot lani. V celoti so to torej dobri rezultati. V tem času nas je obiskalo okoli 13.000 gostov, od tega tujih okoli 4000. Opažamo pa, da nam

manjka zmogljivosti visoke kategorije. To prav zdaj izpopolnjujemo z gradnjo novega hotela Sava. Z novo pridobitvijo bomo dopolnili in zlasti kakovostno izboljšali našo ponudbo na tujem tržišču.

Pri domačih gostih pa je značilno, da smo zaznali zmanjšanje števila tistih, ki prihajajo na račun družbenih skladov, medtem, ko je število samoplačnikov ostalo na ravni prejšnjega leta.

»Od kot prihajajo tuji gosti?«

»Največ je Avstrijcev, sledijo jim gostje iz zvezne republike Nemčije, Italije, celo iz Švice, nekaj pa tudi iz Amerike. Največ tujcev imamo od marca do konca junija in pozneje od avgusta do sredine novembra.«

Kolektiv deluje na tujih tržiščih sam ali preko agencij. Sicer ima Rogška Slatina tedensko avtobusno zvezo z Dunajem, vsak dan z Gradcem. Poleg tega je uvedena redna proga iz zvezne republike Nemčije, preko Münchena. Gostje pa prihajajo tudi po zračni poti.

Ponudba zdravilišča Rogške Slatine je vse

večja, popolnejša, pestrejša. Ne gre samo za zdravstvene usluge, ne samo za številne terapije, za hotelske in gostinske storitve, temveč prav tako za najrazličnejše oblike rekreacije, ki prihajajo v poštev za vse goste. Poleg trimske rekreacije, imajo gostje na voljo še bogat program kulturnih in zabavnih pri-

reditvev, izletov. Mnoge od teh so v kristalni zdraviliški dvorani, ki je gotovo ena najlepših v Sloveniji. Z velikim uspehom se uveljavlja tudi glasbena sprostitevna terapija. Odziv je dober, prav takšni so tudi rezultati.

»Kako pa je z gradnjo hotelskega kompleksa Sava?«

»Dela potekajo po načrtu. Gre za pomembno naložbo v višini okoli 745 milijonov dinarjev. To bo hotel A kategorije, ki bo imel 326 postelj in 550 sedežev v restavraciji. Seveda, še vrsto drugih posebnosti in odlik, povezoval s

sosednjima hoteloma, s terapijo itd. Skratka, vse udobje, ki ga zahteva takšen hotel. Glede na to, da njegova gradnja poteka v redu, že pripravljamo prodajo novih zmogljivosti za prihodnje leto. Računamo, da bo prve goste sprejel že julija prihodnje leto. Z novim hotelom in celotnim kompleksom Sava bomo zares veliko pridobili. Poslej bo naša ponudba na tujem in domačem tržišču neprimerno lažja, tudi bolj bogata, popolnejša. Zlasti pa gre tudi za hotel, ki bo nudil svojim gostom enake storitve v letnem in zimskem času.«

Značilnost Rogške Slatine: terapija, pivnica mineralne vode in hotel Donat

9. SEPTEMBER - PRAZNIK OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

URESNIČEVANJE SOCIALNE
POLITIKE V ŠMARSKIH SIS
BOLJ ENOTNO

Letošnje prvo leto planskega obdobja poteka v izredno zahtevnih in težavnih pogojih in to še zlasti na področju skupne porabe, kjer se na eni strani še vedno kaže težnja delavcev in občanov po zagotavljanju višje ravni socialnega standarda in na drugi strani dejanskih možnosti gospodarstva občine v zelo zaostrenih pogojih ustvarjanja dohodka. Letos je ta problem še posebno pereč ob naraščanju življenjskih stroškov in padca realnih dohodkov občanov - najbolj tistih z najnižjimi dohodki. In ravno tu je najbolj boleča točka. Na eni strani smo občina s skoraj najvišjim deležem kmečkega prebivalstva, z daleč najvišjim deležem delavcev z nižjim osebnim dohodkom, ter občina z izredno neugodno starostno strukturo prebivalstva, kar pomeni relativno več problemov pri zagotavljanju minimalne socialne zaščite (denarnih pomoči, otroških dodatkov). Zlasti visok delež kmečkega prebivalstva - ostarelih kmetov ima za posledico velik pritisk na sprejem v domove. Prav tako ima pri nas pogoje za otroške dodatke relativno več otrok občanov, saj smo občina - kot že rečeno - z največjim deležem delavcev, ki prejemajo osebne dohodke od 5000-6000 din mesečno. Tudi v zdravstvu je precej težav - saj kljub visoki prispevni stopnji ne more pokrivati nastalih obveznosti. Zdravstvena skupnost ima ob polletju že 14.000.000 din izgube. Eden izmed razlogov je tudi visok delež kmečkega prebivalstva, domala tretjina, ki prispeva komaj 5% sredstev za zdravstveno skupnost.

Naslednji problem, ki se pojavlja v otroškem varstvu in šolstvu, je zlasti koncentracija prebivalstva v Rogaški Slatini in Šmarju, kar ima za posledico hitro naraščanje števila otrok, sredstev za nove naložbe pa ni.

V letošnjem letu smo si zastavili stabilizacijski program, s katerim smo skušali s različnimi organizacijskimi ukrepi reševati probleme brez novih vlaganj, kar je gotovo najceneje. Tako smo na primer v Šmarju organizirali dva oddelka otroškega vrtca v prostorih osnovne šole.

V okviru skupnosti socialnega skrbstva smo skušali skupaj s krajevnimi skupnostmi preveriti stanje pri občanah, ki so potrebni pomoči te skupnosti. Glede na čedalje večji razkorak med razpoložljivimi sredstvi in problemi, ki jih socialna služba mora reševati, bomo skušali v bodoče v čim večji meri razvijati sosedsko pomoč in razne oblike pomoči na domu, skupaj z zdravstveno službo.

V otroškem varstvu smo med drugim pomagali občanom z najnižjimi dohodki tako, da bodo za varstvo v vrtcu manj prispevali starši z nizkimi dohodki in tisti, ki imajo več otrok in obratno več tisti, ki imajo višje dohodke.

Tudi v šolstvu smo otrokom iz družin z najnižjimi dohodki omogočili brezplačno oziroma regresirano prehrano. V novem šolskem letu bomo skušali postopoma zagotavljati zbiranje in izposojanje učbenikov ter s sredstvi izobraževalne skupnosti omogočili socialno ogroženim družinam brezplačen nakup učbenikov. Prav tako bomo organizirali letovanje zdravstveno in socialno šibkim otrokom.

Seveda pa trenutno te probleme rešujemo še precej parcialno v okviru posameznih interesnih skupnosti. Naša prva in najpomembnejša naloga bo, da bomo v okviru enotne strokovne službe za področje družbenih dejavnosti, združenih v skupnostih socialnega varstva, kakor tudi v drugih skupnostih (samoupravna stanovanska skupnost) pristopili enotno k reševanju nalog. Prvi korak bo, da bomo izdelali evidenco vseh dohodkov in prejemkov družin iz raznih virov (osebni dohodek, denarne pomoči, pokojnine, otroški dodatki, razne subvencije itd.), seveda v sodelovanju s temeljnimi organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnostmi in drugimi organizacijami. Cilj tako ustvarjene evidence, ki se bo tekoče dopolnjevala, bo, da bo mogoče omejena sredstva usmeriti tja, kjer je to najbolj potrebno. Seveda je ta naloga zelo obsežna in zahtevna, zato bomo v prvi fazi ustvarili evidenco družin z dohodkom na člana do 3.200 din. Zlasti pa je potrebno poudariti vlogo skupnosti socialnega varstva, kjer naj bi načrtovali in usklajevali cilje socialne politike v občini. Ravno delegati skupščine skupnosti socialnega varstva bodo morali biti še posebej aktivni in prizadevni.

GO-KOP ROGAŠKA SLATINA
RAZISKUJEJO
VODNE VIRE

Nemotena oskrba s pitno vodo je za slehernega občana izjemno pomembna. Da bi v šmarski občini vsem ljudem zagotovili zadostne količine pitne vode, je pričela v letošnjem letu delovna organizacija GO-KOP iz Rogaške Slatine skupaj z Raziskovalno skupnostjo Slovenije izvajati raziskave vodnih virov na Kozjanskem. Gre za projekt, ki bo terjal v petih letih srednjeročnega obdobja precejšnja sredstva. Cilj raziskav, za katere bodo združili izvajalci 40 milijonov dinarjev, je odkriti vire pitne vode, ki bodo zadostovali za nemoteno oskrbo gospodinjstev za dobo desetih let, saj bo nov vodni sistem dopolnil oskrbo iz že obstoječih. Samo leto so GO-KOP. Raziskovalna skupnost Slovenije ter Samoupravna komunalna interesna skupnost občine Šmarje že združili 7 milijonov dinarjev za raziskave.

Raziskovanje novih vodnih virov pa je le ena od mnogih dejavnosti, s kateri-

mi se ukvarja delovna organizacija GO-KOP Rogaška Slatina. Njeni dve temeljni organizaciji komunalne in gradbeno-obrtno dejavnosti opravljata še vrsto drugih opravil, zanimivo pa je, da ima GO-KOP tudi lastni inženiring. Le-ta se ukvarja s področjem klimatizacije in ponuja zainteresiranim svoje usluge tako rekoč od projekta, do ključa.

GO-KOP zaposluje 200 delavcev, ki letno ustvarijo nad 90 milijonov dinarjev celotnega prihodka. Letošnji polletni rezultati kažejo, da bodo zaposleni dosegli predviden plan in celo presegle planiran celotni prihodek za 10 odstotkov. Ugodni poslovni rezultati in težavnost dela, ki je značilna za komunalno in gradbeno dejavnost, vplivajo tudi na razmeroma dobre osebne dohodke delavcev, ki v poprečju znašajo v GO-KOP 10.170 dinarjev.

Ob prazniku občine Šmarje pri Jelšah želijo delavci GO-KOP vsem občanom še veliko delovnih uspehov.

TOZD KONDENZATORJI
GORENJE ROGATEC
ŠE DODATNI
PROGRAM?

Sto dvajset delavcev, ki so zaposleni v Gorenjevem tozdu Kondenzatorjev v Rogatcu nestrno pričakuje dan, ko se bo pričela gradnja dolgo načrtovanega novega obrata. Kaže, da bo to leta 1983, vsaj tako je zapisano v srednjeročnem načrtu razvoja Tovarne gospodinske opreme Gorenje, v katero sodi tudi rogaški tozdu. Naložba pa ne pomeni velike pridobitve samo za delavce tega tozda. Velikega pomena je tudi za bodoči razvoj celotnega območja Rogatca, saj bo omogočila zaposlitev precejšnjemu številu novih delavcev. Upravičena je ta naložba predvsem zato, ker bodo proizvedli novega obrata nadomestili sedanji uvoz mrežnih in cevni izparilcev. Zanimivo je tudi to, da v Gorenju ne predvidevajo uvoza potrebne opreme za novo proizvodno dvorano v Rogatcu. Zato že sedaj pripravljajo potrebno domačo tehnologijo.

Ob tej naložbi pa v tozdu Kondenzatorjev delavci razmišljajo še o tem, kako bi v celoti izkoristili obstoječe proizvodne prostore. V njih je namreč še dovolj prostora za dodatne proizvodne programe, pa jo sedaj uporabljajo le za skladišče. Ko iščejo nove proizvodne programe, se v Rogatcu najbolj ogrevajo za proizvodnjo rampe za plinske štedilnike. S proizvodnjo želijo pričeti čimprej. Predvsem se zato, ker želijo ustvariti več in se tako iznebiti bremena poslovanja na robu donosnosti.

Delavci tozda Kondenzatorji Gorenje Rogatec čestitajo vsem delovnim ljudem in občanom šmarske občine ob občinskem prazniku.

PREVOZNIŠTVO DONAT ROGAŠKA SLATINA
TRDNO PO ZAČRTANI POTI

Prevoznništvo Donat Rogaška Slatina je delovna organizacija, ki opravlja transportne usluge za potrebe delovnih organizacij na področju občine Šmarje pri Jelšah, kakor tudi izven občine in republike. Nosilnost vozne parka delovne organizacije je 1.250 ton in se bo do konca leta povečala na 1.350 ton.

Trenutno zaposluje ta delovna organizacija 129 delavcev in 9 uencev šoferse in mehanikarske stroke. Z dobavo novih vozil pa se bo število zaposlenih do konca leta povečalo še za 7 odstotkov. Zaradi izrednih podražitev goriva, gum in reprodukcij materialov, kakor tudi zaradi dolge in za transport neugodne zime, so imeli v Prevoznishtvu Donat več težav v poslovanju v prvih treh mesecih leta. Z delno uskladitvijo cen v aprilu letos in z izboljšano organizacijo poslovanja, pa so uspeli do konca junija zaključiti polletje pozitivno. Kljub temu se še bojijo podražitev repromateriala, kar bi ogrozilo njihove poslovne dosežke.

Največji poslovni partnerji Prevoznistva Donat so Zdravilišče Rogaška Slatina za prevoz mineralne vode in plina, Straža Rogatec za dovoz surovin in odvoz embalažnega stekla, Ingrad Rogaška Slatina, Bohor Mestinje in

Salonit Anhovo, tozdu Rudnik Globoko. Prevozne storitve pa opravljajo tudi za ostale delovne organizacije. Zmogljivosti voznega parka postajajo glede na potrebe že premajhne.

V tekočem srednjeročnem obdobju bodo svoje razvojne programe in načrte uskladili s potrebami poslovnih partnerjev in si zagotovili stabilen razvoj, ne da bi podvajali prevozne zmogljivosti. V srednjeročnem načrtu predvidevajo obnovo in rast voznega parka, ki bi v skladu s potrebami leta 1985 moral doseči 1.600 ton nosilnosti. Ker sedaj poslujejo na dveh lokacijah, od katerih je ena v središču Rogaške Slatine, želijo že v letu 1982 preseliti vse prostore v Ngonje, na že obstoječo lokacijo ob mehanični delavnici. Zato bodo zemljišče tu odkupili ter uredili potrebne prostore za lastnimi sredstvi in sredstvi bodočih uporabnikov sedanje lokacije v središču Rogaške Slatine. Pomembno je, da bo s tem središče Rogaške Slatine rešeno pretiranega in nezaželenega ropota. Tretja pomembna naložba v tekočem srednjeročnem obdobju, pa je razširitev mehaničnih delavnic za lastne potrebe in bržkone tudi za zunanje uporabnike.

Uresničitev razvojnih načrtov bodo

zagotovili z lastnimi sredstvi, pa tudi povezovanjem s sorodno transportno delovno organizacijo, ki bi našla svoje interese v skupnih vlaganjih.

Ena od osnovnih in trajnih nalog vzdrževanje neoporečnosti vozil. Za skrbijo v lastni mehanični delavnici, ki so jo zgradili leta 1977. Ponosni povedo, da doslej še ni bilo prometne nesreče, ki bi jo zakrivila tehnična oporečnost njihovih vozil. Pri vzdrževanju pa imajo nemalo težav, še posebej z oskrbo z reprodukcijami materialov in rezervnimi deli. Ne le deli iz uvoza, tudi deli za domača vozila prihajajo neredno. V prihodnosti se namerava zato Prevoznništvo Donat vključiti tudi v mednarodne transportne tokove in tako pridobiti tudi lastna devizna sredstva, kar bi olajšalo nabavo delov in kakovostnejših uvoženih vozil. Ker je v občini veliko delovnih organizacij, ki poslujejo s tujino, uresničitev ciljev ob ustrezni podpori v občini, ne bi smela biti pretežka.

Vsem delovnim organizacijam, družbeno-političnim organizacijam in skupnostim ter občanom želi Prevoznništvo Donat ob občinskem prazniku obilo uspehov in priporoča svoje transportne usluge.

OBRATNO ZDRUŽENJE ŠMARJE PRI JELŠAH
ČEPRAV MLADO, ŽANJE USPEHE

Obratno združenje občine Šmarje pri Jelšah je bilo ustanovljeno leta 1979 z namenom, da bi po eni strani omogočilo hitrejšo uresničevanje začrtanih ciljev pri razvoju malega gospodarstva, po drugi strani pa olajšalo skupno nastopanje in informiranje vseh zasebnih obrtnih delavcev v občini. Danes je v združenju vključenih 295 članov, ki so z organiziranim in načrtnim delom v dobrem letu dni zabeležili vrsto plodnih uspehov na mnogih področjih delovanja. Med najpomembnejše uspehe združenja pa je gotovo šteti organizirano vključevanje obrtnih delavcev v tokove delegatskega sistema, preko katerega lahko tvorno in sodelovno odločajo o razvoju malega gospodarstva, o kreditni in davčni politiki, o drugih vprašanih razvoja šmarske občine. Ob tem pa velja še poudariti, da so obrtniki veliko bolj kot poprej informirani o vseh vpraša-

njih, ki so zanje pomembna, kar gre prav tako pripisati delovanju združenja.

Tudi na področju izobraževanja je Obratno združenje občine Šmarje pri Jelšah doseglo v preteklem, pa tudi letošnjem letu, vidne uspehe. Organiziralo je več strokovnih ekskurzij, razpravo o kolektivni pogodbi, tečaj iz varstva pri delu tako za obrtnike, kot za pri njih zaposlene delavce in druge izobraževalne oblike. Pri tem pa je pomembno poudariti, da na polju izobraževanja sodeluje Obratno združenje z osnovno organizacijo sindikata delavcev, zaposlenih pri obrtnikih in skupaj z njo načrtuje izobraževalno aktivnost.

Kot smo že poudarili v uvodu, je ustanovitev združenja pomenila velik korak naprej tudi pri informiranju obrtnikov o vseh zanje pomembnih vprašanih. Zanimivo je na primer, da se je po ustanovitvi združenja močno povečal odvzem kreditov

za razvoj obrtne dejavnosti v šmarski občini, saj je združenje podrobno obvestilo svoje člane o pogojih za najemanje kreditov, o možnostih vračila kreditov in drugem.

Se bi lahko naštevali uspehe, ki jih je doseglo Obratno združenje občine Šmarje pri Jelšah od ustanovitve do danes. Ob že naštetih tudi tiste na športnem, strokovno-izobraževalnem in drugih področjih. Vendar pa je od naštevanja uspehov pomembnejše dejstvo, da si je združenje jasno začrtalo svoje naloge in da jih z vso zagnanostjo mlade organizacije tudi urešnjuje. Za konec morda le še informacija: sedež Obratnega združenja se bo proti koncu leta prestavil iz Rogaške Slatine v Šmarje pri Jelšah.

Obratno združenje občine Šmarje pri Jelšah čestita vsem delovnim ljudem in občanom ob njihovem občinskem prazniku.

SAMOUPRAVNA INTERESNA SKUPNOST ZA
POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA

DOBRO GOSPODARIJO

Samoupravno interesno skupnost za pospeševanje kmetijstva v občini Šmarje pri Jelšah so ustanovili delovni ljudje in občani te občine aprila 1978. Osnovni namen ustanovitve te skupnosti je bil zagotoviti skladnejši razvoj gospodarstva, ter z intenzivnejšim izkoriščanjem zemljišč, višjo produktivnostjo v kmetijstvu in drugimi ukrepi povečati proizvodnjo hrane in dvigniti kmetijsko proizvodnjo v celoti. Skratka, skupnost za pospeševanje kmetijstva je zadolžena, da usmerja združena sredstva tja, kjer bodo najbolj smotrno uporabljena in kjer bodo rešitve najbolj hitre.

Sredstva za delovanje skupnosti združujejo po stopnji 0,30 odstotka iz

dohodka temeljnih organizacij združenega dela in iz posebnih prispevkov drugih delovnih organizacij in skupnosti v obliki dotacij.

Uporabo sredstev dogovarjajo v letnih programih skupnosti, pravico do uporabe sredstev pa ima vsaka od podpisnic sporazuma v skladu s predloženim programom pospeševalnih akcij.

Z združenimi sredstvi sofinancira interesna skupnost vrsto pospeševalnih akcij. Med drugim podpira izdelavo preusmeritvenih in razvojnih programov, sofinancira pospeševalne akcije, izobraževanje kmetijskih proizvajalcev, regresira obrestne mere za naložbene kredite na višinskih kmetijah, nakupe repro-

dukcijskih materialov ob manjših naravnih nesrečah, nakupe plemenske živine in podobno. Ob vsem naštetem pa sofinancira tudi izdelavo analiz za saniranje problemov v kmetijski proizvodnji, načrtno križanje plemenske živine za proizvodnjo mesa in mleka, organizira kmetijske razstave in plemenske sejme, pospešuje uvajanje popolne selekcije glavnih živalskih vrst, skuša blažiti posledice večjih tržnih nihanj in tveganj v proizvodnji živine, pospešuje in razvija kmečki turizem ter kulturno dejavnost na podeželju in opravlja še vrsto drugih nalog, ki neposredno ali posredno pospešujejo kmetijsko proizvodnjo v občini Šmarje pri Jelšah.

9. SEPTEMBER – PRAZNIK OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST

DOBRO SODELOVANJE S HIŠNIMI SVETI

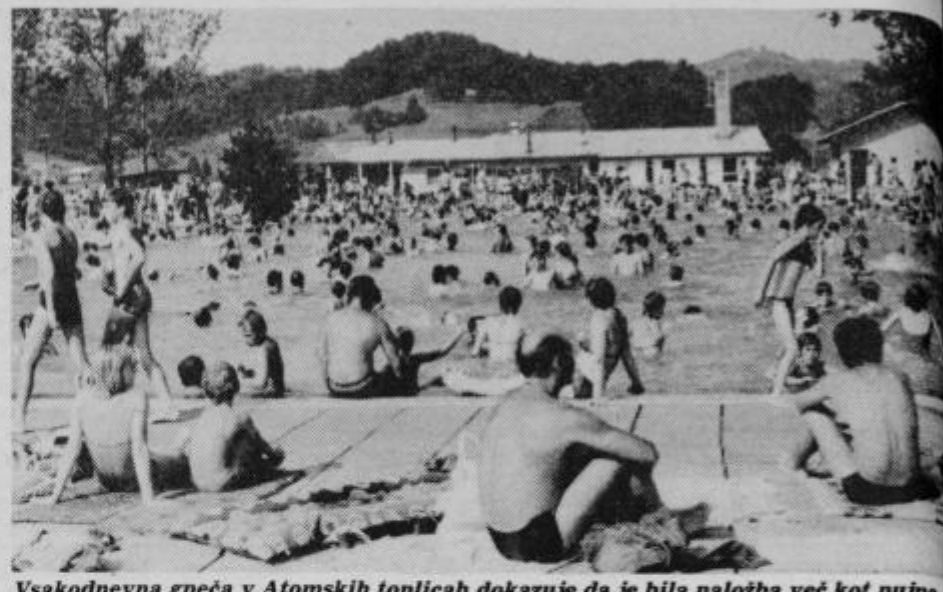
Samoupravna stanovanjska skupnost občine Šmarje pri Jelšah je bila ustanovljena leta 1973. Z vsklajenim sodelovanjem s temeljnimi organizacijami združenega dela, delovnimi skupnostmi, hišnimi sveti, načrtovalci in izvajalci gradbenih del, so dosegli že pomembne rezultate in znatno zmanjšali stanovanjski primanjkljaj.

V glavnem so že odpravili posledice potresa, tako v nadomestitvi kot v sanaciji

družbenega stanovanjskega sklada in novogradenj ter sanacij stanovanjskih hiš v privatni lasti. Samo teh je bilo potrebno, po potresu, sanirati okoli 2.000.

Če bi ocenili sodelovanje s hišnimi sveti, ugotovimo, da je tudi to dokaj uspešno. Da hišni sveti gospodarno ravnajo s sredstvi, ki so jim na razpolago in z razumevanjem sprejemajo dejstvo, da pač ni možno vseh zahtev v najkrajšem času rešiti. Da so

krajan pripravljeni sodelovati, zgovorno kaže udeležba krajanov na informativnih sestankih in pa na volitvah. Tudi sodelovanje z delovnimi organizacijami v občini poteka dobro in usklajeno. Skupno se dogovarjajo o pravih na investicije za gradnjo stanovanj, o formiranju cen, pa tudi uspešno sodelujejo pri pripravi normativnih aktov v samoupravni stanovanjski skupnosti.

Vsakodnevna gneča v Atomskih toplinah dokazuje da je bila naložba več kot nujna

SAMOUPRAVNA KOMUNALNA SKUPNOST

DO KONCA LETA NE BO NOVIH INVESTICIJ

V samoupravni komunalni skupnosti v šmarnski občini ocenjujejo, da sodelovanje med krajevnimi skupnostmi in občani dobro poteka. Težave se pojavljajo predvsem tam, kjer komunalna skupnost ne more zagotoviti takojšnje rešitve kakšnega komunalnega problema. Vendar so mnenja, da vsak slej ko prej pride na vrsto in da je potrebno upoštevati najprej tiste, ki jim je pomoč najbolj potrebna.

Letošnje leto so začeli s številnimi investicijami, nekatere med njimi še potekajo, druge pa so že zaključili. Do konca leta se ne bodo lotili novih del, temveč si bodo prizadevali, da opravijo v roku za-

čete investicije. Posodobitev okrog 10 km lokalnih cest še poteka. S komunalnimi storitvami so opremili sosesko za družbeno in individualno gradnjo v Rogaški Slatini. Okrog sto gospodinjstev je dobilo tekočo pitno vodo na področju krajevnih skupnosti Bistrica ob Sotli in Rogaška Slatina. Sodelovali so tudi pri elektrifikaciji šestdesetih gospodinjstev in pri izgradnji PTT omrežja v Rogaški Slatini, Stojnem selu, Sentvidu pri Grobelnem in v Šmarju.

Seveda ne gre prezreti tudi delež komunalne skupnosti pri odpravi posledic potresa, ki je pred leti hudo prizadel tudi to občino.

ATOMSKE TOPLICE

RAZPRODANI ZA POL LETA VNAPREJ

Zdravilišče Atomske toplice je eno najbolj zasadenih zdravilišč pri nas. V povprečju se zasedenost hotelskih kapacitet giblje okoli 93 odstotkov na leto, sobe pa so razprodane že za pol leta vnaprej. Cene hotelskih in zdraviliških uslug so nekoliko nižje kot drugod. Kljub temu Atomske toplice iz leta v leto beležijo ugodne poslovne rezultate. Temu nedvomno botruje dobra organizacija dela, za katero velja nenapisano načelo – vsi delajo vse.

Struktura gostov, ki prihaja na zdravljenje v Atomske toplice, je precej raznolika.

Okrog 25 odstotkov je gostov, ki prihajajo z napotnico, približno toliko je takih, ki pridejo iz različnih delovnih organizacij na rekreativni oziroma preventivni odih, ostlo pa predstavljajo samoplačniki. Tujcev je okoli 15 odstotkov.

Zdravilišče razpolaga s sodobnim hotelom »Atomske Toplice«, B kategorije, v katerem je 235 ležišč. V hotelu je zaprt bazen s termalno vodo, kadi za kopanje in podvodno masažo, trim kabinet, sauna, frizerski salon, klubski prostor in drugo. Za rekreacijo so na voljo trim steza, sprehajalne poti, vožnja s

kolesom, ribolov, izleti v okoljske kraje (Kumrovec, Krapina, Olimje, Trebnje, Klanjec, Podsreda, Knež in Sedlarjevo).

V kopališču Atomske Toplice je še 30 ležišč v stavbi, 25 v spalnih prikolicah. Tuje gostom na razpolago prenovljeno kopališče s tremi bazeni, med katerimi je tudi olimpijski in otroški bazen. Tu je tudi restavracija, igrišča za manjše športe in drugi spremljajoči objekti.

V srednjeročnem planu zdravilišče predvideva izgradnjo novega hotela s 250 do 350 ležišči.

BOHOR – MESTINJE

VEČ V IZVOZ

Kdor si je opremil oziroma ima namen urediti vrt ali teraso, nedvomno pozna bogato izbiro izdelkov iz bukovine mestinjskega Bohorja. Poleg teh izdelkov vsebuje proizvodni program te temeljne organizacije še vrsto drugih artiklov: smrekove in borove talne in stropne obloge, kesone za kamione in embalažo za stroje za TAM ter blazine za vrtno garniture. Pohištvo za vrtove in terase kot tudi obloge najdete po vseh trgovinah s pohištvom širom Jugoslavije.

Izvažajo največ v Združene države Amerike, Zvezno republiko Nemčijo in nekaj tudi v Švico. Glede na lansko polletje so izvoz povečali za 78 odstotkov.

V načrtu imajo izgradnjo sušilnic. Načrtujejo tudi 30 odstotno povečanje proizvodnje vrtnega pohištva. Povečanje proizvodnje nameravajo doseči z obstoječimi kapacitetami. V Bohorju upajo, da bo njihova pobuda za izgradnjo počitniškega doma v Biogradu naletela na odziv tudi v drugih delovnih organizacijah v občini in izven nje.

Zastavili so si cilje, ki jih želijo uresničiti že v tem srednjeročnem obdobju. Med drugim bodo posodobili predelavo iglavcev in uvedli organi-

zacijske spremembe pri predelavi bukovine.

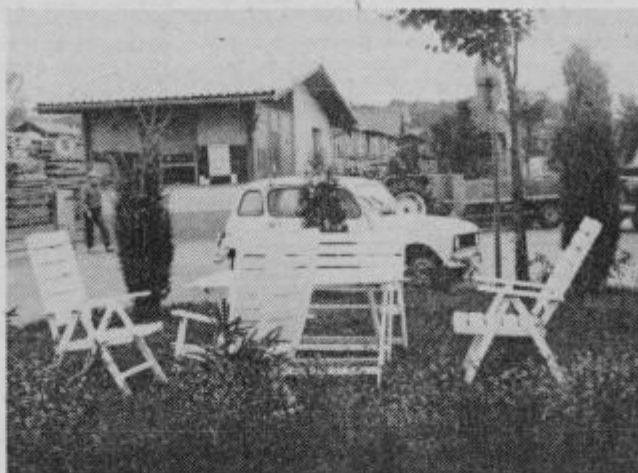
Poslovni rezultati letošnjega polletja v primerjavi z lanskim (indeks rasti celotnega dohodka je 186, dohodka 180, čistega dohodka 185, izvoza 187, akumulacije 293) kažejo, da so delo dobro zastavili in da kljub nekaterim problemom uspešno uresničujejo zastavljene naloge.

DOM BIRO – ŠMARJE

NOV PROIZVODNI PROGRAM

Delovna organizacija DOM BIRO je sestavljena iz treh temeljnih organizacij: TOZD DOM izvaja gradbeno, inštalacijska in obrtna dela, med slednje spadajo krovsko-kleparska opravila, fasaderstvo, slikopleskarstvo, steklarstvo idr. Keramika in gradbena dejavnost je usmerjena v adaptacijska dela.

TOZD Kovinarstvo je v glavnem proizvajal hlevsko opremo v kooperaciji z IMP iz Ljubljane, opremo za skladišča vnetljivih snovi in plinov. Sedaj uvajajo nov, lastni program – proizvodnjo elastičnih veznih elementov, ki jih uporabljajo v stroje-gradnji. S poskusno proizvodnjo bodo začeli že konec tega leta, naslednje leto pa bi že stekla redna proizvodnja, vendar v omejenem obsegu. Novi proizvodni program v

Kovinarstvu pomeni sto odstotno nadomestilo uvoza. V nadaljnjih petih letih bo ta temeljna organizacija uspela pokriti potrebe jugoslovanskega tržišča po elastičnih veznih elementih.

Tretja temeljna organizacija DOM-BIROJA je Biro, ki opravlja strokovna dela za samoupravno stanovanjsko skupnost.

V vsej delovni organizaciji je zaposlenih 170 delavcev. Vsako leto se v velikem številu udeležujejo dodatnega izobraževanja. Tako se je lansko leto strokovno usposobilo 30 delavcev, največ za kovinarsko proizvodnjo. V različnih poklicnih šolah imajo 35 študentov, nekaj tudi na višjih in visokih šolah. Lani so za potrebe šolanja in za stipendije porabili nekaj manj kot 3 milijone dinarjev.

MERKATOR – JELŠA

PETINDVAJSET USPEŠNIH LET

Delovna organizacija M-Jelša s svojimi 50-imi poslovnimi enotami pokriva celotno območje občine Šmarje pri Jelšah. Zaposlenih je 293 delavcev, od tega 77 odstotkov žena in 51 odstotkov mladih. Delovna organizacija nenehno skrbi za šolanje

svojih kadrov. Tako je struktura kvalificiranih in strokovnih kadrov zelo ugodna.

Prva naloga delovne organizacije je že na samem začetku bila specializacija trgovin in posodobitev poslovnih prostorov. Na daljevali so z novogradnjami. Danes imajo krajni nove markete v Rogaški Slatini, Ratanski vas, Kozjem, Lesičnem in Mestinu ter samopostrežbo v Kristan vrhu, Sentvidu, Zibiki. Zgradili so tehnično trgovino v Šmarju, prenovili in posodobili precej starejših poslovalnic.

Pri tem pa ne gre prezreti, da so večino sredstev za investicije zbrali na račun osebnih dohodkov delavcev.

S srednjeročnim planom so si v delovni organizaciji zadali velike naloge in nihče ne dvomi, da jih bodo uresničili. Načrtujejo, da bodo do leta 1985 zgradili tehnično trgovino v Rogaški Slatini, trgovino z mešanim blagom v spominskem parku Kumrovec-Trebnje, trgovsko gostinski center v Šmarju. Tega so že začeli graditi in prva etapi centra, ki bo nadomestila v potresu uničeno gostišče Hram, bo dokončani prihodnje leto.

VITAL-MESTINJE

OBETAVNI NAČRTI

Vital-Mestinje, Slovinova temeljna organizacija, je ena najmočnejših proizvajalcev sadnih sokov in drugih brezalkoholnih pijač. Njena proizvodnja ne sloni le na proizvodnji in polnjenju sokov, temveč je povezana tudi s sadjarstvom na tem območju.

Vital ima, v tem srednjeročnem obdobju, v načrtu posodobitev proizvodnje. Novi stroji bodo omogočili predelavo 10.000 ton sadja letno. V okviru Slovin, ki je velik izvoznik, bo to možno uresničiti z mednarodnim kreditom in s Slovinovimi sredstvi. Del te proizvodnje bo šel tudi v izvoz in za sadne koncentrate, ki jih potrebuje Slovin. Investicija bo namenjena predvsem posodobitvi strojev. Sedaj je v temeljni organizaciji zaposlenih 100 delavcev. Povečana proizvodnja ne bo zahtevala večjega števila zaposlenih.

Srednjeročni program, ki je zelo obetaven, so uskladjali s Hmežadom ter z ostalimi Slovinovimi obrati v Ormožu, Subotici, Ljutomeru in drugod. V prihodnje bo potrebno, glede na povečano proizvodnjo, zagotoviti ustrezno količino sadja. Usmerili se bodo, tako kot do sedaj, na tiste vrste sadja, ki rastejo v teh krajih: jabolka, ribez, borovnice in drugi gozdni sadeži. Zato bo potrebno sodelovanje s kmetijskimi proizvajalci še bolj okrepiti, da bo potrebna količina sadja za proizvodnjo Vitalovih sadnih sokov in sadnih koncentratov zagotovljena.

9. SEPTEMBER - PRAZNIK OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

KMETIJSKI KOMBINAT HMEZAD - ŠMARJE

Z BOLJŠIMI ZEMLJIŠČI DO VEČ HRANE

Težnje po večji proizvodnji hrane so našle svoje mesto tudi v dokumentih, ki opredeljujejo razvoj kmetijstva v občini Šmarje pri Jelšah. Ker pa je Hmezadov kmetijski kombinat nosilec razvoja kmetijstva v občini, je tudi srednjeročni program razvoja te delovne organizacije naravnani k ciljem za povečano proizvodnjo hrane tako v družbenem, kot zasebnem sektorju kmetijstva.

Med pomembnejšimi ukrepi za povečanje proizvodnje hrane, ki jih v sedanjem srednjeročnem obdobju načrtujejo v občini Šmarje pri Jelšah, velja omeniti predvsem naloge pri urejanju novih zemljiških kompleksov. Le-te so pričeli urejati že v preteklih letih z melioracijo in komasacijo 100 hektarov Šentviškega polja, letos pa so te posege nadaljevali na 205 hektarjih Imenskega polja. Letošnja naložba je sicer zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev nekoliko v zamudi, vendar pa v Kmetijskem kombinatu vztrajajo pri njeni čimprejšnji realizaciji.

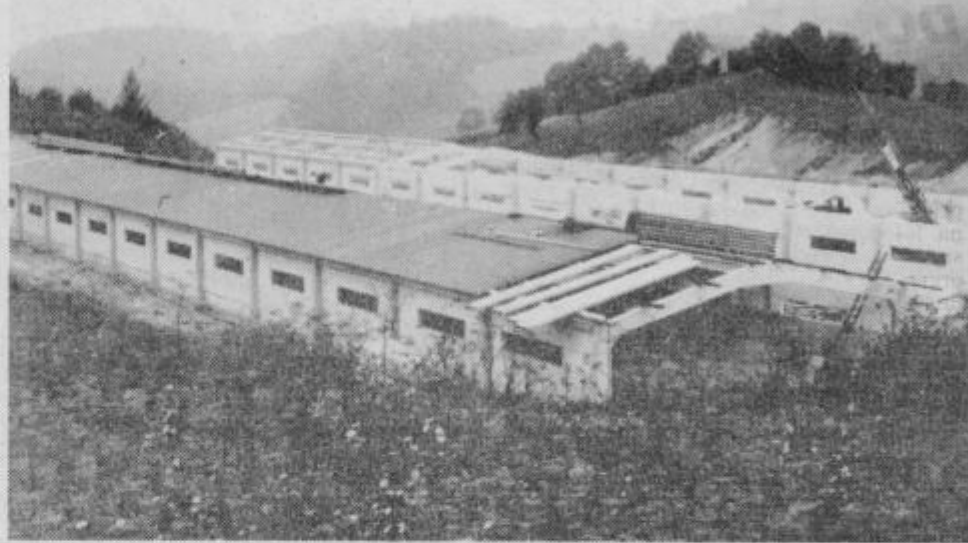
Nadaljnji program predvideva nadaljevanje melioracijskih in agro melioracijskih posegov še na nekaterih drugih zemljiščih, predvsem na Pristavškem polju in na področju Sedlarjevega. Jasno pa je, da same melioracije še ne bodo dale ustreznih

zemljišč, na katerih bi lahko v prihodnjih letih zrasle tako pomembne kulture, kot je na primer koruza. Treba bo opraviti še vrsto drugih posegov, kot na primer komasacije zemljišč. Kar pa je najpomembnejše - lastniki novourejenih zemljišč se bodo morali natanko dogovoriti o bodoči rabi novih zemljišč ter o kulturah, ki jih bodo na njih zasejali. Razen teh večjih posegov pa pripravljajo v Kmetijskem kombinatu tudi založbe manjših skupnosti zemljišč, od katerih je nekaj vinogradniških že opravljene. Ob tem pa kanijo urediti še nekaj kompleksov zemljišč za novoročno proizvodnjo pšenice, koruze in krmnih rastlin, ter urediti tudi pašno-košne komplekse.

Za večjo proizvodnjo hrane pa ni pomembno zgolj pridobivanje novih, boljših zemljišč, marveč je pri tem še kako pomembna tudi boljša izraba obstoječih in na novo pridobljenih zemljišč. Prav temu pa bo dal Kmetijski kombinat v naslednjih letih velik poudarek. Že sedaj v ta namen pripravljajo strokovni delavci kombinata podoben pregled nad izkoriščenostjo posameznih površin ter ob tem ugotavljajo možnosti, kako v bodoče te površine čim bolje izrabiti. Razen akcij za boljšo izrabo obstoječih zemljišč, predvsem v zasebnem sektorju

kmetijstva, pa je delo delavcev Kmetijskega kombinata Šmarje pri Jelšah usmerjeno še v povečanje hektarskih donosov, v večjo proizvodnjo mleka, v organiziranje večjih usmerjenih kmetij in drugo. To je široko zasnovan program za povečano proizvodnjo hrane, ki pa ga bo mogoče uresničiti le tako, da bodo strokovni delavci kombinata uresničevali dogovorjene in začrtane naloge skupno s kmeti in tudi z vsemi ostalimi družbenopolitičnimi in samoupravnimi dejavniki v občini Šmarje.

Tudi delavci KK Hmezad Šmarje pri Jelšah se pridružujejo čestitkam ob prazniku občine.

Farma kokoši v Hajnskem, doslej največja naložba v družbeni sektor proizvodnje hrane na Šmarskem

METKA, TOZD KONFEKCIJA POSTELJNEGA PERILA KOZJE

BREZ OPREME NI KONKURENCE

Delovna organizacija Metka ima svoj TOZD Konfekcija posteljne perila v Kozjem. V njem je trenutno zaposlenih 172 delavcev, med katerimi je večina žensk, delajo pa v dveh izmenah. V zadnjih letih so v tej delovni organizaciji veliko naredili za delavce, tako pri urejanju družbene prehrane, otroškega varstva, zdravstva, prevoza

na delo. Pohvalijo se, da sedaj med drugim s kombijem vozijo na delo in iz dela šestnajst delavk na oddaljeni Vetrnik...

Dobro sodelujejo s Krajevno skupnostjo Kozje in so za to srednjeročno obdobje tudi začrtali več akcij, ki jih bodo skupaj izpeljali. Že v prejšnjem obdobju pa so delavci TOZD Konfekcija posteljne perila močno sodelovali pri gradnji vseh tistih objektov, ki so širšega pomena za kraj in okolico. Skratka, delovna organizacija živi s krajem, daje kruh delavcem in denar za prepotrebne objekte. Torej pomeni enega izmed glavnih motorjev v nekoč zaostalem področju, ki pa se v zadnjih letih lepo razvija in lovi korak z razvitejšimi.

Vsega tega pa seveda ne bi bilo, če v TOZD Konfekcija posteljne perila ne bi znali dobro delati! To je njihova največja odlika - dobro delo in kvaliteta, samo s tem pa se lahko uveljavljaš na tržišču doma in v tujini, čimveč prodanih izdelkov pa pomeni več denarja!

Sicer pa v Kozjem ne izdelujejo samo posteljnine, temveč tudi kopalne plašče iz

frotirja, stekla pa je že tudi proizvodnja »šotora bivaka« in »puhastega« programa (spalne vreče, oblačila in drugo). Sotor bivak je bil neuradno preizkušen že v naši himalajski odpravi na Lotshe ter je preizkušeno po besedah alpinistov dobro prešel. S temi šotori bosta zdaj opremljeni še dve naši ekspediciji in sicer ena za pot na Grönlandijo, druga pa za Velenjčane.

Veljko Kolar je direktor TOZD Konfekcija posteljne perila v Kozjem:

»V letošnji prvi polovici leta smo izredno zadovoljni z našim delom, saj smo samo pri izvozu izključno na konvertibilno področje (Zvezna republika Nemčija) dosegli v primerjavi z letošnjim načrtovanim planom indeks 220, v primerjavi s istim obdobjem lani pa je povišanje celo za 818 odstotkov! Do konca leta bomo poskušali takšno stanje obdržati. Če nam bo uspelo, bomo več kot zadovoljni. Borba za prodor na tuje tržišče je izredno težka, zato je potrebno veliko naporov delavcev, da s kvalitativnimi izdelki uspemo. Prvi rezultati so zelo ugodni, saj smo v prvi polovici letošnje-

ga leta izločili okoli 700 milijonov samo za poslovni sklad in izvozili za milijardo dinarjev.

Ob tem se prav gotovo pojavljajo tudi kakšni problemi?

Veljko Kolar: »Vedno znova se pojavljajo problemi okoli uvoza opreme. Če hočeš konkurirati na tržišču, zlasti tujem, moraš izdelovati modno in visokokvalitetne izdelke, za to pa so potrebni najmodnejši stroji. Pri nas pa se vse preveč vrti okoli različnih papirjev in tako se nemalokrat zgodi, da dobimo željeni stroj, ko je že prepozno. Namreč na tujem že imajo sodobnejšega od njegega... Zanimivo je, da so velikokrat tudi problemi z uvozom majhnih, nekaj milijonov vrednih strojev! Problemi so tudi z reprovromateriali, zlasti primanjkuje visokokvalitetne preje in s tem izdelava določenih kvalitativnih tkanin. To ublažujem z uvozom ustreznih tkanin iz Turčije, Grčije in Egipta. In želimo si več enotnosti na našem tržišču, ne pa zapiranje vsak v svoj vrt! Če bi se odprli in sodelovali, bi bili močnejši, kvalitetnejši in uspešnejši.«

SKUPNOST ZA VARNOST PRED POŽARI OBČINE ŠMARJE

S SODOBNO OPREMO NAD OGENJ

Gasilstvo ima v občini Šmarje pri Jelšah že dolgo tradicijo. O tem pričajo tudi stoletni jubileji šmarskega in slatinskega gasilskega društva in tudi zadnji jubilej enega najstarejših gasilskih društev v Sloveniji - 110-letnica gasilskega društva iz Rogatca. Sicer pa v šmarski občini deluje 25 gasilskih društev, od tega 22 prostovoljnih in tri industrijska. Vanje pa je vključenih preko 1800 aktivnih članov. Seveda pa število gasilcev in gasilskih društev še ni dovolj za to, da bi bila tudi požarna varnost v občini zadovoljiva. Potrebna je tudi kakovostna oprema, s katero je mogoče učinkovito kljubovati požarom. Prav z namenom, da bi požarna varnost v šmarski občini še izboljšali in gasilska društva ustrezno organizirali in opremlili za uresničevanje tega cilja, je bila leta 1977 ustanovljena v občini Šmarje pri Jelšah skupnost za varstvo pred požari. Njen osnovni namen je delovati tako, da se iz leta v leto izboljšuje požarnovarstvena situacija v občini in da se krepki tehnična opremljenost gasilskih društev. Skupnost zbira sredstva za svojo dejavnost deloma iz bruto osebnih dohodkov, deloma iz bruto zavarovalnih premij zavarovalne skupnosti in nekaj celo iz izrednih prihodkov posameznih gasilskih društev. Letos bo tako požarna skupnost porabila za svojo dejavnost okoli 5 milijonov dinarjev.

Zanimivo je pridati, da tudi skupščina skupnosti za varstvo pred požari v šmarski občini zelo dobro deluje in se še zdaleč ne otepa s

težavami v zvezi s sklepčnostjo, kot na primer nekateri ostale skupnosti. Glavni razlog tako velikega zanimanja delegatov gre bojda iskati v tem, da so delegati zbora uporabnikov, ki prihajajo večinoma iz delovnih organizacij, močno zanimajo za požarnovarstveno situacijo v občini, delegati zbora izvajalcev, ki prihajajo iz gasilskih društev, pa se zanimajo predvsem za tekoče naloge

skupnosti in za to, kako bo potekala delitev sredstev med posameznimi društvi. Kakorkoli že, delo požarne skupnosti se je v času njene delovanja pokazalo plodno in vsestransko koristno. To pa je tudi tisto, kar so ljudje od nje pričakovali.

Požarna skupnost občine Šmarje pri Jelšah čestita vsem delovnim ljudem in občanom ob njihovem prazniku.

MIZARSTVO ROGAŠKA SLATINA

DOBRO SO POSLOVALI

Mizarstvo Rogaska Slatina je enovita delovna organizacija, ki zaposluje 108 delavcev, od tega jih osemdeset dela v proizvodnji. Ukvarja se predvsem s proizvodnjo stavbnega pohištva in različne opreme za trgovine, upravne in druge stavbe in izdeluje pohištvo po naročilu za zasebnike. Izdelke Mizarstva poznajo kupci v celotni Sloveniji, v zadnjih letih pa so jih naročevali tudi kupci s Hrvaškega in celo iz Črne gore. Prav to pa pravi, da si je ta mala organizacija s kvaliteto svojih izdelkov zagotovila že trdno mesto na domačem tržišču.

Ceprav so prvi meseci letošnjega leta kazali, da bo Mizarstvu zaradi znanih omejitev pri gradnji novih objektov in zaradi krize v gradbeništvu primanjkovalo dela, so bili delavci vendarle ob pregledu polletnega poslovanja lahko zadovoljni. Dela jim še zdaleč ni primanjkovalo. Celo nasprotno. Vse več naročil in ponudb je

prihajalo, tako da so morali v Mizarstvu odklanjati nekatere večje ponudbe. Direktor Mizarstva Franc Terbovc je dejal, da toliko ponudb, kot so jih dobili v drugem četrtletju letos, v Mizarstvu še niso imeli. Odkloniti so morali za skoraj dvajset milijonov dinarjev ponudb za delo, ker obstoječe kapacitete niso dovoljevale sprejetja vseh naročil. Seveda pa se v Mizarstvu kljub temu ne naslajajo nad poslovnimi rezultati. Zavedajo se namreč, da je potrebno še marsikaj storiti tudi v njihovi delovni organizaciji za to, da bi lahko v bodoče poslovali še bolje in dosegali še večje uspehe. Prizadevati pa si bodo morali še za boljšo oskrbo surovin in nekaterih sestavin, ki so nujno potrebne v njihovem proizvodnem procesu. To pa še zdaleč ni lahka naloga.

Tudi Mizarstvo iz Rogaske Slatine se pridružuje čestitkam ob prazniku občine Šmarje pri Jelšah.

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA ROGAŠKA SLATINA

VELIK IZBOR KRUHA IN PECIVA

Temeljna organizacija Pekarna in slaščičarna Rogaska Slatina deluje v sestavi delovne organizacije Mlinsko predelovalne industrije Celje, ki je povezana v SOZD Merx. Osnovna dejavnost temeljne organizacije je proizvodnja vseh vrst kruha, pekovskega peciva, slaščic ter predelava drobtin.

S proizvodi oskrbujejo potrošnike na tržnem prostoru občin Sentjur in Šmarje, v zadnjem času pa oskrbujejo z izdelki tudi krajane onkraj Sotle v občini Klanjec.

To, da se je oskrbovalni prostor razširil, je omogočila leta 1980 zgrajena nova industrijska pekarna. V njej teče proizvodnja kruha in peciva po sodobnem tehnološkem procesu, za delavce te temeljne organizacije pa je še posebej pomembno, da so se v novi pekarni izboljšali pogoji dela in da so domala povsem odpravili nočno delo. Povečali so tudi izbor kruha in peciva. Zdaj lahko potrošniki izbirajo med 15 vrstami kruha in pekovskega peciva ter slaščic. Približno 80 odstotkov delavcev v občinah Sentjur in Šmarje, ki so deležni družbene prehrane, je svoje jedilnike že obogatilo z njihovimi slaščicami.

Kolektiv temeljne organizacije pa s tem ni zadovoljen in v kratkem pripravljajo še nove vrste kruha ter trajnejših vrst slaščičarskega peciva. Ob tem si delavci močno prizadevajo, da bi zmanjšali težave z distribucijo izdelkov od pekarn do 130 odjemalcev. Kolektiv je ponosen tudi na letošnjo pridobitev. V središču Rogaske Slatine so namreč prenovili slaščičarno in v njej popestrili ponudbo pekovskih in slaščičarskih izdelkov ter zagotovili kakovostnejšo postrežbo, ki jo dopolnjujejo še pijače.

Tudi sedaj so v izvedbi pomembne naložbe. Gradijo namreč silose za moko in ostalo tehnologijo, ki je potrebna za samodejno doziranje surovin v proizvodnji kruha in ostalih pekovskih izdelkov. Za svoj osnovni cilj v tekočem srednjeročnem obdobju navaja kolektiv Merxove temeljne organizacije Pekarne in slaščičarne Rogaska Slatina popestritev izbora izdelkov, s čimer se želijo še bolj približati željam in potrebam potrošnikov.

Delavci temeljne organizacije Pekarna in slaščičarna čestitajo občanom občine Šmarje ob skupnem praznovanju in se s svojimi izdelki priporočajo.

9. SEPTEMBER – PRAZNIK OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

Ceprav največja po številu delavcev, temeljna organizacija združenega dela Gradbeništvo iz Rogaske Slatine še zdaleč ni edina Ingradova združba delavcev v šmarski občini. Kar tri Ingradove temeljne organizacije povezujejo okoli pet sto delavcev na tem območju. Poleg tozda Gradbeništvo je to še temeljna organizacija Industrija gradbenega materiala s sedežem v Celju, ki ima v Rogški Slatini dva obrata: obrat Proizvodnja montažnih betonskih trafo postaj in obrat Kamnolom – separacija. Tretja temeljna organizacija pa je Mehanizacija iz Celja, ki ima v Rogški Slatini obrat servisnih služb in avtoparka. Delavci, ki delajo v vseh treh Ingradovih temeljnih organizacijah na območju občine Šmarje pri Jelšah, se vozijo pretežno na delo iz bližnjih krajev sosednje republike Hrvaške, največ pa jih je doma iz Hrvaškega Zagorja. Prav dejstvo, da je največ delavcev tako imenovanih vozačev, pa povzroča nemalo problemov pri uresničevanju zastavljenih družbenopolitičnih, samoupravnih in delovnih nalog. Razumljivo je namreč, da želijo delavci, ki se vozijo iz drugih krajev na delo v Rogško Slatino, po opravljenem delovniku čim prej domov, zato pa nastajajo težave pri organiziranju sestankov in zborov delavcev.

POLOŽAJ DELAVCEV V OBRATIH NI ZADOVOLJIV

V občini Šmarje pri Jelšah so že večkrat ocenjevali, da je položaj delavcev, ki so zaposleni v obratih tovarn, ki imajo sedež izven občine, zelo slab. Ista ocena velja tudi za vse tri obrate Ingrada, pa čeprav je v samoupravnih aktih Ingrada opredeljeno, da so to samoupravne delovne enote. Takšna opredelitev je največkrat le formalna, saj se o vseh bistvenih vprašanih odločajo delavci v Celju, kjer je sedež temeljne organizacije. Verjetno gre za tako stanje iskati vzroke tudi pri nezainteresiranju samih delavcev, ki želijo čimprej zapustiti delovno mesto in se odpeljati domov, kjer jih navadno čaka še delo na njivi ali v hlevu. A tudi obratno, s strani temeljnih organizacij s sedežem v Celju ni kaj prida zanimanja za probleme delavcev v dislociranih obratih. O tem nazorno pričajo podatki, da v treh letih, kolikor je pet sto delavcev povezanih v Ingradovih temeljnih organizacijah, še nihče med njimi ni dobil enega samega stanovanja, za katerega bi primaknila denar delovna organizacija.

IZ OBRATA V TOZD?

Kot smo že dejali, so v Rogški Slatini poleg tozda Gradbeništvo še trije Ingradovi obrati. In s čim se ukvarjajo?

Obrat za izdelavo montažnih betonskih trafo postaj zaposluje petdeset ljudi, ki letno izdelajo približno 170 montažnih trafo postaj. Vse te izdelke v celoti odkupi Tovarna stikalnih naprav iz Maribora. Vrednost njihove letne bruto realizacije je okoli 30 milijonov dinarjev.

Obrat Kamnolom – separacija deluje v Rogški Slatini že osem let, vendar pa od otvoritve do danes še ni splezal na zeleno vejo. Vseskozi ga pestijo izgube, ki nastajajo zaradi ne dovolj raziskanih zalog surovin pred otvoritvijo obrata. Osnovnih surovin za pridobivanje asfaltnih agregatov je namreč zmanjkalo in tako je proizvodnja tega obrata sedaj preusmerjena le v manjvredne tamponske materiale za nasutje cest. Delovna organizacija Ingrad pripravlja po vrsti neuspešnih sanacij sedaj postopek likvidacije tega obrata. Deset delavcev, ki so sedaj zaposleni v tem obratu, bodo zaposlili v obratu za proizvodnjo trafo postaj.

V kovinsko – servisnem obratu in avtoparku je zaposlenih 50 delavcev, ki so pretežno domačini. V sestavi tozda Mehanizacija poslujejo dokaj uspešno, s svojo dejavnostjo pa nudijo predvsem usluge ostalim delovnim organizacijam in Ingradovim temeljnim organizacijam.

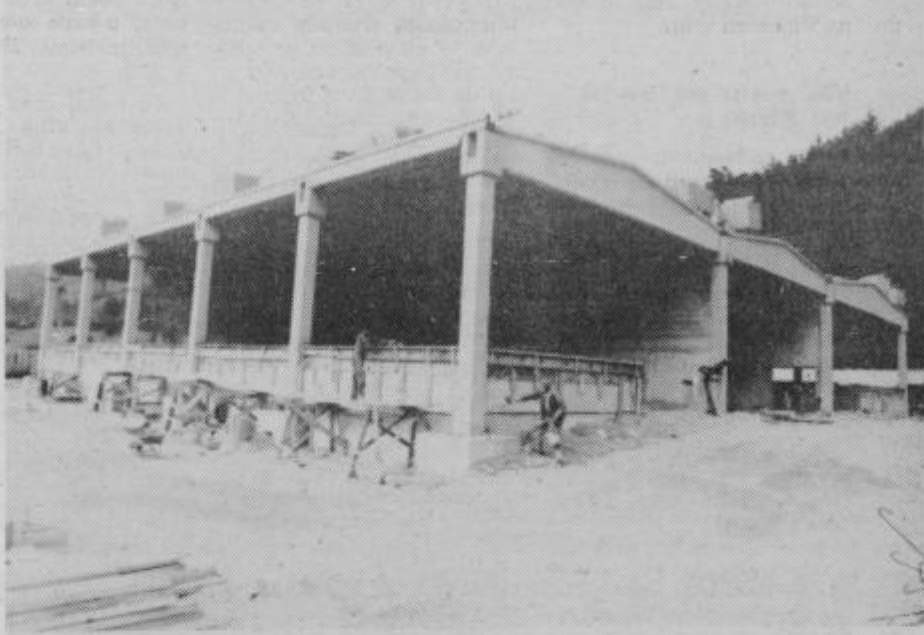
Zaradi številnih ocen o tem, da je status obratov slab, je iz vrst Ingradovih delavcev, posebej pa iz tozda Gradbeništvo, že večkrat izšla pobuda, da bi obrate, ki imajo za to pogoje, organizirali kot temeljne organizacije. Po grobih ocenah ima za to sedaj možnost edinele obrat za proizvodnjo montažnih trafo postaj, ki svoj dohodek ustvari v proce-

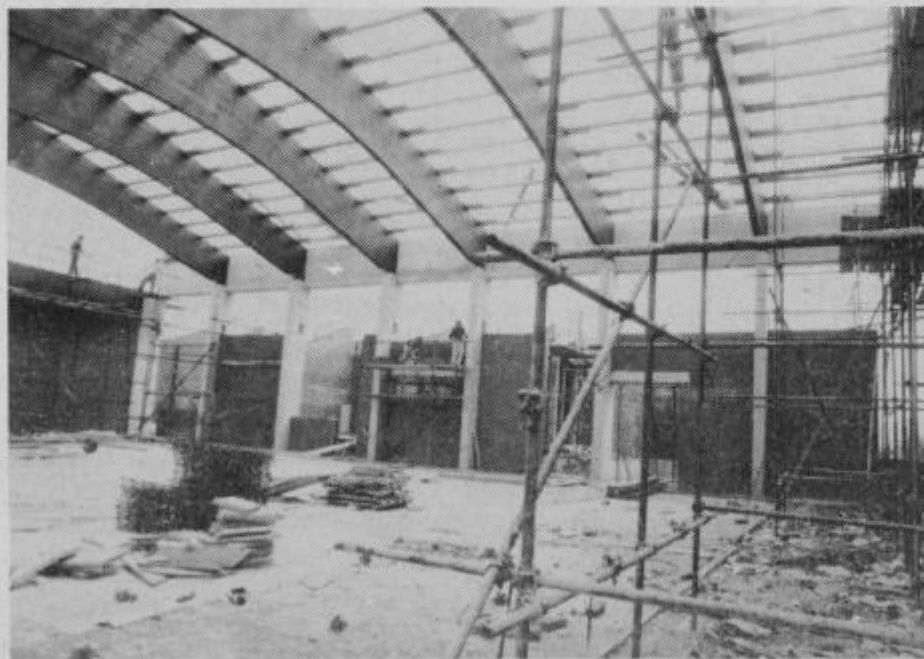
Gradnja stanovanjskega bloka v Pregradi

INGRAD – TOZD GRADBENIŠTVO ROGAŠKA SLATINA

ODLOČNO ZA POVEZOVANJE

Gradnja novega dela brusilnice v Kozjem

Nova telovadnica pri osnovni šoli v Pregradi

su proizvodnje od surovine, do končnega izdelka. Zaenkrat je naletela ta pobuda še na odpor v matični temeljni organizaciji, vendar pa Ingradovi delavci v dislociranih obratih in v temeljni organizaciji v Rogški Slatini menijo, da bo njihova pobuda vendarle naletela na razumevanje tudi v domači hiši.

ČEPRAV LOČENI, SO POVEZANI

Temeljna organizacija Gradbeništvo je največja Ingradova organizacija v šmarski občini. Zato je tudi razumljivo, da se njeni delavci čutijo soodgovorni pri urejanju lastnega položaja, pa tudi položaja vseh ostalih Ingradovih delavcev. Kljub prizadevanjem jim zaenkrat še ni uspelo samoupravno in politično povezati vseh delavcev, saj na primer tri skupne delegacije Ingradovih delavcev še vedno slabo delujejo. Zelo dobre rezultate pa so dosegli pri organiziranju dejavnosti družbene samozastite, pa tudi na športnem področju. Kljub temu pa predstavniki tozda Gradbeništvo nemalokrat opozarjajo na različnih samoupravnih, delegatskih in drugih forumih v delovni organizaciji na vrsto problemov, ki pestijo vseh petsto Ingradovih delavcev v šmarski občini. Oni so tudi dali pobudo za ustanovitev nove temeljne organizacije, kajti zdi se jim prav, da petdeset delavcev obrata za proizvodnjo montažnih trafo postaj sami odločajo o delitvi ustvarjenega dohodka.

GRADBENO DEJAVNOST ŠE POVEZATI

Temeljna organizacija Gradbeništvo iz Rogaske Slatine zaposluje tristo delavcev, ki svoj dohodek pridobivajo v šmarski občini, tretjino dohodka pa tudi v sosednjih občinah na Hrvaškem. Posebej veliko delajo v zadnjem času v hrvaški občini Pregrada, kjer gradijo šolo s telovadnico in dva stanovanjska objekta, industrijski objekt v tovarni Straža, v zadnjem času pa se pogovarjajo tudi o prevzemu večjih gradbenih del v Krapini. To, da iščejo delo predvsem v bližnjih občinah sosednje republike Hrvaške, je posledica dejstva, da doma primanjkuje dela. V šmarski občini na primer, so prav v zadnjem času ustavili gradnjo dveh stanovanjskih objektov v Kozjem in Šmarju, ki jih je gradil tozda Gradbeništvo. Investitorju je namreč zmanjkalo denarja za dograditev objektov. Vse kaže, da pa se bo v najkrajšem času ustavila tudi gradnja kulturnega doma v Rogški Slatini.

Kriza v gradbeništvu, ki je posledica znanih naložbenih omejitev, bo morala slej ko prej pospešiti integracijske procese med gradbenimi organizacijami, pri katerih pa ne bi smeli ostati ob strani tudi drugi, ki so na tak ali drugačen način povezani z gradbeniki. V šmarski občini se tega zavedajo. Zato so že pred letom dni dali pobudo za integracijsko in dohodkovno povezovanje treh organizacij, ki opravljajo gradbena in gradbeno-obrtna dela. To so tozda Gradbeništvo, Dom-biro in Go-kop iz Rogaske Slatine. Vsem trem je izvršni svet ponudil v razpravo osnutek samoupravnega sporazuma o povezovanju na dohodkovnih osnovah že julija lani, vendar pravega odziva še ni. V Ingradovem tozdu Gradbeništvo so takoj organizirali razpravo o sporazumu in ga v načelu podprli. Njihova pripomba je veljala le temu, naj bi bila njihova organizacija nosilec večjih gradbenih del v občini, da pa naj bi se za izvajanje zaključnih obrtnih del v gradbeništvu dogovorili med seboj organizaciji Go-kop in Dom-biro. S sedanjimi, podvojenimi in razdrobljenimi zmogljivostmi, namreč ti dve organizaciji ne moreta pokrivati potreb po tej dejavnosti in se zato veliko dohodka preliva v bogatejše občine. Predstavniki tozda Gradbeništvo so povedali, da do danes iz omenjenih organizacij ni bilo nobenega odziva na predloženi osnutek sporazuma, pa tudi pobuda izvršnega sveta je zastala. V tozdu Gradbeništvu pa upajo, da se bo proces povezovanja med vsemi zainteresiranimi organizacijami v občini vendarle premaknil z mrtve točke. Prav to bi namreč bistveno izboljšalo izvajanje zaključnih del v gradbeništvu, ki so najpogostejši vzrok številnih zamud pri gradnji objektov in zato tudi vzrok višjih cen gradbenih storitev.

Tozda Gradbeništvo Rogaska Slatina čestita vsem delovnim ljudem ob šmarskem občinskem prazniku.

LOGARSKA DOLINA

NOV BISER V DOLINI

Celjski planinci odprli nov dom

V Logarski dolini, enem najlepših krajev na svetu, v dolini, ki je toliko pomenila in dala naši borbeni in planinski preteklosti, v dolini, ki je bila že pred dolgimi desetletji zatočišče planincem pri njihovem naskoku na takrat še redko obiskovane vršace Savinjskih gor, v dolini, kjer se v prvobitnosti narave danes srečujejo turizem in izletništvo s planinstvom, so v soboto opoldne odprli nov planinski dom, delo in rezultat dela celjskega Planinskega društva. Izreden objekt po svoji zunanji arhitekturi in notranji opremljenosti. Najlepsi med vsemi, je delo arhitekta Danija Jagriča.

stičnih tokov v Gornji Savinjski dolini. Prav zato, je poudaril, bi lahko bilo deležno večje pozornosti, na vsak način pa bi moral odpasti očitek spornosti torišča društvenega delovanja v Gornji Savinjski dolini, določneje v Savinjskih Alpah, toda z organiziranostjo v prostoru celjske občine.

»Novi dom planincev, ki ga odpiramo v čast 40-letnice vstaje slovenskega naroda in partijske obletnice, naj bo prvi mejnik na poti uresničevanja vseh razvojnih hotenj planinstva v tem prelepem kotičku slovenske zemlje,« je med drugim poudaril Dušan Gradišnik.

Novi dom bo ne le prijetno zavetišče planincev, marveč bo odigral pomembno vlogo na izobraževalnem področju. Ob domu bo moč postaviti tudi do trideset sotorov. Tu bodo lahko planinske šole, šole Gorske straže, tečaji za mladinske vodnike z orientacijskim usposabljanjem ter negovanjem tradicij NOB, itd.

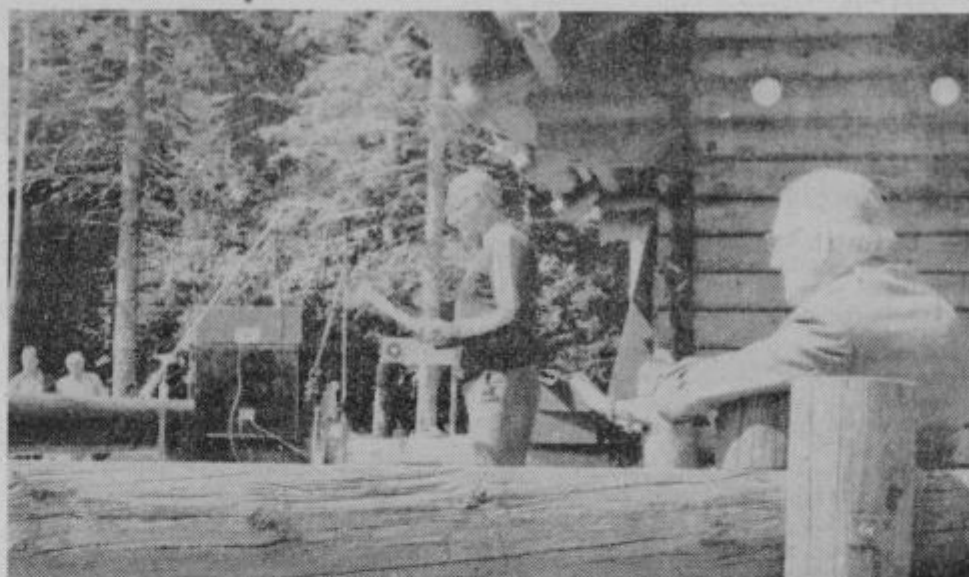
V domu so zaenkrat odprli le spodnji gostinski del, v katerem je poleg kuhinje okoli 90 sedežev. Nočitveni del z okoli 40. posteljami, pa bo nared prihodnje leto. V domu ne bo prostora za stacionarne goste.

Otvoritvena svečanost je privabila v dolino veliko število ljubiteljev gora, med njimi tudi Andreja Marince, Toneta Boleta, Tomaža Banovca, Milovana Zidarja, Franca Razdevška, najvidnejše

predstavnik mozirske in drugih občin in druge.

Celjskim planincem je za novo zmago čestital tudi predsednik Planinske zveze Slovenije Tomaž Banovec, sicer pa so lep program, ki ga je v govornem delu začel najstarejši član društva dr. Ervin Mejak, dopolnili še recitator Živko Beškovnik ter pevski trio iz Aera. Otvoritev doma pa so naznačili mladi planinci, ki so na njem narisali prvi markacijski znak.

M. BOŽIČ

Med govorom predsednika celjskega planinskega društva Dušana Gradišnika. Sprejema desni dr. Ervin Mejak

ZLATOPOROČENCA IZ RADEČ

Preteklo soboto sta zakonca BREZNIKAR LUDVIK in ANA obnovila pred petdesetimi leti začeto skupno življenjsko pot. Pri matičnem uradu v Radečah sta ponovno potrdila tisti »DA«, ki sta mu ostala zvesta vseh teh 50 let.

Oče Ludvik izhaja iz številne delavske družine. Mati Ana pa iz revne kmečke družine. Skupno pot sta ubrala tedaj, ko je življenje terjalo in zahtevalo od človeka le trdo delo in žuljave dlani. V medsebojnem razumevanju in spoštovanju sta z lahkoto prenašala vse težave in bridkosti. V njunih srcih pa je lebdela misel goriškega slavca Simona Gregorčiča »Gorje mu, kdor v nesreči biva sam, a srečen ni, kdor srečo uživa sam«.

Tako sta ustvarjala svoj dom in toplo ognjišče za nastajajočo družino. Radost v skromen dom je prinesel prvi otroški jok. Temu pa so sledili še novi otroški joki in pogled na ta drobni jima je zjasnil lica in privabil na ustni smehljaj.

Rodilo se jima je petero otrok. Za vse in za vsakega posebej je bila vtkana velika ljubezen in skrb, ter želja, da bi bilo v njihovem življenju več radosti in sonca.

In ko danes ponosno zreta na svoje otroke, vnuke in pravnuke, jima misel uhaja na skupno pol stoletja prehojeno pot in tako ostajata mladi njuni srca.

Slovesnosti na matičnem uradu so prisostvovali: predstavnik KO SZDL Radeče, predstavnik TOZD - za promet Zidani most, kjer je bil oče Ludvik vseskozi zaposlen in moški pevski zbor iz Radeč, ki je obred spremljal z lepo slovensko pesmijo.

IVICA OBRAN

PRAZNIK KS PREBOLD

PONOSNI NA USPEHE

70 let gasilskega društva Kaplja vas

V počastitev krajevnega praznika Prebolde, praznujejo ga v spomin na veliko stavko tekstilnih delavcev leta 1936 in obletnico ustrelitve domačina, narodnega heroja Slavka Šlandra, se je letos zvrstilo precej prireditve, zaključek pa je bil v nedeljo dopoldne. Letošnji krajevni praznik so praznovali v Kaplji vasi, slavje pa so združili tudi s 70-letnico gasilskega društva v tej vasi.

Na nedeljski svečani seji skupščine krajevne skupno-

sti in družbenopolitičnih organizacij, ki je bila v prenovljeni dvorani gasilskega društva Kaplja vas, je zbranim govoril o uspehih, težavah, načrtih in delu v enoletnem obdobju predsednik skupščine krajevne skupnosti Valter ZUPANC. Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanja zaslužnim krajanom. Najvišja krajevna priznanja so tokrat prejeli Ivan-ka Turnšek, Pavla Potočnik, Anton Kotnik in Alojz Čede ter Jožica Hribar. Po slavnostni seji so si udele-

ženci in gostje ogledali novi asfaltirani cesti, ki povezujejo Kapljo vas in Gorico ter Gornjo vas in Gornji Prebold. Svojemu namenu so predali tudi igrišča pri vzgojno varstvenem zavodu. Zapisati velja, da so ob praznovanju preboldeškega krajevne- ga praznika odkrili tudi spominsko ploščo padlim in drugim žrtvam Kaplje vasi med NOB. Spominsko ploščo je odkril prvoborec Anton Kotnik. V svojem govoru je omenil, da je bil v Kaplji vasi ustanovljen prvi odbor OF že avgusta 1941. leta, da je bil blizu te vasi sedež OO OF za Savinjsko dolino in da je vsa vas že 1941. leta sodelovala z OF. Že leta 1941 je iz te vasi odšlo v partizane sedem vaščanov, v veliki izdaji 1942. leta je bilo ustreljenih 24 vaščanov, v taboriščih pa je umrlo sedem žena in trije možje. V partizanih je padlo osem borcev. Med NOB je Kaplja vas izgubila tako kar 13 odstotkov vaščanov.

Razgibano je bilo tudi predvojno revolucionarno delavsko gibanje. Že od leta 1932 naprej je bila prisotna organizacija Komunistične partije, zadnja leta pred vojno pa so ustanovili tudi skovsko organizacijo.

Slavje v počastitev krajevnega praznika Prebolde se je nadaljevalo popoldne, ko je bila parada gasilcev ob 70-letnici gasilskega društva Kaplja vas, po tem pa je sledilo srečanje krajanov ob Boljski.

JANEZ VEDENIK

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

BANKA OBREŠTUJE SREDSTVA NA ŽIRO RAČUNIH PO 7,5 Odstotkov

Četudi je sklep o obrestovanju sredstev na žiro računih po 7,5 obrestni meri v veljavi že od 1. julija letos, kaže o njem še posebej spregovoriti in pisati. Gre namreč za več kot pomembno odločitev Ljubljanske banke - Združene banke in tako tudi njene celjske temeljne banke.

Z uvedbo enotno povečane 7,5-odstotne obrestne mere, so v Ljubljanski banki žiro račune izenačili z ostalimi bančnimi računi in seveda s hranilnimi vlogami na vpogled. Prav zato v temeljnih bankah, združenih v Ljubljansko banko, prenašanje sredstev s trajnimi nalogai z žiro računov na druge bančne račune ni več potrebno!

Kaj v bistvu in v praksi pomeni novi ukrep?

Na kratko - vsa sredstva na žiro računih se po novem, oziroma od 1. julija letos dalje, obrestujejo po sedem in pol obrestni meri, torej po tolikšni, kot velja za hranilne vloge na vpogled. Doslej so sredstva na žiro računih (obrtnikov) obrestovali po 4 odstotni obrestni meri, sredstva na žiro računih iz honorarnega ali dopolnilnega dela pa sploh niso obrestovali. Zdaj velja za sredstva na vseh žiro računih enotna obrestna mera - 7,5 odstotna. Tako je zdaj v resnici vsako prenašanje sredstev z žiro računov, kar je imela velika večina lastnikov teh računov uveljavljeno s trajnimi nalogi, povsem odveč! To si velja zapomniti.

Z novo uvedenimi storitvami želijo v enotah Ljubljanske banke prilagoditi način po-

slovanja po žiro računu potrebam sodobnega poslovnega človeka.

Obrestovanje sredstev na žiro računih po 7,5 obrestni meri bo v enotah Ljubljanske banke Splošne banke Celje zajelo 15.606 lastnikov teh računov. Vsi ti so izkazovali ob koncu julija skupaj 41.285.000,00 dinarjev. Torej, velika razširjenost žiro računov in znatna sredstva na njih.

In ne samo to.

Ena od uvedenih izboljšav je tudi poenostavitev postopka vnovčitve čekov občanov, ki jih obrtnik prejme za opravljene storitve. Izplačilo čekov je poslej takojšnje in je glede na željo občana gotovinsko ali pa banka vknjiži sredstva na žiro račun.

Druga novost, prav tako namenjena izboljšanju poslovanja obrtnikov, je limitiran ček. Gornja vrednost limitiranega čeka je neomejena v okviru sredstev na računu. Zato je primeren za plačilo blaga ali storitev večje vrednosti, reprodukcijskega materiala in drugih večjih finančnih obveznosti.

Limitiran ček izda občanu enota banke, kjer ima žiro račun in je zakonito plačilno sredstvo v Jugoslaviji.

V vseh enotah temeljnih bank, združenih v Ljubljansko banko, je možno s čeki dvigati tudi gotovino.

In še to - za vsa morebitna vprašanja ali nasvete, so vam z odgovori in pojasnili na voljo v enotah Ljubljanske banke Splošne banke Celje.

V PREKMURJU ODLIČNI ČLANI »NIVO« CELJE

Člani Društva Nivo Celje so na jadranskih deskah dosegli lep uspeh na medklubski regati v Ljutomeru za pokal Prekmurja. Sodelovalo je 70 tekmovalcev. Branko Tanjšek je bil v lahki skupini drugi, M. Kolar četrty in S. Forte deveti. V teški skupini je bil V. Forte četrty, N. Keršinar osmi in Z. Bobinae dvanajsti. V soboto bodo celjski športniki nastopili na regati za republiški pokal v Mariboru.

V nedeljo pa je bila na Šmartinskem jezeru regata za klubsko prvenstvo, ki se jo je udeležilo 24 tekmovalcev. Zmagal je T. Maligoj pred B. Tanjškom, V. Koflekom, V. Fortejem, Z. Bobincem itd.

Na posnetku skupina celjskih športnikov na regati v Ljutomeru za pokal Pomurja (od leve proti desni): B. Tanjšek, Z. Bobinae, V. Škoflek, S. Forte, D. Ferš, V. Forte, M. Kolar, D. Mlakar in N. Keršinar.

Z.B.-F.P.

POZD LESKOŠEK splošno steklarstvo Zidanškova 17, Celje

Vabi
k sodelovanju za opravljanje del in nalog:

2 delavca za opravljanje pomožnih steklarskih del

Pogoji:

- starost 15 do 17 let
- nepopolna osnovna šola
- urejene družinske razmere

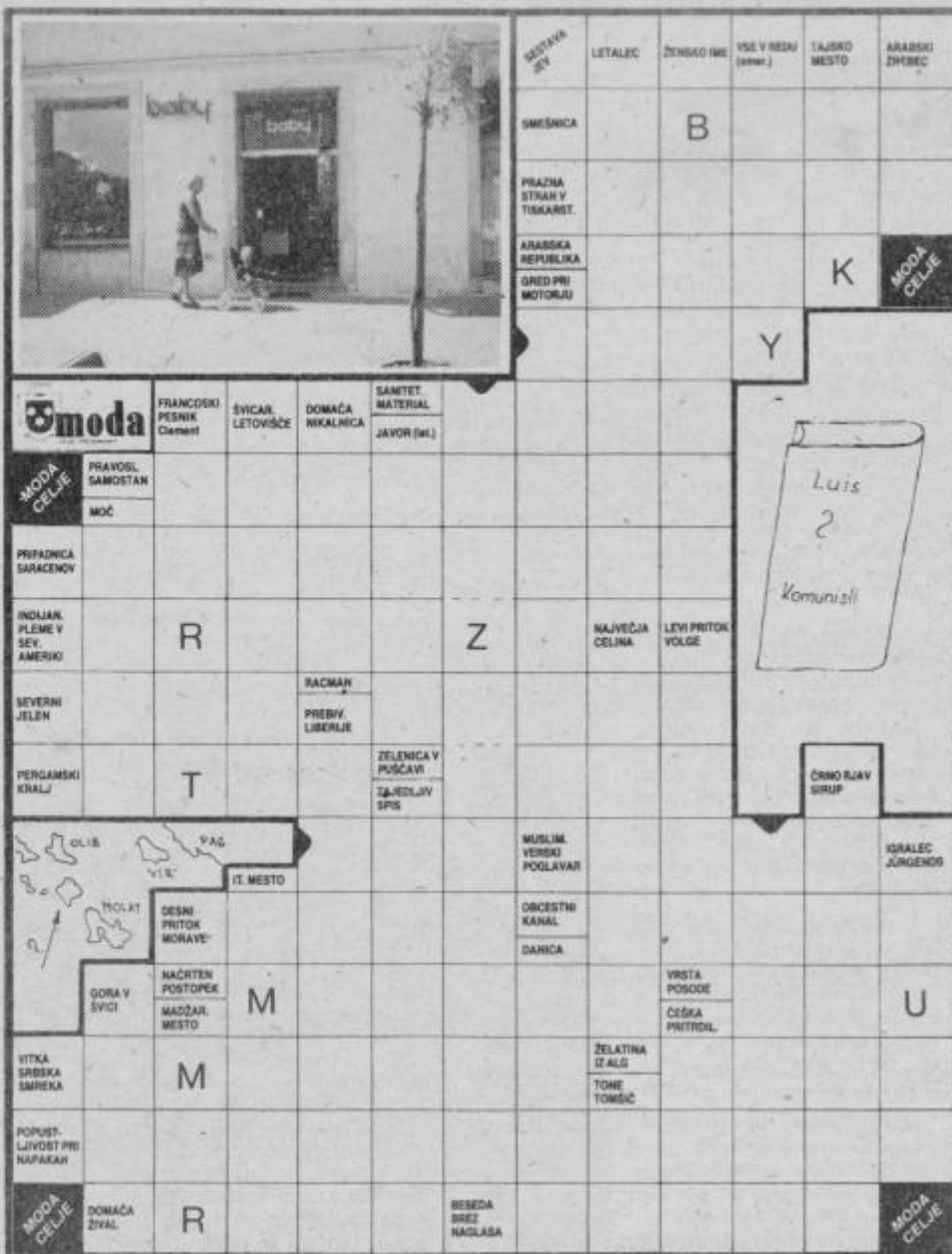
Poskusno delo traja 3 mesece.

Delovno razmerje lahko sklenemo takoj.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema:

POZD LESKOŠEK splošno steklarstvo,
Zidanškova 17, Celje 15 dni od dneva objave.

NAGRADNO KRIŽANKO VAM POKLANJA MODA

NAGRADNI RAZPIS

1. nagrada 300 din
2. nagrada 200 din
3. nagrada 100 din

Pri žrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, pošljite jih najkasneje do torek 8. septembra do 9. ure. Rešene križanke lahko prinesete tudi osebno, na vhodnih vratah jih je poštni nabiralnik. V kuverto napišite »NAGRADNA KRIŽANKA« in priložite točni naslov.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE EMO

Vodoravno: SKART, KARTAR, ORIKS, PLAKAT, ANKA, ANKA, IDEAL, ETOL, NIXON, BOLEN, HART, AMARELA, EMIR, JANA, ČEK, RIGA, TANAKA, ABA, KIT, TZ, TITANI, SARI, JOVITA, ATOL, ARENA, KINO.

IZID ŽREBANJA

1. nagrado 300 din prejme Erika DUROVIČ, Zihlerova ploščad 6, PTUJ

2. nagrado 200 din prejme Mišo PAVLIN, Podčetrje 22

3. nagrado 100 din prejme Ivan SPES, Keršova 7, II. VOJNIK

Nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade boste prejeli po pošti.

KOFIL FILTER

filter za čiščenje zraka
uporablja se za odprševanje
v vseh vrstah industrije

Konus

Slovenske Konjice

Trajalo je nekaj časa, da sem razumel vlogo tega časopisa, ali bolje rečeno, njegov položaj. »Svobodna Slovenija« namreč ni neposredno glasilo stranke, marveč nekega njenega krila, ki se imenuje »Zedinjena Slovenija«.

»Veste,« mi je rekel moj znanec v Buenos Airesu, »Slovenska krščansko demokratična stranka« noče v javnosti nastopati samostojno, marveč izrablja druge, sama pa se drži bolj v ozadju. Eden izmed takih pomočnikov, po katerem delujejo, je »Zedinjena Slovenija«.

»Ampak zakaj? Ali so kakšni posebni razlogi za to?«

»Stranka najbrž meni, da ji to bolje ustreza glede na razmerje sil med slovenskimi političnimi emigrantskimi strukami.«

Najštevilnejša politična organizacija slovenske emigracije je tudi najbolj klerikalna. O tem sem se lahko razne-roma hitro prepričal ob prebiranju publikacij, delno in nekaj manj pa mi je bilo to jasno po pogovorih, ki sem jih imel s svojimi novimi znanci.

»Slovenska krščansko demokratična stranka« bi, če naj poskušam najti poljudno primerjavo, celo v današnjem Vatikanu veljala za skrajno desničarsko usmerjeno. Nemara bi bilo mogoče njeno ideologijo uvrstiti ob bok tisti, ki je vladala v Spaniji za časa fašistične diktature generala Francisa Franca ali v Lisboni pred prevrataom.

Kajpak se tako kot sicer vse druge slovenske politične skupine in skupnice zavzema za uničenje Jugoslavije, kakršna je danes. Njena vizija bodoče jugoslovanske družbe je grajena na buržoazni parlamentarni demokraciji, v kateri pa bi imela odločilno in prevladujočo vlogo rimskokatoliška cerkev.

Konec septembra 1978 je imelo poverjenišstvo Slovenske ljudske stranke - slovenske krščanske demokracije za Argentino v Buenos Airesu zborovanje o narodnopolitičnem delu, kakor je sestanek poimenoval časopis »Svobodna Slovenija«, po katerem povzemam tudi informacijo o tem. Prisotnih je bilo tudi nekaj članov »Slovenskega državnega gibanja«, skupine, ki ima z osrednjo klerikalno organizacijo slovenske politične emigracije stične točke.

Stranka ni nikdar prenehala delovati, je uvodoma dejal v svojem poročilu Miloš Stare, strankin načelnik, je pa morala prilagajati svoje delo posebnim okoliščinam.

Udeležujejo se tudi mednarodnih kongresov nekaterih organizacij (Internacionalne krščanskih strank, Južnoameriške krščanske demokratske internacionale, Krščansko demokratske unije za srednjo Evropo), in ker so bila ta mednarodna zborovanja v New Yorku, Parizu, Santiagu de Chile, Sao Paulu, Limi, Bruslju, Strasbourgu in drugje, se človek mimogrede vpraša od kod neki toliko denarja za potovanja na vse strani sveta, ko pa sicer slovenska poli-

tična emigracija rada potarna, da je s financami na tenkem. Pa najbrž kdo že kaj primakne iz svojega žepa za kasnejšo tako ali drugačno uslugo.

Program stranke je objavil že leta 1954 tedanji prvak organizacije dr. Miha Krek in velja še dandanašnji. »Glede slovenske države je bilo soglasno mnenje vseh, ki so program pripravljali in najprej v načelu odobrili, naj se v program vstavi formulacija, ki bo zagotovila slovenskemu

JANEZ ČUČEK

SRAMOTA UMIRA POČASI

SLOVENSKA POLITIČNA EMIGRACIJA

23

narodu svobodno odločitev o svoji državi in o njeni povezanosti z narodnimi državami na jugoslovanskem jugu, pravi poročilo »Svobodne Slovenije«, ki dodaja, da je »lastna državnost ideal, ki se bo stranka zanj borila, a program naj se ne veže na eno samo rešitev.«

Slovenska krščanska demokracija se povezuje tudi z nekaterimi drugimi jugoslovanskimi emigrantskimi skupinami, in to je najbolj razvidno iz »demokratske alternative«.

Marca 1963 so se namreč v mestu Stanstedu v Veliki Britaniji zbrali na skupnem sestanku predstavniki nekatere

rih slovenskih, hrvaških in srbskih emigrantskih organizacij in po tridnevni razpravi sprejeli deklaracijo, ki predvideva konfederacijo južnoslovanskih držav, od katere rih ima vsaka tudi pravico, da izstopi iz zveze po sporazumu določenih normah.

O tem so kasneje objavili tudi več študij, nekatere »razskovalne skupine« pa se, je dejal Miloš Stare septembra 1978 na zboru v Buenos Airesu, še vedno ukvarjajo s tem. Najbolj je znana, je dejal, »londonska grupa«, katere stališče je tudi podpredsednik slovenske ljudske stranke krščanske demokracije za Evropo Franjo Sekelec, medtem ko je po Staretovih besedah glavni organizator Vane Ivanovič.

O razvejenosti stranke je mogoče soditi po tem, da so s sestanka v Buenos Airesu udeležili podpredsedniki za Evropo, Kanado, Združene države Amerike in sedanjí glavni tajnik iz Clevelanda. A ob tem bi veljalo še dodati, da gre vendarle le za zelo omejen krog ljudi, ki sicer delujejo na različnih koncih (in od tod tudi podoba, kot da gre za nekak velik organizem), so pa številčno skromni in je tudi njihov dejanski vpliv.

Predvsem poskušajo prodreti s pisano besedo. Objavljajo članke v nekaterih francoskih in angleških revijah, kajpak v glasilih slovenskih emigrantskih organizacij. Denarja pa ni dovolj, je omenil Miloš Stare, da bi lahko šli naprej izdajati bilten »Svobodne Slovenije« v špansčini.

Zanimiv je bil v razpravi na septembrskem sestanku prispevek dr. Marka Kremžarja, ki je poskušal dognati, zakaj se emigranti ne vнемajo več za »politično delo« - kaj je to »vzroki nezanimanja ali odmikanja političnemu delu v emigraciji.« Najbrž zato, ker so se prepričali, da je to povsem brezplodno početje.

Kolikšen je vpliv stranke in kam seže, bi težko rekel, a če je soditi po splošni klimi, ki prevladuje med slovensko politično emigracijo, bi se lahko omejili na ugotovitev, da njena vloga med emigracijo slabi. To se ne dogaja zaradi njenega programa ali dejavnosti, marveč zaradi tega, ker večina političnih emigrantov za politično dejavnost ne vrste manj in manj zanima - da o drugi generaciji emigrantov sploh ne govorimo.

Značilno za slovensko politično emigracijo je namreč, da si nikakor ni mogla ustvariti političnega akcijskega zaledja iz katerega bi lahko pomlajevala svoje sedaj že hudo ostarele vrste. Mladi za to dejavnost kratko malo ne kažejo dovolj zanimanja, in to iz dveh razlogov: najprej zaradi tega, ker imajo dovolj skrbi za zagotovitev osebnega položaja v potrošniški družbi z vsemi pritiski, ki jih ta družba izvaja na mlade povsod po svetu, in nato tudi zato, ker imajo mladi za Argentine, in ne toliko za Slovence.

ZNOVA KARTING NA LJUBEČNI

Na posnetku vidimo odličnega celjskega tekmovalca AMD Slander Jakoba Wolfa (št. številka 5), ki »lovi« v kategoriji C 1 125 vožečega Valterja Smrdelja. Jakob Wolf je bil dvakrat tretji in enkrat četrti, v skupnem vrstnem redu pa je osvojil tretje mesto.

Tako je bilo dva dni na avtopoligonu Ljubecna pri Celju, kjer je AMD Slander organiziral dirko za republiško prvenstvo in mednarodno tekmovalje. Republiško prvenstvo: do 100 ccm sta bila Bitenc in Prek (oba Celje) drugi oz. tretji, do 125 ccm Wolf tretji, do C 2 125 Kristof (Celje) četrti, mladinci do 100 ccm Pepel četrti in Livk (oba Celje) peti, nacionalni razred Mesarec (Celje) peti in ekipno: 1. Moste Ljubljana 136, 2. Celje 107 točk itd.

V mednarodni dirki so poleg tekmovalcev iz Jugoslavije nastopili tudi redki posamezniki iz tujine. Od obljubljenih so prišli samo tekmovalci Italije in Avstrije. Rezultati Celjanov: 100 ccm 5. Prek in 7. Bitenc (oba Celje) in skupina C 2 125 7. Kristof (Celje)

Foto: T. TAVČAR

OD MEDNARODNIH DO DOMAČIH TEKMOVANJ

V zadnjih dneh je bilo izjemno veliko atletskih tekmovanj, tako doma kot na tujem, povsod pa so nastopili tudi številni celjski ter velenjski atleti.

JUDENBURG - Tu je bil peterboj ženskih reprezentanc, ki so ga dobi- le Madžarke pred Jugo- slovankami. V naši ekipi sta nastopili tudi dve članici Kladivarja: Mojca Četina je tekla v zmagov- alni štafeti 4 x 100 m, Stanka Prezelj pa je bila druga v skoku v višino - 182 cm.

ARDAL - Troboj mo- škkih ekip so dobili atleti Velike Britanije pred Ju- goslavijo in Norveško. Boris Čop, Kladivar, je bil 4. v skoku v višino 211 cm, Stanko Miklavži- na, Velenje, pa drugi na 5000 m s 14:04,2.

CELJE - Tu je bilo re- publiško prvenstvo za starejše mladince in mla- dinke. Celjski atleti so osvojili 13 in velenjski štiri naslove republiških prv- akov. Zmagovalci iz Ce- lja: Gaber 100, 200 in 400 m, Čmok na 3000 in 2000 m zapreke, Guzej na 1500 in 800 m, štafeta Kla- divar 4 x 100 m, Reberni- šek skok ob palici, Zličar na 5000 m, Babičeva na 800 m ter Jazbinškova v metu kopja in krogle. Zmagovalci iz Velenja: Pungartnik v skoku v vi- šino in troskoku, Jugova na 100 m ovire in Makov- šek v hoji.

MARIBOR - Tu so se pomerili mlajši mladinci in mladinke, bera prvih in ostalih boljših mest pa je bila veliko šibkejša kot v Celju. Celjani so osvojili tri naslove: Senica dva (110 m ovire z izenačenim republiškim rekordom 14,8 in 300 m ovire) ter štafeta 4 x 100 m. Med mladimi Velenjčani je prvo mesto osvojila samo Pečovnikova z novim re- publiškim rekordom na 300 m ovire 46,4.

T. VRABL

3. KOLESARSKI MARATON DO LOGARSKÉ DOLE

Pred dvema leti je Planinska sekcija v DO Cinkarna prvič izvedla kolesarski maraton iz Celja do Logarske doline in nazaj. Gre za dvodnevno prireditve, ki je ob kolesarjenju združena s še številnimi spremljajočimi pri- reditvami. Zanimivo je, da kolesarski mara- ton do Logarske doline organizacijsko spe- lje vsako leto drugo Planinsko društvo oz. sekcija. Tako so lani organizirali maraton člani PD Železničar, letos pa nadvse zani- mi- vo akcijo pripravljajo pri PD AERO Celje.

Tretji kolesarski maraton (v obe smeri 175 km!) bo v soboto, 5. in nedeljo 6. sep- tembra. Doslej je bilo vedno lepo vreme, zakaj ne bi bilo še letos? Start bo ob 7. uri zjutraj pred hotelom Merx, nakar se bodo udeleženci v organizirani koloni odpeljali v Logarsko dolino, kamor naj bi predvidoma prispeli okoli 14. ure.

Med potjo bodo imeli tri postanke v Pariž- ljah, na Ljubnem in pri Rogovilcu. Po kosi- lu v Logarski (gobova juha z žganci pa še kaj močnejšega bo verjetno zraven!) bo v popo- ldnem času planinski piknik z vsem, kar sodi zraven.

Povratek v Celje bo v nedeljo ob 8. uri zjutraj. Po postankih v Mozirju in Parižljah naj bi prispeli v Celje pred hotel Merx okoli 14. ure, kjer bo skupno kosilo in podelitev značk »Kolesar planinec«. V letošnjem tret- jem kolesarskem maratonu bodo sodelovali člani PS Cinkarna, PD Železničar, PD Zele- zar Store, PS Metka, PD Ruše in planinci Aera.

T. VRABL

POLETI ZA KARAVANŠKI POKAL

Nova hokejska sezona na ledu je pred nami! Se samo nekaj dni in že bo led tudi na celjskem drsališču v Mest- nem parku. Pričela se bo sezona, ki bo trajala vse do 10. marca 82 in v kateri bodo igralci HDK Celje, ki bodo nosili to sezono naziv Cinkarna Celje, posku- sili že tretjič osvojiti tretje mesto v prvi zvezni ligi ali pa še kakšno mesto višje!

Trenutno je celjska ekipa trenerja Albina Felca - Bineta na osemnedevnih pripravah na Jesenicah. Dejansko so celjski igralci v Radovljici in se vozijo na trening na jeseniški led, poleg tega pa imajo še »suhi« trening na idealnih terenih v okolici Radovljice. Te pripra- ve bodo trajale vse do sobote, ko bodo igrali Celjani že prvo uradno tekmo za letošnji Karavanški pokal. V tem tek- movanju igra letos pet ekip. Iz Ju- goslavije Jesenice, Olimpija in Celje ter iz Avstrije Kac iz Celovca in Kapfen- berg.

Celjani igrajo tako v soboto na Jese- nicah proti domačinom in to ravno zadnji dan svojih priprav. Potem se bodo vrnil domov, kjer jih bo verjetno že čakala ledena plošča! Tako bodo septembra odigrali v Celju naslednje tekme: 12. 9 Celje: Kapfenberg, 14. 9. Celje: Jesenice in 21. 9. Celje: KAC. Gostovali pa bodo 16. 9. v Kapfenber- gu, 19. 9 v Celovcu in 29. 9. v Italiji, ko bodo odigrali dve do tri srečanja v Al- leigu in Asiagu. Dva termina s igralci Olimpije pa še nista potrjena.

FC GRÖVENBROICH IN NK VRANSKO

Na stadionu v Žalcu je bil turnir štirih mladih nogometnih ekip, kjer je bil končni vrstni red: 1. FC Grövenbroich, 2. Vransko (v finalu je izgubilo proti zmagovalcu 1:0, na sliki sta obe ekipi), 3. Smartno in 4. Zalec. Letošnji turnir sta organizirala Partizan Zalec in TKS Zalec. Ob zaključku turnirja je vse nastopajoče pozdravil v imenu Nogometne zveze Slovenije za področje Celja Janko Križnik, sicer predsednik mladinske nogometne komi- sije.

TT

ROKOMET

VSE KVALITETNEJŠA IGRA

Z zmago 12:11 nad Bjelovarčani v Velenju Celjani prvi!

Ce smo bili pred dobrimi desetimi dnevi razočarani, ko so igralci Aera Celje do- segli slabše rezultate na turnirju v Kozini in v Sev- nici, pa moramo zapisati, da smo danes mnogo bolj zadovoljni in veseli zadnjih uspehov Aera Celje!

Že pred odhodom na Po- horje nam je trener Slobodan Mišković povedal, da so turnirji pred glavnim trenin- gom precej dvomljivi in da igralci po nekaj treningih ne morejo pokazati vsega. Tudi sam je napovedal nekoliko slabše rezultate. Toda tren- ning na Pungartu na Pohor- ju je dal celjskim igralcem novih moči, vrnil pa se je tu- di Vlado Bojović s priprav državne reprezentance! Vse skupaj je obrodilo dobre re- zultate!

V soboto so rokometas- Aera zmagali na turnirju v

Velenju, na katerem so igrali še Partizan Bjelovar, Var- teks Varaždin in organizator turnirja Šoštanj. Drugi so bi- li Bjelovarčani, potem pa Varteks in Šoštanj.

Tehnični vodja prve ekipe Aera Celje Peter Hribnik je po turnirju povedal: » Bil je to prvi resni nastop naše ekipe na turnirju. Po sreča- nju v Celju, ko smo odlično zaigrali proti Usnarju iz Smartnega in zmagali 30:14 ter pri tem pokazali izvrst- no obrambo, smo to potrdili tudi v Velenju. Šoštanj smo premagali 21:16, potem še Varteksa in ob koncu za- prvo mesto še Partizana iz Bjelovarja, ki nam bo naj- večji nasprotnik na poti v I. A ligo, z 12:11. Vso tekmo smo vodili za dva do tri za- detke razlike in zato nam je uspeh v Velenju še tembolj dobrodošel.«

Celjsko moštvo - Pušnik, Bojović, Anderluh, Kleč, Kavčič, Kalin, Ščurek, Praz- nik, Božič, Medved, Mahnič, Manček, Ramšak, Selčan, Razgor in Lesjak ter v teh dneh še nekoliko poškodo- vani Tomič, vidno popravlja- jo svojo formo. Žal pa imajo svojevrstni problem. In to je dvorana?

Ker bo celjski Golovec ta mesec zaseden zaradi sej- skih prireditev in ker po- pravljajo dvorano Tehniške- ga centra v Celju, igrajo vse tekme Celjani v Žalcu. Tako bodo tudi v soboto igrali pri- jateljsko tekmo proti Medve- škaku v Žalcu in verjetno tu- di prvo prvenstveno tekmo v Velenju. Toda tudi to oviro bodo premagali, kajti najbolj pomembno je, da prihajajo v zelo dobro formo.

J. KUZMA

NA KRATKO

STRELCI V REČICI PRI LAŠKEM

Na strelišču v Rečici pri Laškem so znova pripravili tekmovalje, in sicer občin- sko prvenstvo za pokal Ob- činske strelske zveze Laško v streljanju z MK puško od 400 možnih leže. Zmagala je ekipa SD »Dušan Poženel« Rečica 1326 krogov pred SD Pivovarna Laško 1300 in La- škim 963 krogov. Posamez- niki: 1. Vinko Lavrinec 350, 2. Damjan Padar (oba Rečica) 342, 3. Toni Kožar 339, 4. Ro- man Matek 328, 5. Dušan Si- ljan (bsi Pivovarna) 322, 6. Stanko Peklarič (Rečica) 323 krogov itd.

TV

LAKOVIČ IN KARNER ODLIČNA V PORTOROŽU

V Portorožu je bilo tri- dneвно tradicionalno me- morialno tekmovalje v mo- tornem letenju za pokal »Branka Ivanuša«, kjer je nastopilo več kot šestdeset tekmovalcev iz Zvezne Re- publike Nemčije, Italije, Av- strije in Jugoslavije. Na star- tu so bile tudi tri posadke iz Aero kluba Celje, ki so se od- lično uvrstile. 2. mesto: SLAVKO LAKOVIČ z navi- gatorjem Vinkom Gobcem, 5. mesto: PETER KARNER z navigatorjem Andrejem Florjancem in 30. mesto: LEON BAUER z navigato- rem Marjanom Ravnikom. Tako se člani celjskega Aero kluba tudi v tej zvrsti počasi, toda vztrajno uvrščajo med najboljše na domačem in tu- di mednarodnem terenu.

TV

INVALIDI ŽALCA DVAKRAT PRVI V HRASTNIKU

V počastitev krajevnega praznika so v Hrastniku pripravili dva turnirja v ša- hu in streljanju, v obeh pa je bil vrstni red isti: 1. Dru- stvo invalidov Zalec, 2. Hrastnik, 3. Laško. V šahu so za Zalec nastopili Mar- jan Črepan, Marko Ranzin- ger, Srečko Habe in Jože Grobelnik, v streljanju pa brata Turnšek, Kotnik in Grešak.

J. GROBELNIK

ZMAGALA OČE IN SIN BRINOVEC

Na mesečnem brzoturnir- ju SK Zalec sta si prvo mesto »družinsko« razdelila dva Francija - mlajši in starejši

Brinovec ali prevedeno oče in sin. Zbrala sta po 9,5 toč- ke, za njima pa so bili Turk 9, Črepan 7,5 itd.

J. GROBELNIK

NA OSTROŽNEM PRVI AERO

Na Ostrožnem so v poča- stitev bližnjega krajevnega praznika pripravili turnir v malem nogometu. To je bil že deseti, jubilejni turnir, kjer je od najavljenih osmih ekip nastopilo šest. Končni vrstni red: 1. Aero, 2. Gralec, 3. Lopata, 4. Penal, 5. Tehar- je in 6. Aljažev hrib. Naj- boljši strelci: Štancer (Pe- nal) 8 zadetkov, 2. do 3. pa Vrbovšek in Gajzer s po 4 zadetki. Tekmovalje je le- po uspelo, organizatorji pa pričakujejo tudi v prihod- nje takšno pomoč zunanjih faktorjev (krajne družbe- nopolitične organizacije, posamezniki in delovne or- ganizacije!!!), kot doslej.

NOGOMETNE VESTI

II. zvezna liga: v 3. kolu je velenjski Rudar nastopil do- ma in znova ostal praznih rok, saj ga je z 2:0 premagal Proleter iz Zrenjanina. Ru- dar je z eno točko na pred- zadnjem mestu, v nasled- njem kolu pa gostuje pri Iskre v Bugojnu, ki je zadnja. Ali bo po tej tekmi na repu lestvice drugačen vrstni red?

Republiška liga: Smartno je v 2. kolu gostovalo v Kra- nju in premagalo Triglav 4:2 (strelci Kopusar 2 in Prašni- kar ter Hren). Na lestvici je z dvema zmagama na drugem mestu za vodilnim Maribo- rom in pred trboveljskim Rudarjem. V 3. kolu bo Smartno igralo doma proti Primorju, ki je deveto.

Vzhodna liga: v 1. kolu tri točke za predstavnike celj- skega območja! Steklar (Rog. Slatina) je izgubil na Ravnah proti Fužinarju 1:0, Kladivar iz Celja je remiziral v Brežicah 1:1 (strelec Mli- nar), medtem ko je Elbroj iz Mozirja doma »pregazil« Ljutomer 6:0 (strelci Kolenc 3, Skok 2 in Hrastnik). Pri- hodnje kolo: Pragersko - KLADIVAR, STEKLAR - Proleterec in Ojstrica - EL- KROJ.

TV

DRUGI KMEČKI PRAZNIK V ŠKOFCAH

LETOS JE PELA MLATILNICA

Hoblanje trsk za svečavo in še kaj

Organizator je bilo kulturno društvo Lazise nad Rimskimi Toplicami, pri- zorišče prikupno naselje Škofce na sončnem kucju. Ohranjanje delovnih običajev pripravlja posebna društvena sekcija. Lani so pokazali košnjo, mla- čev na cepé, steljarijo, teritev in prejo. Letos so se odločili za »nov repertoar«, pri katerem so segli časovno bliže in še dlje.

Minulo nedeljo so v Škofcah najprej švisnile skozi zrak tesarske sekire. Pri- pravljali so hloď za vzdolžno žaganje, ki je bilo v rabi tam, kjer ni bilo vodnih žag, ali pa jim je bilo žaganje predrago. Tesarji in žagarji so pokazali, kako so nekoč žagali plohe za lesene stene koz- janskih hiš. Hloď so najprej po dveh plateg obtesali s sekirami, zato je bil polizdelek precej kosmat, poln nase- klin in iveri. Pa so se tesarji sami nor- čevali, da imajo hloď zato pritrjen s »klanfami«, da jim ne odfrči, ker ima perje. Po mali južini so se ga lotili s tesarskimi plenkačami, da je bila nase- klina gladka kot otroška ritka.

Malo proč so štirje krepki dedci skobljali treske za svečavo. Na poseb- ni kozi pritrjen les so vzdolžno skobl- jali z velikim obličem, medtem ko je gospodinja sproti pobirala meter dol- ge, lepo oblikovane treske, s kakršni- mi so nekoč svetili, ko še ni bilo »smrdljivca«, a tudi sveče so bile pre-

Tole, kar so za prikaz žagali v Škofcah, je bil tramič. Nekoč so tako žagali plohe za stene, ki so bili dolgi tudi po osem metrov in več (levo). Hobljanje tresk za svečavo je terjalo pogon štirih dedevskih sil (desno)

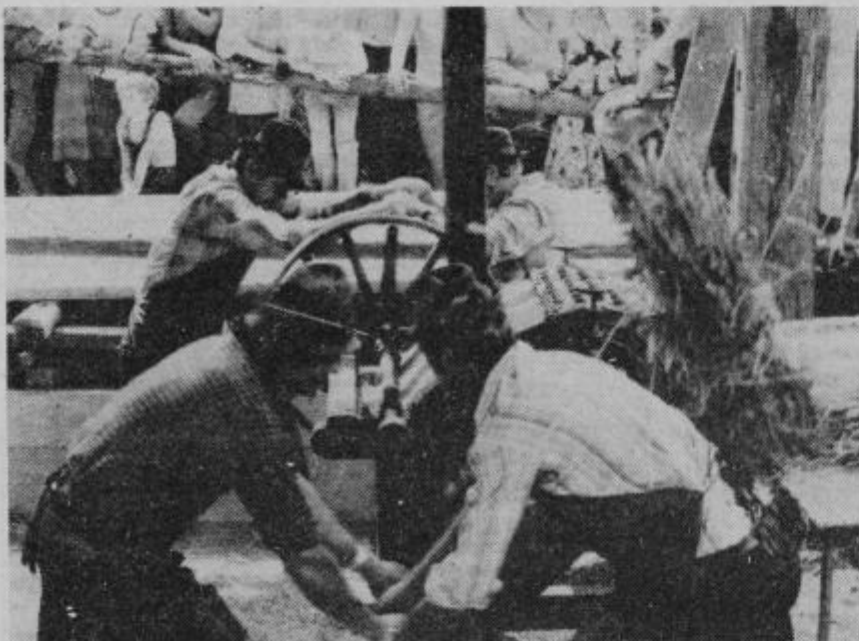
drage, da so jih imeli od krsta spravije- ne za mrtvaški oder. Za vzorec so ob belem dnevu pokazali, kako so s tre- skami, vtaknjenimi v česnik, svetili.

Od prastare svečave se je prikaz po- maknil v novejši čas, ko so mlatili na mlatilnico, ki so jo vrteli ročno. Štirje krepki dedci so zavrteli mlatilni stroj, pokazali posadko pri delu od strežaja, do gospodarjevega opravila pri vlagan- ju snopja, spodgrebača, retarje in škoparje. Seveda so si vmes privoščili veliko šal z ukradenimi burkljami in ko so gospodinja, v zahvalo za dobro malico, vrgli v »parno«.

Za nameček so v Škofcah pokazali še to, kako so nekoč phali v možnarjih ječmen za nekoč vsakdanjo kmečko jed - kašo.

Prikaz starodavnih običajev, kmeč- kih opravil in vsega, kar zraven sodi, v Škofcah nima tekmovalnega značaja, marveč zgolj obnavljanje starosvetno- sti, kar ljudje zelo radi vidijo. Ko pri- tem spoznavajo, koliko težje je bilo kmečko delo nekoč, se po drugi strani zavedo, koliko lepih, veselih običajev je zaradi hitrega tempa življenja šlo v pozabo in z njo nekdanja domačnost ter družabno vaških skupnosti. Seveda so imeli tudi kmečko veselico, kjer je vsaka hiša pripravila svoje kmečke jedi, od ajdovih žgancev, do pečenega puijsa iz kmečke peči, kisle- ga zelja z odimljenimi delci pokojne svinje, pa do jabolčnika, pogače, kro- fov in kdo ve kaj še vse. Igrali so do- mači »Veseli planinci«, gostje iz sosed- njega Marijagradca pa so pokazali splet kozjanskih ljudskih plesov. J.K.

Strojna mlačev na ročni pogon. K sreči so za prikaz pustili le kakšnih dvajset snopov, pa še tiste so poprej vrabci pošteno oskubili, da tako da je od mlačev ostalo le za pehar zrnja, ropotalo in kadilo pa se je kot za veliko peko.

PROMETNE NESREČE

PADEL S TRAKTORJA

RUDI ZADOBOVŠEK, 27, iz Trnave je vozil traktor z neregistriranim priklopnikom po lokalni cesti s Trnave proti Vranskemu. Ko je zavijal v levo na magistralno cesto, pa je s priklopnika pa- del JANEZ POTOČNIK, 43, iz Trnave, ki je sedel na vreči hmelja in verjetno zaspal. Potočnik si je zlomil tri rebra na levi strani prsnega koša, levo lopatico in ima pretres možganov.

Z DVORIŠČA NA CESTO

Skozi Dekmanco je vozil z osebnim avtomobilom JO- ŽE MRAMOR, 51, iz Buč. Nenadoma pa je z dvorišča tik pred njim zapeljal na ce- sto in mu zaprl pot osebni avtomobil, ki ga je vozil IVAN KUNEJ, 45, iz Bistrice ob Sotli. Mramor se je s sprednjim delom zaletel v le- vi bok Kunejevega vozila, pri čemer si je voznik Mra-

mor zlomil levo nogo, poško- dovala pa sta se tudi njegov sopotnik in voznik Kunej. Škode na vozilih je za 170.000 dinarjev.

TRIJE POŠKODOVANI

V ovinek v Lemberbu pri Dobrni je prehitro in vinjen pripeljal voznik osebnega avtomobila FRANC GRAH, 29, iz Višnje vasi in zato ga je zaneslo v levo v obcestni ja- rek, od tam nazaj na cestišče, nato pa je trčil v kamnito ograjo ob cesti. Voznik Grah in dva sopotnika so se težje poškodovali, škode pa je 50.000 dinarjev.

S HMELJEVKO ČEZ CESTO

S 4 m dolgo hmeljevko v roki je prečkal cestišče v Levcu MARTIN DOLER, 73, iz Dobrteše vasi. Mimo je pripeljal z osebnim avtomobilom VIKTOR KOČEVAR iz Celja in zadel ob palico, pri tem pa je pešca obrnilo in je padel na avtomobil, nato pa na vozišče in se težje poško- doval.

NOVI tednik

ČRNA KRONIKA

OSUMLJEN UBOJA

V nedeljo zvečer je pred kolodvorsko restavracijo v Velenju ALIJA SULKANO- VIC, 34, iz Velenja z nožem zabodel HAMIDA ČAVŠE- VICA, 29, iz Velenja, ki je med prevozom v celjsko bol- nišnico umrl. Vzrok za uboj še ugotavljajo. Osumljenega Sulkanovića so z ovadbo predali celjskemu preisko- valnemu sodniku.

VISOKA ŠKODA OB POŽARU

V prostoru za steljo na go- spodarskem poslopju last IVANA TURNŠKA v Pod- vrhu pri Braslovcah je začelo goreti, kmalu pa se je ogenj razširil na celotno poslopje. Zgorelo je 20 ton sena, nekaj suhega hmelja, koruze in vsi poljedelski stroji, tako da je škoda za dva milijona dinar- jev. Ali je prišlo do požara zaradi samovžiga ali zaradi igre z vžigalicami, še ugotav- ljajo.

POŽAR V ŽELEZARNI

Dva delavca sta pripravila- la vod za električno napelja- co hladilne naprave pri va- ljarni v štórski Železarni. Na vrhu naprave sta varila želez- no cev, žareči odpadki pa so padali v notranjost hladilne naprave, ki je obložena s pla- stičnimi ploščicami, ki so pričele goreti.

NEPREVIDNO DELO NA STREHI

Med delom na strehi stare osnovne šole v Vranskem se je težje poškodoval delavec MIHIL CETAJ, 22, iz Le- skovca, ki začasno živi na Vranskem. Cetaj je še s tremi delavci prekrival streho, pa mu je spodrsnilo in je padel 11 m globoko na tla ter oble- žal.

ČGP DELO TOZD Novi tednik in Radio Celje

išče za svojo delavko garsonjero ali enosobno neopremljeno ali opremljeno stanovanje za dobo treh let v Celju. Cena po dogovoru. Ponudbe pošljite na na- slov: Novi tednik, Trg V. kongre- sa 3 a, Celje.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
LOTERIJSKEGA ZAVODA SLOVENIJE
LJUBLJANA, Beethovnova 11/V

OBJAVLJA
DELA IN NALOGE

1. PRODAJALCA II

V POSLOVNEM MESTU V CELJU.

Pogoji:

- šola za blagovni promet, 1-letna praksa oz.
- osnovna šola, 5-letna praksa

Delovno razmerje se sklene s polnim delovnim ča- som, za nedoločen čas ter s pogojem poskusnega dela, ki traja 3 mesece.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, kratkim življe- njepisom in dokazili o izobrazbi, sprejema 15 dni od dneva objave splošna služba zavoda.

Kandidate bomo o rezultatih izbire obvestili v roku 30 dni od dneva zaključka objave.

TOVARNA IZOLACIJSKEGA MATERIALA LAŠKO

Zaradi povečanega obsega dela na področju proizvodnje izolacijskih materialov, izvajanja izolacij ter povečane aktivnosti na izvozu

RAZPISUJEMO IN OBJAVLJAMO

v naših TOZD naslednja prosta dela in naloge:

TOZD Montaža izolacij

TEHNIČNI VODJA TOZD

za dobo 4 let

Zahtevani pogoji:

- visoka ali višja stopnja izobrazbe gradbene ali strojne smeri
- 3 oziroma 5 let izkušenj
- strokovni izpit za vodenje investicijskih del

10 IZOLATERJEV, IZVAJALCEV TERMO IN HIDROIZOLACIJ

Zahteve:

- KV izolater, klepar, ključavničar, mizar
- delavce, ki ne izpolnjujejo tega pogoja, bomo pri- učili

TOZD Termoizolacije in embalaža

10 DELAVCEV V PROIZVODNJI PANELOV

Zahteve:

- delavci brez poklica

2 SKUPINOVODIJ V PROIZVODNJI PANELOV

Zahteve:

- KV mizar
- 2 leti izkušenj

1 SKLADIŠČNIKA

Zahteve:

- prodajalec
- 1 leto izkušenj

10 DELAVCEV V PROIZVODNJI LESNIH IZDELKOV

Zahteve:

- delavci brez poklica

Delovna skupnost skupnih služb - DSSS

1 REFERENTA I V ZUNANJI TRGOVINI

Zahteve:

- višješolska ali srednješolska stopnja izobrazbe z zunanje trgovinsko registracijo

Vsa dela so za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o stopnji izobrazbe in dosedanjih izkušnjah lahko pošijete v 15 dneh od dneva objave na naslov:

»TIM« LAŠKO
Kadrovska služba
63270 LAŠKO

Vse, ki se boste prijavili, vas bomo o izbiri obvestili najkasneje v 45 (tehnični vodja) oziroma 30 dneh od dneva zaključka sprejemanja prijav.

M

OGLASI

PRODAM

PRODAM desko za jadranje Toronado, Tel: 21-195 od 17.30 do 20.30 ure. Dečkova 56, Celje.

PRODAM flat kombi 430K letnik 74, cena 22.000. Berdnik Vinko, Mali vrh 65, Šmartno ob Paki.

UGODNO prodam avto BMW Luxus starejši letnik v voznem stanju, poraba goriva 5 l/100 km. Ogled je možen vsak popoldan pri Gračner Tone, Vojnik, Pot na Dobrotin 3.

PRODAM nevozen avto AMI break 8. Blatnik Pavle, Partizanska 8, Žalec.

PRODAM dnevno in otroško sobo tudi na kredit. Ivan Ferme, Valvazorjeva 24, Celje. Tel: 28-953.

PRODAM motor Husqvarna 250 in NSU-pretis 175 cm 3 letnik 61-reg. do maja 82. Cotič Zvone, Dobroteša vas 60.

PRODAM čistokrvne nemške ovčarje, stare 7 tednov, z rodovnikom odličnih staršev. Naslov: Zegoričnik Vinko, Ločica 70a, Polzela.

UGODNO prodam peč za centralno kurjavo 30000 cal z boilerjem, čisto novo, Ojstršek Anton, Pivovarna Laško, 63270 Laško.

UGODNO prodam dva otroška športna vozička, sedeža za avto, ter preprogo (Itison) rumeno rjave barve, dimenzij 2x3 m. Ojstršek, tel: (061) 24-504.

FIAT 750, letnik 74, prodam. Ogled popoldan, tel: 255-96. Godec, Teharje 25a.

PRODAM nemškega ovčarja, starega 2 leti, z izpitom s tečaja. Kragolnik Marjan, Košnica 61, Celje.

KAVČ in dva fotelja ugodno prodam. Mlakar, H. Senčar 1, Celje.

RABLJENO spalnico ugodno prodam. Ogled od 16. dalje, ali na tel: 21-462.

SPAČKA, letnik 75, prodam. Informacije popoldne. Javnišek Ignac, Ljubljanska c. 27, Celje.

ZASTAVO 101, l. 72, generalno popravljen motor in pločevina, ugodno prodam. Inf. pri KOT, Griže 45, tel: 710-417.

ČZ Java 350, športno preurejen, prodam zaradi odhoda v JNA. Korber Štefan, Založe 78, Polzela.

PRODAM dve harmoniki 120 Woltemeler in 80 basno Melodijo. Čoki Miran, Keramika Cinkarna, Celje.

AVTO FIAT 750, rabljen, prodam. Ogled vsak dan. Šmarjeta, Trdninova 4, Škofja vas.

Z 125, dve leti star, odlično ohranjen, prevoženih 30.000 km,

prodam. Stana, M. Zidanška 8, Šentjur.

TELEVIZOR ISKRA Panorama Vega prodam. Inf. vsak dan od 19. ure dalje na tel: 710-519.

UGODNO prodam otroško posteljico z jogijem in zibko. Smrekarjeva 24, Nova vas.

PRODAM nov karamboliran Fiat 126 P v celoti ali po delih. Plačilo možno na kredit. Ogled vsak dan pri Jezernik, Podkraj 22, Šentlji.

ZASTAVO 101/77, prevoženih 44.000 km, garažirano, prodam. Inf. po tel: (061) 27-755, popoldne.

FIAT 750, letnik 76, prodam. Vodenik, Kopitarjeva 13, Celje.

PRODAM 3032 m² njive z vinogradom - 92.000 din. Ob cesti Celje-Šmarje, Sivka Jože, Senovica 31, Šmarje (Halarjev hrib).

PRODAM osebni avto Lada, letnik 74, Inf. po tel: 21-770.

PRODAM harmoniko Gramatiko 120 basov. Golouh Jože, Rečica 104.

POCENI prodam Zastavo 101, letnik 74, prevoženih 53.000 km, možno tudi na kredit. Ogled od 14. ure dalje ali na tel: 710-439. Gubar Milan, Prežihova 1, 63310 Žalec.

Z 101, letnik oktober 1978. Vozilo garažirano, prevoženih samo 19.500 km prodam. Ogled vozila vsak dan od 15. ure dalje, razen sobote in nedelje. Branko Zupanc, Dobojska 46, Celje.

KARAMBOLIRAN 125 P prodam. Lahko tudi po delih. Grmšič Peter, Nušičeva 12, Celje.

KRAVO brejo, vozno, prodam. Mernik Jože, Proseniško 8a, Šentjur pri Celju.

AMI 8, letnik 1973, sodilno ohranjen, registriran do maja 1982, prodam. Ogled možen po 15. uri. Kroš, Ul. Bratov Vošnjakov 5, Nova vas, Celje.

SPALNICO, rabljeno 1 leto, prodam zaradi selitve. Markovič, Prebold 127/c.

Z 750 K, l. 1973, ugodno prodam. Čepin Edvard, Drensko Rebno 25.

KUHINJSKE elemente za manjšo kuhinjo prodam. Prevalnik, Kolmanova 12, Celje.

KRAVO alimetaliko (lahko tudi brejo) prodam. Možna izbira. Tofant Franc, Kompolje 19 nad Štorami.

KOKOŠI rjave za zakol ali refo in beli leghorn prodajamo v soboto 12. 9. in 13. 9. Dobravc, Zg. Roje, Šempeter.

2 kadi 100 in 170 litrov prodam. Vprašati zjutraj do 8. ure na tel. 24-253 na naslov Sešter, Jenkova 13, Celje.

IMV 2200 D forgon, letnik 1976 prodam tudi za gradbeni material. Vodeb Franc, Trnovec 23, Šentjur pri Celju.

VINOGRAD s klatjo v Selah pri Viršanju ugodno prodam. Prtenjak Drago, Ul. b. Vošnjakov 5, Celje.

SPALNICO, klasično z vložki, kavč, 2 (otomana), kuh. kredenco, ogled dne 7. 9. od 16. do 17. ure. Galusova 2 (Skalna klet), Celje.

NEŠKROPLJENE hruške za ozimnico in vlaganje prodajam po 20 din vsak ponedeljek, sredo, petek in nedeljo popoldan. Lisce (Anski vrh), Celje.

KRAVO, rodovniško, silvo rjavo

brejo prodam. Dobnik Ivan, Šmestevž 3, Gomilsko.

DOBRO ohranjen kombiniran otroški voziček - uvožen prodam. Inf. na tel. 27-221 Tatjana v dopoldanskem času.

KUPIM

ROČNO črpalko za fekalije kupim. Ponudbe z opisom in ceno pošljite na naslov: Žolnir Ivan, 63220 Štore 183.

STANOVANJA

ZAKONCA iščeta stanovanje v Celju ali okolici. Ponudbe pod: -NUJNO tg-.

SOBO v okolici ali ssem Šentjurju iščem. Čoki Miran, Keramika, Cinkarna Celje.

NA STANOVANJE vzamem solidno punco. Škapinova 4, pr./2, Nova vas.

ZAMENJAM enosobno stanovanje s centralno kurjavo, telefonom v centru Rogaske Slatine za enakovredno v Celju. Tel: 811-885 od 20. ure naprej.

DEKLE išče sobo v Celju ali okolici. Nudim kakršnokoli pomoč. Šifra: -HRASTNIK-.

ZAMENJAM dvoipolebno 54 m², družbeno stanovanje s centralnim ogrevanjem, za večje. Ponudbe pod šifro: NIZKA STANARINA ali na tel: 21-241.

ZAMENJAM 2-sobno etažno stanovanje za enodružinsko hišo. Šifra: -NUJNO hj-.

MIREN fant išče stanovanje v Celju ali bližnji okolici. Šifra: -REDEN PLAČNIK-.

RAZNO

IŠČEMO baritonista - bobnarja za igranje v kvintetu, vaje v Gro-

beinem. Čoki Miran, Keramika, Cinkarna Celje.

KLESANJE, obnavljanje in zlatenje vseh vrst napisov na kamnu, delamo tudi na pokopališču. Pušnjak Drago, Lopata 58 a, Celje, tel: 28-974.

IŠČEMO žensko srednjih let za pomoč delno napokretni bolnici. Nudimo stanovanje, ostali pogoji po dogovoru. Vengusi Marija, Dečkova c. 40, Celje.

PROFESORICA inštruirá nemščino, začetnike in tiste s prodnanjem. Inf. pod šifro: -NEMŠČINA-.

DOBRIM, poštenim ljudem dam v najem posvetstvo s vsem inventarjem v lepem kraju. Vse ostalo po dogovoru. Ponudbe pod: -LEPA PRILIKA-.

V VARSTVO vzamem otroka. Pogovor možen vsak dopoldan. Šifra: -TOPLINA-.

IŠČEM varstvo za osem mesečno punčko v centru ali bližnji okolici Laškega. Klšek Marija, Cesta na Svetino 36, Laško.

V VARSTVO sprejemem otroka. Janžovnik Antonija, Stanetova 22, II. nadst. Celje.

»IGIP Ingrad« Celje, TOZD GO Žalec

sprejme za določen čas, za dobo treh mesecev

čistilko za čiščenje delavskih stanovanj.

Delo je samo v dopoldanskem času in to v Žalcu.

Nastop je možen takoj.

Prijavite se na upravi Ingrada TOZD GO Žalec, Savinjska cesta 1.

Socialistična republika Slovenija SKUPŠČINA OBČINE ŠENTJUR PRI CELJU IZVRŠNI SVET

RAZPISUJE

javno dražbo

za prodajo stanovanjske hiše v izmeri 13,20 m x 6,70 m zazidane površine, gospodarsko poslopje - hlev v izmeri 12,20 m x 8,70 m zazidane površine in objekt - ruševina v izmeri 11,20 x 5,10 m zazidane površine in zemljišča v izmeri 8169 m² vse k. o. Suho.

Izključna cena za:	
stanovanjsko hišo	116.594,25 din
goveji hlev	81.112,39 din
objekt - ruševino	6.520,00 din
zemljišče	38.212,00 din

Javna dražba bo 18. septembra 1981 ob 8. uri pred samo zgradbo.

Ogled objekta je mogoč v Dobju št. 16, p. Dobje vsak dan do javne dražbe.

Pogoji javne dražbe: Licitacija javne dražbe imajo pravico vsi državljani SFRJ s tem, da morajo vplačati 10% varščine od izključne cene na proračunu občine Šentjur pri Celju, in se morajo izkazati komisiji za javno dražbo s potrdilom o plačilu varščine.

V stanovanjski hiši ima pravico bivanja do smrti občan ZAPUŠEK Ivan in žena, oba iz Dobja 16, p. Dobje, ker sta tudi adaptirala stanovanjsko hišo in goveji hlev v vrednosti 80%, in to od vrednosti objektov.

KOMISIJA ZA JAVNO DRAŽBO

Tovarna kovinskih izdelkov in opreme »ALPOS«, n. sol. o., Šentjur pri Celju,

po sklepu komisije za delovna razmerja TOZD OPREMA objavlja prosta dela in naloge:

- montažna dela na terenu (3 mesta)

POGOJI:

- poklicna šola kovinarske ali lesne stroke
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj
- odslužen vojaški rok

Osební dohodek po pravilniku o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Delovno razmerje se sklne za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo 3 mesece.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev, sprejema kadrovska služba »ALPOS« Šentjur pri Celju 15 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15-dnehi po preteku objave.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubelega očeta, starega očeta in strica

FRANCA ŽAGARJA

kmetovalca iz Gorice 31

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se sosedom za vso pomoč, številnim znancem za izrečeno sožalje in prineseno cvetje. Hvala aktivom OF 1941-45 za častno spremstvo in govornikom za poslovilne besede - Tonetu Brežniku, Jožetu Krivcu iz KS in Lojzetu Podjavoršku od KO ZB Šmartno v Rožni dolini, pevskeemu zboru Avto Celje in še posebej DO Vrtnarstvo Celje za številne vence.

Zalujoči:

hčerki, sinovi in sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubelega moža, ata in starega ata

FRANCA ŽVEPLANA

iz Lož pri Rinskih Toplicah

ki ga je zahrbtna bolezen iztrgala od nas, se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob dnevi žalosti in pri pogrebu pomagali, nam izrekli sožalja in darovali cvetje. Posebej se zahvaljujemo osnovni šoli Franca Vrnčca Celje - Hudinja in šoli Ljubečna, MERX TOZD Laško in Poslovalnici Šmohot. Sekciji za vzdrževanje proge Celje, KS Ljubečna in ostalim darovalcem cvetja. Zahvala tudi župnikom za opravljen obred, govornikom za poslovilne besede, pevskeemu zboru iz Rinskih Toplic za žalostinke, sosedom in vsem, ki ste ga pospremili v takem številu na njegovi zadnji poti.

Zalujoči:

žena Alojzija, hči Lojzka in sinova Tinče in Franci z družinami

KULTURNA SKUPNOST OBČINE CELJE

razpisuje v šolskem letu 1981/82 naslednje štipendije:

- 1 za študij dramske igre na AGRFTV v Ljubljani,
- 1 za študij glasbe na Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani,
- 1 za študij glasbene vzgoje na Pedagoški akademiji v Mariboru.

Pri izbiri kandidatov bo komisija za štipendiranje pri IO KSOC dosledno upoštevala kriterije in merila Samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občini Celje.

Prijavi za štipendijo (obrazec 1,65) je treba priložiti: - overjen prepis ali fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oziroma potrdilo o opravljenih izpitih, - potrdilo o premoženjskem stanju družine in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (potrjuje davčna uprava in matični urad pri skupščini občine), - potrdilo o dohodkih staršev iz preteklega koledarskega leta (vsi dohodki iz delovnega razmerja, iz kmetijstva, obrti, iz dela v podaljšanem delovnem času in iz drugih virov; upokojenci priložijo odrezek za december 1980), - priporočilo izvajalca s področja kulture, ki je pripravljen kandidata po končanem študiju zaposliti.

Prijave sprejemamo do 15. septembra 1981 na naslov: Kulturna skupnost občine Celje, Muzejski trg 1a, 63000 Celje.

dinos

LJUBLJANA Titova 118
TOZD Priprava odpadnih surovin

objavlja prosta dela in naloge za poslovalnico DINOS Celje

FINANČNO-ADMINISTRATIVNA DELA

1 delavec

Pogoji: srednja strokovna izobrazba (ekonomski, komercialni ali administrativni tehnik) lahko tudi pripravnik, zaželeno vsaj 2 leti delovnih izkušenj v knjigovodstvu. Znanje strojepisja.

Kandidati naj vložijo prošnje z ustreznimi dokazili o usposobljenosti v 10 dneh po objavi na poslovalnico DINOS Celje, Resljeva 8.

Vsi kandidati bodo vabljeni na razgovor.

TV SPORED

NEDELJA, 6. 9.

9.10 POROČILA (Lj)
9.15 ŽIV ŽAV, otroška matineja (Lj)
10.15 G. Mihić: ŠOFERJA, nadaljevanje TV Beograd (Lj)
11.10 TV KAZIPOT (Lj)
11.30 NARODNA GLASBA (Zgb)
12.00 KMETJSKA ODDAJA (Zgb)
13.00 München: SP V VESLANJU, posnetek in vključitev v prenos (Lj, EVR, Zgb 2, N. Sad)
15.15 ŽENSKA Z OTOKA KOBRA, ameriški film (Lj)
16.25 Rim: ATLETIKA ZA SVETOVNI POKAL, prenos (EVR, Lj)
18.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIK CAK (Lj)
19.22 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.24 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 J. Veselinov-Žarkov in A. Diklić - V. Radovanović: BAZA NA DONAVI, 1. del nadaljevanke TV Novi Sad (Lj)
21.05 ZANIMA ME (Lj)
21.40 V ZNAMENJU (Lj)
22.00 ŠPORTNI PREGLED (Sa)
22.30 SKOKI V VODO, posnetek iz Splita (Zgb)

Oddajniki II. TV mreže:

8.45 TEST (Lj II)
9.00 ODDAJE ZA JLA (do 12.00) (Zgb II, Bgd II)
15.45 TEST (Lj II)
16.00 NEDELJSKO POPOLDNE (Bgd I, Sa I)
17.30 VELIKA NIAGARA, ameriški film (Bgd I, Tg)
19.00 RISANKA (Bgd I)
19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Sk I)
20.00 L. van Beethoven: KONCERT ZA KLAVIR IN ORKESTER V G-DURU (Zgb II, Bgd II)
20.40 Split: VATERPOLO JUGOSLAVIJA : SZ, prenos (slov. kom.) (Zgb II, Lj II)
21.40 POROČILA (Zgb II)
21.50 7 + 7, ponovitev zabavno-glasbene oddaje (do 22.50) (Bgd II)

PONEDELJEK, 7. 9.

17.15 POROČILA (Lj)
17.20 CIBICAN, DOBER DAN: Pajac (Lj)
17.35 FERDA NA MRAVLJIŠČU in GONGO IN BUDILKA, češka lutkovna filma (Lj)
18.00 JEDRSKA REVOLUCIJA: Skrivnost atoma, 1. del (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.40 POP GODBA: Novosti iz Produkcije kaset in plošč RTV Ljubljana (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 A. Papler: DOBROTNIKA, TV drama (Lj)
20.50 35 mm, oddaja o filmu (Lj)
21.50 V ZNAMENJU (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

16.45 TEST (Lj II)
17.00 Split: SKOKI V VODO (moški), vključitev v prenos (Zgb II)
17.25 Split: EP V PAVANJU - FINALE, prenos (slov. kom.) (Zgb I, Lj II)
19.30 TV DNEVNIK (Zgb I)
19.55 Split: VATERPOLO JUGOSLAVIJA: MADŽARSKA, prenos (slov. komentar) (Zgb II, Lj II)
20.50 ZAGREBSKA PANORAMA (Zgb II)
21.15 STRAH VLADA SVETU, serijski film (do 22.25) (Zgb II)

TOREK, 8. 9.

17.00 POROČILA (Lj)
17.05 BELI DELFIN, francoska risana serija (Lj)
17.20 V DUHU IZROČILA: Klasični plesi Indije (Lj)
17.55 PISANI SVET: Planšar (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.40 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITA (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 Beograd: IGRE BREZ MEJA - finale, prenos (Bgd, Lj)
21.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.35 V ZNAMENJU (Lj)
21.50 J. Farrell: STUDS LONIGAN, ameriška nadaljevanka (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

16.45 TEST (Lj II)
17.00 Split: SKOKI V VODO (ž), vključitev v prenos (Zgb II)
17.25 Split: EP V PAVANJU - finale, prenos (slov. kom.)

(Zgb I, Lj II)
19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Sa)
19.55 Split: VATERPOLO JUGOSLAVIJA : ROMUNIJA, prenos (slov. kom.) (Zgb II, Lj II)
20.55 PORTRITI: Petar Žečević, dokumentarna oddaja (Zgb II, Bgd II)
21.25 ZAGREBSKA PANORAMA (Zgb II)
21.50 SEVEROVZHOD, mehiški dokumentarni film (do 22.10) (Zgb II, Sa II)

SREDA, 9. 9.

17.15 POROČILA (Lj)
17.20 PIONIRJI MODERNEGA KIPARSTVA, 3. del angleške dokumentarne serije (Lj)
17.50 ZA PESMIJO NA KORČULO, 2. del (Lj)
18.10 OBZORNIK (Lj)
18.25 København: NOGOMET DANSKA: JUGOSLAVIJA, prenos EVR, (Lj) v odmoru PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.15 RISANKA (Lj)
20.20 CIK CAK (Lj)
20.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
20.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
20.30 TV DNEVNIK (Lj)
20.55 VREME (Lj)
20.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.00 FILM TEDNA: TIHI DOGOVOR, ameriški film (Lj)
22.55 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOJSTROV (Lj)
23.00 POROČILA (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

16.45 TEST (Lj II)
17.00 Split: SKOKI V VODO (m) - finale, vključitev v prenos (Zgb II)
17.25 Split: EP V PAVANJU - finale, prenos (slov. kom.) (Zgb I, Lj II)
19.30 IZ SPOREDA TV LJUBLJANA: NAJ DAMO POSTRELITI KADILCE, dokumentarna oddaja (Zgb II, Bgd II)
20.00 NA SVOJ NAČIN: Skupina Tunei (Zgb II, Bgd II)
20.20 G. Mihić: ŠOFERJA, ponovitev nadaljevanke (Zgb II, Bgd II)
21.30 ZAGREBSKA PANORAMA (Zgb II)
21.50 KNJIGE IN MISLI (do 22.20) (Zgb II)

ČETRTEK, 10. 9.

17.35 POROČILA (Lj)
17.40 DIVJA LETA, mladinska nadaljevanka TV Beograd (Lj)
18.05 NOVA OBZORJA, dokumentarna serija TV Novi Sad (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.40 MLADI ZA MLADE: Maturantski izlet (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 STUDIO 2 (Lj)
21.30 PIRANSKI GLASBENI VEČER: Komorni orkester RTV Ljubljana (Lj)
22.00 V ZNAMENJU (Lj)

PETEK, 11. 9.

16.55 POROČILA (Lj)
17.00 RDEČA ZORA, otroška nadaljevanka TV Beograd (Lj)
17.30 SREČANJE OKTETOV 81, 2. del (Lj)
18.00 OBZORNIK (Lj)
18.10 MARX IN ENGELS - POSTAJE NJUNEGA ŽIVLJENJA dokumentarna serija (Lj)
18.55 NE PREZRITE (Lj)
18.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 VITEZ V MODREM, ameriška nadaljevanka (Lj)
20.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.55 ŠTIRIDESETLETNIKI, poljska humoristična serija (Lj)
21.45 V ZNAMENJU (Lj)
22.00 NOČNI KINO: IZ ŽIVLJENJA DOPUSTNIKOV, sovjetski film (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

16.10 TEST (Lj II)
16.25 UMETNIŠKO PAVANJE, posnetek z EP v Splitu (Zgb I) 16.55 SLOVESNA OTVORITEV SP V ROKOBORBI (Zgb I, Sk)
17.25 Split: EP V PAVANJU - finale, prenos (slov. komentar) (Zgb I, Lj II)
19.30 TV DNEVNIK (Zgb I)
19.55 Split: VATERPOLO JUGOSLAVIJA : ITALIJA, prenos (slovenski komentar) (Zgb II, Lj II)
20.50 ZAGREBSKA PANORAMA (Zgb II)
21.15 ZELENI KABARET - narodna glasba (Zgb II, Bgd II)
21.45 V PETEK OB 22^h, kulturni

mozaik (do 22.45) (Zgb II, Bgd II)

SOBOTA, 12. 9.

8.05 POROČILA (Lj)
8.10 CIBICAN, DOBER DAN: Pajac (Lj)
8.25 BELI DELFIN, francoska risana serija (Lj)
8.40 DIVJA LETA, mladinska nadaljevanka TV Beograd (Lj)
9.05 PISANI SVET: Planšar (Lj)
9.40 KAJ SO ČUSTVA, izobraževalna oddaja (Lj)
10.05 NASILJE V DRUŽINI: AYLIFFE, ponovitev angleške dokumentarne serije (Lj)
11.30 J. Dietl: BOLNIŠNICA NA KONCU MESTA, češka nadaljevanka (Lj)
12.35 LJUDJE IN ZEMLJA, ponovitev (Lj)
13.35 POROČILA (Lj)
13.40 NOGOMET OLIMPIJA: RIJEKA, prenos (do 15.30) (Lj) v odmoru PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
15.50 KALAF IN TURANDOT, madžarski mladinski film (Lj)
17.00 NIKAR KJERKOLI ČEZ CE-STO, film SVP (Lj)
17.10 NAŠ KRAJ (Lj)
17.25 Split: EP V PAVANJU - finale, prenos (Zgb I, Lj)
19.05 ZLATA PTICA (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 SOBOTNA TV KRIŽANKA (Lj)
21.30 MODNI UTRINKI (Lj)
21.35 OPIČJE NORČJE, ameriški film (Lj)
23.05 TV KAZIPOT (Lj)
23.25 POROČILA (Lj)

Plošče in kasete melodij, ki ste jih izbrali, so vam na voljo v prodajnih enotah KOVINOTEHNE - TOZD TEHNIČNA TRGOVINA Celje

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ

1. MORNAREVA PJESMA - SEAD MEMIĆ VAJTA
2. DE DO DO DO - POLICE
3. HOROSCOPE - SHEEBA
4. CVITA, CVITA CVITE MOJ - ZLATKO PEJAKOVIĆ
5. LEJLA - SEAD MEMIĆ VAJTA

KUPON

za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

Nagrajenca: Marjeta Horjak, Podgrad n. h., Šentjur
Martina Selič, Girica 3, Gorica pri Slivnici

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. kongresa 3 a, Celje
Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak ponedeljek ob 17.15, lestvica zabavnih melodij pa vsako soboto ob 17.15.
Vsakič nagrada mala plošča.

Lestvico domačih melodij vam poklanja SLOVENIJALES - DOM POHIŠTVA Celje, Zidanškova 10.

LESTVICA DOMAČIH MELODIJ

1. VSE NA SVETU JE LJUBEZEN - STANKA KOVAČIĆ
2. PRELEPA DOBRNA - CELJSKI INSTRUMENTALNI KVINTET
3. NA ŠMOHOR - SAVINJSKI 7
4. JADRANSKO MORJE - TRŽAŠKI NARODNI ANSAMBEL
5. GODEC - HENČEK

KUPON

za lestvico domačih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

POIŠČITE V...MAVRICI

V Mavrici vam tokrat priporočajo nakup barv za beton ter disperzijskih barv. Tudi s temi izdelki so dobro založeni.

kovinotehna

tozd tehnična trgovina

RADIO CELJE

SPORED

OD 3. 9. DO 9. 9. 1981

ČETRTEK, 3. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami - Vse za otroka (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Kronika, 16.15 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 V četrtek za vas, 18.00 Zaključek sporeda.

PETEK, 4. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Petkov mozaik (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Žveplometer, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbo vam izbira, 17.45 Turistična oddaja, 18.00 Zaključek sporeda.

SOBOTA, 5. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami, 8.45 Koledar prireditve, 9.00 Poročila, 9.05 Jugotonov express, 9.30 Filmski sprehodi, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Športna sobota, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica zabavnih melodij, 17.30 Kulturni feljton, 17.45 Zabavni globus, 18.00 Zaključek sporeda.

NEDELJA, 6. 9.: 10.00 Poročila, 10.00 Obvestila, 10.30 Predstavljamo vam, 10.45 Kekčevi prijatelji, 11.00 Vedri zvoki, 11.15 Zabavni globus, 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Čestitke in pozdravi, 13.00 Poročila, 13.05 Žveplometer (ponovitve), 13.30 Literarna oddaja, 13.45 Iz domačih logov, 14.00 Zaključek sporeda.

PONEDELJEK, 7. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Športno dopoldne, (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Reportaža, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica narodnozabavnih melodij, 17.30 Športni pregled, 17.45 Glasbene novosti, 18.00 Zaključek sporeda.

TOREK, 8. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Kuharski nasveti, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Iz delovnih organizacij,

cij, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Iz arhiva resne glasbe 17.45 Odmevi, 18.00 Zaključek sporeda.

SREDA, 9. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 9.45 Koledar prireditve, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Za delavce iz bratskih republik, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbene vzporednice, 17.30 Aktualno, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

IZ SPOREDA

ČETRTEK, 3. septembra od 8.00 do 10.00: DOPOLDNE Z VAMI - SEJEM VSE ZA OTROKA

Današnje dopoldansko oddajo smo namenili sejmu Vse za otroka, ki je te dni v hali Golovec v Celju. V oddaji bodo sodelovali strokovnjaki, ki se ukvarjajo z otroki in mladinci, ki so v svojem intelektualnem razvoju nekoliko zaostali za svojimi vrstniki. Pogovarjali se bomo o učilih, pripomočkih in vzgojno-izobraževalnih metodah, ki smo jih lahko delno spoznali tudi na sejmu in jih uporabljajo pri delu v zavodih za usposabljanje prizadetih otrok in mladine.

NEDELJA, 6. septembra ob 10.45: KEKČEVI PRIJATELJI

Ne le za šolarje - tudi za naše malčke in cicibane je bil prvi september pomemben datum. Tudi zanje se je pričelo novo obdobje dela in iger. Posebno za tiste, ki so morali iz dopoldanskega objema babic in prvic seči v roke tovarišici ter se vključiti v najmlajši kolektiv kratkohladičnikov. Prvi vstop v otroški vrtec je dogodek, ki marsikomu ostane trajno v spominu. In kako so se znašli naši najmlajši prvi dan, ki so ga preži veli v vrtec? O tem bodo v oddaji govorili sami.

TOREK, 8. septembra ob 17.45: ODMEVI - ČAS JE ZA OZIMNICO

Tokrat bo beseda tekla o prodaji blaga za ozimnico. V oddaji bodo spregovorili delavci SOZD Merx o tem, kakšne rezultate so dali prvi dnevi prodaje in potrošniki, kako so sprejeli ponudbo blaga, ki je letos pestrejša od lanske. Oddajo pripravlja Milan Božić.

BRATSKO SLOVO...

Brata sta se poslovila in razšla. Za eno leto. Brata Bojović, znana rokometaša in reprezentanta. Zapustila sta ljubljanskega Slovana. Medtem, ko se je Vlado (na levi) znova odločil za Celje, je Miha zadnji dan avgusta odpotoval v Zvezno republiko Nemčijo. Pravijo, da za eno leto. Igral bo v klubu, ki sodeluje v tretji ligi in ki ga vodi nekdanji njun klubski tovariš Ačkun.

Slovo v pogledih, polno najboljših želja. Namenjene so obema, še posebej Mihi, ki je odšel na tuje. Tudi naše želje so z njim in z obema!

Foto: BOŽO SRDIČ

ŠRANGA V ANDRAŽU

Šranganje je star slovenski običaj, ki vedno bolj izumira. Le tu in tam se vaški fantje še odločijo, da bodo ženi in nevesto šrangali, to pomeni, da bo moral ženin odšteti lepe denarce, da bo lahko deklo odpeljal v svojo vas.

V soboto sta sklepala zakonsko zvezo Ljubica Zabukovnik iz Podsevnika pri Andražu in Drago Pusovnik iz Smartnega. Fantje so se odločili, da bodo postavili šrango. Seveda se je bilo treba dobro pripraviti. Namenili so se, da deklo ne bodo dali kar tako. Če so hoteli obdržati ceno, ki se je najprej sukala kar okrog 100 starih milijonov, so morali ugoditi številnim ženinovim željam, saj vsaka neizpolnjena želja pomeni znižanje cene. Ženina in nevesto je pričakala polno obložena miza, ki se je šibila pod različnimi dobrotami in pijačo. Tudi muzikant ni manjkal. Najbolj zanimivo je bilo pogajanje. Trajalo je cele pol ure in nazadnje je moral ženin odšteti star milijon. Kljub

temu, da je svatom uspelo ceno zelo znižati, je bila še vedno visoka. Fantje pa so bili mnenja, da je deklo vredno veliko več in so popustili samo zato, da svatov niso povsem oskubili.

Šranganje se je končalo v obsestransko zadovoljstvo, zadovoljni so se razšli tudi številni radovedni, saj prave šrange že dolgo niso videli. T. TAVČAR

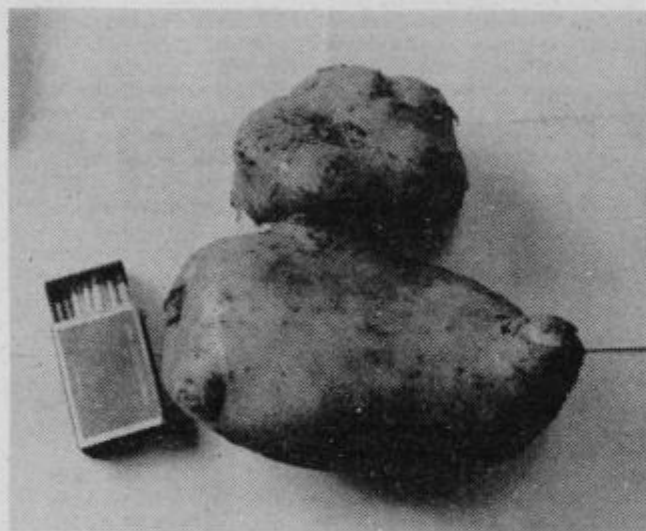

DELA NA SMUČIŠČU GOZDNIK

Na pobudo krajanov Zabukovice in Pongraca so te dni pričeli z delom na bodočem smučišču Gozdnik. Do sedaj sta bili dve prostovoljni delovni akciji, za prihodnje pa načrtujejo, da bi bile te akcije vsako soboto.

Ta del Gozdnika je sedaj poraščen z grmovjem, včasih pa so bili tu pašniki. Tako zaenkrat samo čistijo teren in pripravljajo progo za nekatera buldožerska dela. Čeprav imajo vso podporo občinskih služb, saj bo bodoče smučišče veliko pripomoglo k razvoju smučanja v tej občini, pa letos verjetno še ne bodo mogli postaviti vlečnice. Upajo pa, da bodo to storili prihodnje leto.

Na delovno akcijo to soboto pa vabijo vse ljubitelje smučanja, ki bodo v prihodnje smučali tu.

KROMPIR - VELIKAN!

Da je letošnja krompirjeva letina obilna, nam potrjuje tudi tale fotografski posnetek gomolja - velikana, ki nam ga je v redakcijo prinesel 7-letni Milan Gregorn iz Celja. Težak je točno 101 dekagram in resnično pravi korenjak. Njegovo poreklo pa je iz njive Ivana Šestirja, Smartno ob Dreti. Pri Gregornovih so konec avgusta na isti njivi nabrali še veliko takšnih ogromnih krompirjevih gomoljev. Kot kaže je slava krompirja iz Zadrebke doline ostala torej neomadeževana... Sicer pa, če ima kdo še večji krompir, naj to dokaže in nam sporoči v redakcijo Novega tednika!

MITJA UMNİK

Gradovi in graščine na celjskem območju

30

Piše: dr. IVAN STOPAR

Po ogledu gradu je komisar obiskal še grajsko klet, ki je bila kakih 30 korakov od gradu vzdignjena v zemljo, in grajsko pristavo ob njegovem vznožju.

O. 1768 sta grad in posest prišla v roke Franca Antona Prothasija in sta nato ostala v rokah rodovine do 1823. Prothasijem so sledili Jurij pl. Maček do 1830, njegov sorodnik dr. Jožef Gorišek do 1851, Uro baron Kinsberg in J. Holand pl. Gründelfels do 1863, tedaj pa je prevzel posest Gustav grof pl. Bloome.¹⁰ Grad je bil tedaj očitno že v zelo slabem stanju, čeprav ga je dal kmalu po 1830 njegov tedanji lastnik Gorišek popraviti, povečati okna in opremiti prostore s parketom.¹¹ Bloome je nameraval grad temeljito obnoviti. V ta namen je dal 1866 po trasi stare pešpoti ob pečini pozidati novo cesto, ki je držala proti grajski kašči naravnost iz trga, potlej pa se je za obnovo grajske stavbe dogovarjal z znamenitim dunajskim arhitektom Teophilom Hansenom. Ta mu je obnovo odsvetoval z utemeljitvijo, da je skala, na kateri stoji stavba, prešibka in ne bi mogla zadržati nove obremenitve. Bloome je zato načrt opustil, grad pa prepustil usodi. 1868 so po Hansenovih načrtih pozidali novo vilo pod gradom na mestu nekdanjih hlevov in se preselili vanjo. Grad je ostal poslej prazen. Na njem sta nekaj časa stanovala le še dva orožnika, ker pa je »strašilo« sta se tudi kmalu preselila v trg.

1882 so pričeli grad, ki se mu je že leto prej udrila streha, sistematično podirati. V zgornjem nadstropju so odstranili stene iz možnih brun. 1883 sta se podrla kar dva grajska stolpa, 1895 ob velikem potresu pa še zadnji.

Grad Planina so pozidali tik nad istoimenskim trgov na prepadni pečini vrh grebena, ki se na severni strani položno spušča v dolino. Grajsko jedro oblikuje mogočen palas približno pravokotnega tlorisa, ki se s svojo južno steno naslanja naravnost na rob pečine. Palas je bil nek-

daj na severni in južni strani dvonadstropen, vendar pa so bile etaže zaradi proti severu spuščajočega se terena višinsko zamaknjene. Prvotni romanski palas je ohranjen v dveh obodnih stenah in delu tretje, medtem ko se je četrta, južna stran, kolikor se ne skriva v današnji gotski steni, nekoč z delom pečine vred sesula v globino. Ta palas je imel poleg kleti le še eno nadstropje, vse notranje stene pa so morale biti lesene, saj so današnje zidane predelne stene vse sekundarne, prislonjene. V kletnem delu se je na severni strani v starem zidu še ohranila vrsta močno poševno v steno vrezanih pravokotnih svetlobnih lin, dve takšni lini pa sta se druga nad drugo ohranili tudi v še obstoječem romanskem delu vzhodne stene. V nadstropju nad temi linami se je v severni steni ohranil tudi arkadni niz polkrožnih romanskih oken z ravnimi ostenji in iz lehnjaka klesanimi okviri. Ker ena izmed predelnih sten zakriva eno izmed teh oken, je tudi v tem dokaz, da so te stene sekundarne. Romanska okna so v obdobju renesanse zazidali (v polnilnem zidu naletimo na opeko), obenem pa so stavbo za nadstropje povišali. O tem govori drugačen način zidave vrhnjega nadstropja ter značaj oken-skih predrtin. V spodnjem, romanskem delu zidu naletimo na značilno zavihlo zidavo iz lomljenecv, ponekod pa celo na opus spicatum, način zidave, ki spominja na pšenično klasje. Debelino plasti v severozahodnem vogalu palasa določajo še originalni klesani ogelniki, prvotni severovzhodni vogal pa se je moral nekoč sesuti (požar? - na to kaže ožgano kamenje v tem delu zidu!) in so ga v gotski dobi na novo pozidali.

Južni del palasu je v današnji podobi gotski. V pritličju naletimo v steni na gotške svetlobne line, od tod pa pridemo po nekaj stopnicah na podest, kjer je bila domnevno nekdanja kuhinja. Konzole, ki so nosile dimnik - ta je viden na številnih starih upodobitvah - so na zunanji

steni delno še ohranjene. Pritlični prostor ni bil predeljen, zato so ga verjetno uporabljali za vežo. Od tod je bil na vzhodni strani vhod v prostor pod gotsko kapelo, ki so jo v 14. stol. pozidali v tem delu palasu. Kapela je imela na vzhodni strani tri stran sklepe in dve veliki dvodelni gotski okni. Bila je križnobrebrasto obokana, konzole (ohranjena je ena sama) pa so bile kamnoseško mojstrsko oblikovane. Na njih temelji datacija kapele.

Zdi se, da je v svoji današnji obliki ves južni del palasu sočasen s kapelo. V obeh nadstropjih so ohranjene velike okenske niše, v njih pa še naletimo na gotsko profilirane kamnitne okenske okvire s sledovi okenskih križev. Vse to kaže, da so bili prav tu v gotski dobi najprezence tančnejši deli gradu.

K palasu se je na zahodni strani prislanjal štirioglat stolp, ki je bržčas imel značaj bergfrida. O tem stolpu, ki se je ob koncu 19. stol. sesul, danes ni več sledu. Se vedno pa je delno ohranjeno obzidje, ki obdaja grajsko jedro. Obzidje je v svojem zahodnem delu, kjer je polkrožni romanski portal, in v svojem severozahodnem delu, še romansko. Mali okrogli stolpič ob vhodu in polkrožna bastija na severu, ki je ohranjena le še v temeljih, sta renesančna, obzidje vzhodno od bastije pa je povsem sesuto. Za črto obzidja na tem mestu je na nekdanjem dvorišču ohranjen grajski vodnjak, ki pa že nima več venca.

Grad je bil nekdanj dobro zavarovan. Na jugu in delno vzhodu je bila nedostopna pečina, proti severu ga je varovalo mogočno, malone poltretji meter debelo obzidje, na vzhodu pa so do vhoda v obzidje držale ozke, v skalo vsokane stopnice. Posebej zavarovana je bila grajska pot Steza, ki je držala na grad ob pečini tik trga, je bila zaradi lahke branljivosti praktično brez vojaške vrednosti, pot mimo turške lipe pa je držala prek obrambnega jarka, zavarovane ga s štirioglatim stolpom, od koder je peljala naprej proti pečini z gradom. Ko so pred leti odkrili temelje tega stolpa, so ob njih našli tudi železne konice puščic za samostrele, ki jih je pokojni kustos Narodnega muzeja v Ljubljani Ferdinand Tancik datiral v 14. stoletje. Vsaj iz tega časa je potemtakem izvirala tudi izpostavljena obrambni stolp. Teren na območju grajskega grebena (delno ga je grof Bloome preuredil v park) vzbuja slutnjo, da je bil grad vsaj z zemeljskimi ovirami dodatno zavarovan tudi na nekaterih drugih eksponiranih točkah.

OBJAVO JE OMOGOČIL STC - JAVNA SKLADIŠČA CELJE